

The purpose of this apparatus is to show all variation within **Family 35**, as identified by a complete collation of the following sixty-one representative MSS (not counting the fragments)—18, 35, 141, 149*, 201, 204, 328, 386, 394, 444, 604*, 757, 801, 824, 928, 986, 1040*, 1058*, 1072, 1075, 1100, 1140, 1247*, 1248*, 1249, 1482, 1503, 1508*, 1548, 1617, 1619*, 1628, 1636*, 1637, 1652, 1656*, 1723, 1732, 1740, 1746*, 1749*, 1761, 1855, 1856, 1858^{frag}, 1864, 1865, 1876, 1892*, 1897, 2080, 2218, 2255*, 2261, 2303^{frag}, 2352, 2378, 2431*, 2441, 2466, 2554, 2587 and 2723. The MSS marked with an asterisk (*) were collated by Dr. Eduardo Flores; the rest I collated myself. The first reading is that of the family and represents the vote of all the collated MSS (listed above) that are not identified as having a variant. It goes without saying that the base text is that of the family archetype, empirically determined.

ΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ¹

[Opening considerations]

[A link to Luke]

1.1 Τον μὲν πρῶτον λόγον ἐποίησαμην περὶ πάντων, ὦ Θεοφιλε, ὧν ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς ποιεῖν τε καὶ διδάσκειν 2 ἄχρι ἧς ἡμέρας, ἐντεταλαμένος τοῖς ἀποστόλοις διὰ Πνεύματος Ἁγίου οὐδὲ ἐξελέξατο, ἀνεληφθῆ· 3 οἷς² καὶ παρεστήσεν ἑαυτὸν ζῶντα, μετὰ τὸ παθεῖν αὐτὸν, ἐν πολλοῖς τεκμηρίοις, δι' ἡμερῶν τεσσαρακοντα³ ὁπτανόμενος αὐτοῖς καὶ λεγὼν τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. 4 Καὶ συναλιζόμενος παρηγγεῖλεν αὐτοῖς ἀπὸ Ἱερουσαλὺμ ἢ χωρὶς εἶσθαι, ἀλλὰ περιμένειν τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ Πατρὸς, ἥν ἠκούσατε μου· 5 ὅτι Ἰωάννης μὲν ἐβαπτίσεν ὕδατι, ὑμεῖς δὲ βαπτισθήσεσθε ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ οὐ μετὰ πολλὰς ταύτας ἡμέρας”.

[Jesus returns to Heaven]

6 Οἱ μὲν οὖν συνελθόντες ἐπῆρωτων αὐτὸν λέγοντες, “Κυριε, εἰ ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ ἀποκαθίστανεῖς τὴν βασιλείαν τῷ Ἰσραὴλ;” 7 εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς: “Οὐχ ὑμῶν ἐστὶν γινῶναι χρόνους ἢ καιροὺς οὐδὲ ὁ Πατὴρ ἐθετο ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ. 8 Ἀλλὰ ληψέσθε⁴ δύναμιν, ἐπελθόντος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐφ’ ὑμᾶς· καὶ ἐσεσθε μοι μάρτυρες—ἐν τῇ Ἱερουσαλὴμ, καὶ⁵ πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Σαμαρείᾳ,⁶ καὶ ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς.”

9 Καὶ ταῦτα εἰπὼν, βλέποντων αὐτῶν, ἐπῆρθη, καὶ νεφέλη ὑπέλαβεν αὐτὸν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν. 10 Καὶ ὡς ἀτειζόντες ἦσαν εἰς τὸν οὐρανὸν, πορευομένου αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ ἄνδρες δύο παρεστήκεισαν αὐτοῖς ἐν ἐσθῆτι λευκῇ, 11 οἳ καὶ εἶπον: “Ἄνδρες Γαλιλαῖοι, τί ἐστήκατε ἐμβλεπόντες⁷ εἰς τὸν οὐρανὸν; Οὗτος⁸ Ἰησοῦς ὁ ἀναληφθεὶς⁹ ἀφ’ ὑμῶν εἰς τὸν οὐρανὸν, οὕτως ἐλευσεται ὅν τρόπον ἐθεασασθε¹⁰ αὐτὸν πορευόμενον εἰς τὸν οὐρανὸν.”

12 Τότε ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ ὀρέων τοῦ καλουμένου Ἐλαιῶνος, ὃ ἐστὶν ἐγγὺς Ἱερουσαλὴμ (σαββατοῦ ἔχον ὄδον).

[A replacement for Judas Iscariot]

13 Καὶ ὅτε εἰσηλθὼν ἀνεβῆσαν εἰς τὸ ὑπέρωον οὗ ἦσαν καταμενοντες:¹¹ ὃ τε Πέτρος καὶ Ἰακώβος,¹² Ἰωάννης καὶ Ἀνδρέας,¹³ Φίλιππος καὶ Θωμᾶς, Βαρθολομαῖος καὶ Ματθαῖος, Ἰακώβος Ἀλφαιοῦ καὶ Σίμων ὁ Ζηλωτῆς, καὶ Ἰουδᾶς Ἰακώβου. 14 Οὗτοι πάντες ἦσαν προσκαρτεροῦντες ὁμοθυμαδὸν τῇ προσευχῇ καὶ τῇ¹⁴ δεήσει, σὺν γυναίξιν, καὶ Μαρίᾳ τῇ μητρὶ τοῦ Ἰησοῦ, καὶ σὺν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ.

15 Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἀναστὰς Πέτρος ἐν μέσῳ τῶν¹⁵ μαθητῶν εἶπεν (ἦν τε ὄχλος ὀνοματῶν ἐπὶ τὸ αὐτὸ ὡς ἑκατὸν εἰκοσίν), 16 “Ἄνδρες ἀδελφοί: εἶδε πληρωθῆναι τὴν Γραφὴν ταύτην, ἣν προεῖπεν τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον διὰ στόματος Δαυὶδ περὶ Ἰουδᾶ, τοῦ γενομένου ὁδηγοῦ τοῖς συλλαβουσίν¹⁶ τοῦ Ἰησοῦ, 17 ὅτι κατηριθμημένος ἦν σὺν ἡμῖν καὶ ἐλαχεν τὸν κληρὸν

¹ Both the Text and the apparatus are the responsibility of Wilbur N. Pickering, ThM PhD, ©.

² οἷς || εἰς 2466 (s)

³ τεσσαρακοντα || τεσσαρακοντα 1075 (sp)

⁴ ληψέσθε || ληψέσθαι [5%] 1248

⁵ καὶ || 1 ἐν [75%] 1140,1247

⁶ σαμαρεία || σαμαρία 1876 (sp)

⁷ 1075 is missing 1:11 - 2:9.

⁸ οὗτος || 1 ο [80%] 18,35,141,204,328,386,444,1100,1732,1876,1897,2255,2466,2554

(2080 vacant)

⁹ ἀναληφθεὶς || ἀνλιφθεὶς καὶ 1140^v (s)

¹⁰ ἐθεασασθε || ἐθεασασθαι 1247 (s)

¹¹ καταμενοντες || καταμενον 1248 (s)

¹² ἰακώβος || 1 καὶ [73%] 1856,2431

¹³ 2080 is missing 1:1-13

¹⁴ τῇ || --- 2261 (s)

¹⁵ 2352 repeats τῶν, end of line

¹⁶ συλλαβουσίν || συλαβουσι 1140 (s)

της διακονίας¹ ταυτης.” 18 (Ούτος μεν ουν εκτησατο χωριον εκ μισθου της αδικιας, και πρηνης² γενομενος ελακισεν μεσος, και εξεχυθη παντα τα σπλαγχνα αυτου. 19 Και γνωστον εγενετο πασιν τοις κατοικουσιν Ἰερουσαλημ, ὡστε κληθηναι το χωριον εκεινο τη ιδια διαλεκτω αυτων³ Ἰακωβου, τουτ’ εστιν, Ἰακωβου Αἱματος.) 20 “Γεγραπται γαρ εν Βιβλω Ψαλμων: Ἰακωβου εραυλις αυτου⁴ ερημος, και μη εστω ὁ κατοικων εν αυτη και, Ἰακωβου επισκοπην αυτου λαβου ἕτερος”. 21 Δει ουν, των συνελθοντων ἡμιν⁵ ανδρων εν παντι χρονω εν ὧ εισηλθεν και εξηλθεν εφ’ ἡμας ὁ Κυριος Ἰησους, 22 αρξαμενος απο του βαπτισματος⁶ Ἰωαννου ἕως της ἡμερας ἧς ανεληφθη αφ’ ἡμων, μαρτυρα της αναστασεως αυτου γενεσθαι συν ἡμιν ἕνα τουτων.”

23 Και εστησαν δυο, Ἰωσηφ τον καλουμενον Βαρσαβαν, ὃς⁷ επεκληθη Ἰουστος, και Ματθιαν. 24 Και προσευξαμενοι ειπον: “Συ Κυριε, καρδιογνωστα παντων, αναδειξον ὃν εξελεξω εκ τουτων των δυο ἕνα 25 λαβειν τον κληρον της διακονιας ταυτης και αποστολης, εξ ἧς παρεβη Ἰουδας πορευθηναι εις τον τοπον τον ιδιον.” 26 Και εδωκαν κληρους αυτων, και επεσεν ὁ κληρος επι Ματθιαν, και συγκατεψηφισθη μετα των ἑνδεκα⁸ αποστολων.

[Pentecost]

2.1 Και εν τω συμπληρουσθαι την ἡμεραν της Πεντηκοστης,⁹ ησαν ἅπαντες¹⁰ ὁμοθυμαδον επι το αυτο. 2 Και εγενετο αφνω εκ του ουρανου ηχος ὡσπερ φερομενης πνοης βιαιας, και επληρωσεν ὅλον¹¹ τον οικον οὗ ησαν καθημενοι. 3 Και ωφθησαν αυτοις διαμεριζομεναι γλωσσαι ὡσει πυρος, εκαθισεν τε¹² εφ’ ἕνα ἕκαστον αυτων. 4 Και επλησθησαν ἅπαντες Πνευματος Ἁγίου και ηρξαντο λαλειν ἑτεραις γλωσσαις, καθως το Πνευμα εδιδου αυτοις αποφθεγγεσθαι.

[People from all over]

5 Ησαν δε εν Ἰερουσαλημ κατοικουντες Ἰουδαιοι, ανδρες ευλαβεις απο παντος εθνους των ὑπο τον ουρανον. 6 Γενομενης δε της φωνης ταυτης, συνηλθεν το πληθος και συνεχυθη,¹³ ὅτι ηκουον εἰς ἕκαστος τη ιδια διαλεκτω λαλουτων αυτων. 7 Εξισταντο δε¹⁴ και εθαυμαζον, λεγοντες προς αλληλους: “Ουκ, ιδου, παντες οὗτοι εἰσιν οἱ λαλουντες Γαλιλαιοι? 8 Και πως ἡμεις ακουομεν ἕκαστος τη ιδια διαλεκτω ἡμων εν ἧ εγεννηθημεν?¹⁵ 9 Παρθοι και Μηδοι και Ελαμιται και οἱ κατοικουντες την Μεσοποταμιαν, Ἰουδαιαν τε και Καππαδοκιαν, Ποντον και την Ασιαν, 10 Φρυγιαν τε και Παμφυλιαν, Αιγυπτον και τα μερη της Λιβυης της κατα Κυρηνην· και οἱ επιδημουντες Ῥωμαιοι—Ἰουδαιοι τε και προσηλυτοι—11 Κρητες και Αραβες· ακουομεν λαλουτων αυτων ταις ἡμετεραις γλωσσαις τα μεγαλεια του Θεου.” 12 Εξισταντο δε παντες και διηπορουν, αλλος προς αλλον λεγοντες, “Τι αν θελοι τουτο ειναι?” 13 Ἄτεροι δε διαχλευαζοντες,¹⁶ ελεγον ὅτι “Γλευκουσ μεμεστωμενοι εἰσιν.”¹⁷

[Peter's proclamation]

14 Σταθεις δε¹⁸ Πητρος, συν τοις ἑνδεκα,¹⁹ επηρην την φωνην αυτου και επεφθεγγατο²⁰ αυτοις: “Ανδρες—Ἰουδαιοι και οἱ κατοικουντες Ἰερουσαλημ ἅπαντες—τουτο ὑμιν γνωστον εστω και, ενωτισασθε τα ῥηματα μου! 15 Ου γαρ, ὡς ὑμεις ὑπολαμβανετε, οὗτοι μεθουσιν (εστιν γαρ ὡρα τριτη της ἡμερας), 16 αλλα τουτο εστιν το ειρημενον δια του προφητου Ἰωηλ:

¹ διακονιας || διαακονιας 757 (from one line to the next)

² πρηνης || πρινης [20%] 1100 (sp)

³ διαλεκτω αυτων 35^e || ~ 21 [1%] 35,2466

⁴ αυτου || αυτων 801,1856 (l)

⁵ ημιν || --- 1140 (s)

⁶ βαπτισματος || βαπτιματος 757 (i)

⁷ ος || 1 και 1636,1652,1740 (l)

⁸ ενδεκα || δωδεκα 386 (s)

⁹ πεντηκοστης || πεντικοστης 1876 (s)

¹⁰ ἅπαντες || 1 οἱ αποστολοι [20%] 1247

¹¹ ὅλον || ὀλιν 1892 (s) || --- 2255 (s)

¹² εκαθισεν τε || ~ και 1 [1%] 801

¹³ συνεχυθη || συνεχεθη 2466 (s)

¹⁴ δε || 1 παντες [35%] 2080

¹⁵ εγεννηθημεν || εγεννηθημεν [25%] 2218

¹⁶ διαχλευαζοντες || χλευαζοντες [75%] 1732^e

¹⁷ μεμεστωμενοι εἰσιν || ~ 21 1892 (s)

¹⁸ δε || --- 1248 (s) || 1 ο 328 (s)

¹⁹ ενδεκα || ενδεκα 141,386 (sp)

²⁰ επεφθεγγατο || απεφθεγγατο [75%] 1732,2218 || επεφεγγατο 1548 (i)

Acts

17 'Και εσται εν ταις εσχαις ημεραις, λεγει ο Θεος: Εκχω απο του Πνευματος μου επι πασαν σαρκα· και προφητευσουσιν οι¹ υιοι υμων και αι θυγατερες² υμων· και οι νεανισκοι υμων ορασεις οφονται· και οι πρεσβυτεροι υμων ενυπνια ενυπνιασθησονται. 18 Και γε επι τους δουλους μου και επι τας δουλαις μου εν ταις ημεραις εκειναις εκχω απο του Πνευματος μου, και προφητευσουσιν. 19 Και δωσω τερατα εν τω ουρανω ανω και σημεια επι της³ γης κατω: αιμα και πυρ και ατμιδα καπνου. 20 'Ο ηλιος μεταστραφησεται εις⁴ σκοτος και η σεληνη εις αιμα⁵ πριν η ελθειν την ημεραν Κυριου την μεγαλην και επιφανη. 21 Και εσται: πας ος αν επικαλεσηται το ονομα Κυριου σωθησεται!

22 "Ανδρες Ισραηλιται, ακουσατε τους λογους τουτους: Ιησουν τον Ναζωραιον, ανδρα απο του Θεου αποδειχμενον εις υμας δυναμεσιν και τερασιν και σημειοις, οίς εποιησεν δι' αυτου ο Θεος⁶ εν μεσω υμων,⁷ καθως και αυτοι οιδατε, 23 τουτον—τη ωρισμενη βουλη και προγνωσει του Θεου εκδοτον—λαβοντες δια χειρων ανομων, προσπηξαντες, ανειλετε· 24 ον ο Θεος ανεστησεν, λυσας τας ωδιναις του θανατου, καθοτι ουκ ην δυνατον κρατεισθαι αυτον υπ' αυτου. 25 Δαυιδ γαρ λεγει εις αυτον:

Προρωμην τον Κυριον ενωπιον μου δια παντος, οτι εκ δεξιων μου εστιν ινα μη σαλευθω.

26 Δια τουτο ευφρανθη η καρδια μου και ηγαλλιασατο η γλωσσα μου. Ετι δε και η σαρξ μου κατασκηνωσει επ' ελπιδι, 27 οτι ουκ εγκαταλειψεις την ψυχην μου εις 'Αδου,⁸ ουδε δωσεις τον 'Οσιον σου ιδειν διαφθοραν. 28 Εγνωρισας μοι οδους ζωης· πληρωσεις με ευφροσυνης μετα του προσωπου σου.'

29 "Ανδρες αδελφοι, εξον ειπειν μετα παρησιας προς υμας περι του πατριαρχου Δαυιδ, οτι και ετελευτησεν και εταφη, και το μνημα αυτου εστιν εν ημιν αχρι της ημερας ταυτης.

30 Προφητης ουν υπαρχων, και ειδως οτι ορκω⁹ ωμοσεν αυτω ο Θεος εκ καρπου της οσφυος αυτου, το¹⁰ κατα σαρκα, αναστησειν τον Χριστον καθισαι επι του Θρονου αυτου, 31 προιδων ελαλησεν περι της αναστασεως του Χριστου, οτι 'Ου¹¹ κατελειφθη¹² η ψυχη αυτου εις 'Αδου, ουδε η σαρξ αυτου ειδεν διαφθοραν'.

32 "Τουτον τον Ιησουν ανεστησεν ο Θεος, ου παντες ημεις εσμεν μαρτυρες. 33 Τη δεξια ουν του Θεου υψωθεις, την τε επαγγελιαν του 'Αγιου Πνευματος λαβων παρα του Πατρος, εξεχεεν τουτο ο νυν υμεις βλεπετε και ακουετε.¹³ 34 Ου γαρ Δαυιδ ανεβη εις τους ουρανους, λεγει δε¹⁴ αυτος: 'Ειπεν ο Κυριος τω Κυριω μου: Καθου εκ δεξιων μου 35 εως αν θω τους εχθρους σου υποποδιον των ποδων σου.' 36 Ασφαλως ουν^{15,16} γινωσκετω πας οικος Ισραηλ οτι και Κυριον και¹⁷ Χριστον αυτον ο Θεος¹⁸ εποιησεν,¹⁹ τουτον τον Ιησουν ον υμεις εσταυρωσατε!"

[The reaction]

37 Ακουσαντες δε κατενυγησαν τη καρδια, ειπον τε προς τον Πητρον και τους λοιπους αποστολους, "Τί ποιησομεν,²⁰ ανδρες αδελφοι?" 38 Ειπεν δε Πητρος²¹ προς αυτους: "Μετανοησατε και βαπτισθητω εκαστος υμων επι τω ονοματι Ιησου Χριστου εις αφεσιν αμαρτιων, και ληψεσθε την δωρεαν του 'Αγιου Πνευματος. 39 'Υμιν γαρ εστιν η επαγγελια, και τοις τεκνοις υμων, και

¹ οι || --- 2431 (s)

² θυγατερες || θυγατεραις [20%] 394,801,1732

³ της || --- 801 (s)

⁴ εις || ει 141 (s)

⁵ και η σεληνη εις αιμα 1865^c || --- 1865

⁶ δι αυτου ο θεος || ~ 3412 1746 (s)

⁷ υμων || ημων 1732 (s)

⁸ αδου 2261^{at} || αδην [15%] 1732,2261 (both got it right in vs. 31)

⁹ ορκω || ωρκω 386 (i)

¹⁰ το || --- 2255 (s)

¹¹ ου || ουκ εγω 986^v

¹² κατελειφθη || κατεληφθη (1.8%) 1617

¹³ ακουετε || ακουεται 2255 (s)

¹⁴ δε || 1 ο 2218 (s)

¹⁵ 986 is missing 2:36 - 3:6.

¹⁶ ουν 2261^c || --- 2261

¹⁷ κυριον και 801^c || --- 801

¹⁸ αυτον ο θεος || ~ 231 444 (s)

¹⁹ εποιησεν 1140^c || εφανερωσε 1140,2261^c (a later hand)

²⁰ ποιησομεν || ποιησωμεν [40%] 201,1249,1897

²¹ ειπεν δε πετρος || ~ 32 εφη [72%] 1140

πασιν τοις εις μακραν—όσους αν προσκαλεσηται Κυριος ο Θεος ημων.” 40 Ἐτεροις τε λογους πλειοσιν διεμαρτυρατο και παρεκαλει λεγων, “Σωθητε απο της γενεας της σκολιας ταυτης!”

[The beginning of the Church]

2.41 Οἱ μεν ουν ασμενωσ αποδεξαμενοι¹ τον λογον αυτου εβαπτισθησαν, και προσετεθησαν² τη ημερα εκεινη ψυχαι ωσει τρισχιλιαι. 42 Ησαν δε προσκαρτερουντες³ τη διδαχη των αποστολων και τη κοινωνια, και τη κλασει του αρτου και ταισ προσευχαισ. 43 Εγενετο δε παση ψυχη φοβος—πολλα τε τερατα⁴ και σημεια δια των αποστολων εγινετο.⁵

[All things in common]

44 Παντες δε οἱ πιστευοντες ησαν επι το αυτο και ειχον ἀπαντα κοινα· 45 και τα κτηματα και τασ ὑπαρξεισ επιπρασκον και διεμεριζον αυτα πασιν καθοτι αν τισ χρειαν ειχεν. 46 Καθ’ ημεραν τε προσκαρτερουντες ὁμοθυμαδον εν τω ἱερῳ, κλωντες τε⁶ καθ’ οικον αρτου· μετελαμβανον τροφης εν αγαλλιασει και αφελοτητι καρδιασ, 47 αινουντες τον Θεον και εχοντες χαριν προς ὁλον τον λαον. Ὁ δε Κυριος⁷ προσετιθει τους σωζομενους καθ’ ημεραν⁸ τη εκκλησια.

[A man lame from birth]

3.1 Επι το αυτο δε⁹ Πητροσ και Ιωαννης ανεβαινον εις το ἱερον επι την ὥραν της προσευχης (την ενατην).¹⁰ 2 Και τισ ανηρ, χωλος εκ κοιλιασ μητροσ αυτου ὑπαρχων, εβασταζετο (ὄν ετιθουν καθ’ ημεραν προς την θυραν¹¹ του ἱερου, την λεγομενην Ὁραιαν, του αιτειν ελεημοσυνην παρα των εισπορευομενων εις¹² το ἱερον), 3 ὃσ, ιδων Πητρον και Ιωαννην μελλοντας εισιεναι εις το ἱερον, ηρωτα ελεημοσυνην.

[Peter heals him]

4 Ατεινσασ δε Πητροσ εις¹³ αυτον, συν τῳ Ιωαννῃ, ειπεν, “Βλειψον εις ημασ”. 5 Ὁ δε επειχεν αυτοις, προσδοκων τι παρ’ αυτων λαβειν. 6 Ειπεν δε Πητροσ: “Αργυριον και χρυσιον ουχ ὑπαρχει μοι, ὃ δε εχω, τουτο σοι διδωμι. Εν τῳ ονοματι Ιησου Χριστου του Ναζωραιου, εγειραι¹⁴ και περιπατει!” 7 Και πιασασ αυτον της δεξιασ χειροσ ηγειρεν· παραχρημα δε εστερεωθησαν αυτου αι βασεισ και τα σφυρα. 8 Και εξαλλομενος¹⁵ εστη και περιπατει! Και εισηλθεν συν αυτοις εις το ἱερον, περιπατων και ἄλλομενος και αινων τον Θεον. 9 Και ειδεν αυτον πασ ὁ λαοσ περιπατουντα και αινουντα τον Θεον· 10 επεγινωσκον τε αυτον—ὄτι οὔτοσ ἦν ὁ προς την ελεημοσυνην καθημενοσ επι τη Ὁραια Πυλη του ἱερου—και επλησθησαν θαμβουσ και εκστασεωσ επι τῳ συμβεβηκοτι αυτω.

[Peter preaches]

11 Κρατουντοσ δε του ιαθεντοσ χωλου τον Πητρον και Ιωαννην, συνεδραμεν προς αυτουσ πασ ὁ λαοσ επι τη στοα, τη καλουμενη^{16,17} Σολομωντοσ, εκθαμβοι. 12 Ιδων δε Πητροσ απεκρινατο προς τον λαον: “Ανδρες Ισραηλιται, τι θαυμαζετε επι τουτω,¹⁸ ἡ ἡμιν τι ατεινιζετε ὡσ ἰδια δυναμει ἡ ευσεβεια πεποιηκοσιν του περιπατειν αυτον? 13 Ὁ Θεοσ Ἀβρααμ και Ισαακ και Ιακωβ, ὁ Θεοσ των πατερων ημων, εδοξασεν τον Παιδα αυτου Ιησουν, ὄν ὑμεισ μεν παρεδωκατε· και ηρηνησασθε¹⁹ αυτον κατα προσωπον Πιλατου, κριναντοσ εκεινου απολυειν. 14 Ὑμεισ δε τον Ἅγιον και Δικαιον ηρηνησασθε, και ητησασθε ανδρα φονεα χαρισθηναι ὑμιν, 15 τον δε Αρχηγον της ζωησ απεκτεινατε, ὄν ὁ Θεοσ ηγειρεν²⁰ εκ νεκρων, οὔ ἡμεισ μαρτυρεσ εσμεν. 16 Και επι τη πιστει του

¹ αποδεξαμενοι || υποδεξαμενοι [1%] 1140

² και προσετεθησαν || --- 328 (h)

³ προσκαρτερουντες || προσκατερουντες 201 (just a slip; he spells it right in vs. 46 below)

⁴ τερατα || τετερατα 1856 (from one line to the next)

⁵ εγινετο || εγενετο [15%] 1892,2352

⁶ τε || --- 1140 (s)

⁷ ο δε κυριος || ~ 312 1746 (s)

⁸ ημεραν || 1 εν 801 (s)

⁹ δε 1892^c || --- 1892

¹⁰ ενατην 35^c,141^c || ενιατην [30%] 35,141,204,328,394,928,1247,1249,1749,1855,1856,1876,2080,2261,2431 (sp)

¹¹ θυραν || πυλην 2080 (s)

¹² εις || εσ 1876 (i)

¹³ εις || προς 1856 (s)

¹⁴ εγειραι || εγειρε [30%] 2218

¹⁵ εξαλλομενος || εξαλομενος 2218 (i)

¹⁶ τη καλουμενη 1892^c || --- 1892

¹⁷ καλουμενη || 1 του 1892 (s)

¹⁸ τουτω || τουτο [25%] 2218

¹⁹ ηρηνησασθε || ηρνιασθε 801 (sp)

²⁰ ο θεοσ ηγειρεν || ~ 312 2431 (s)

ονοματος αυτου, τουτον ὄν θεωρειτε και οιδατε εσπερωσεν το ονομα αυτου. Και ἡ πιστις ἡ δι' αυτου εδωκεν αυτω την ὀλοκληριαν ταυτην απειναντι παντων ὑμων.

17 “Και νυν, αδελφοι, οίδα ὅτι κατα αγνοιαν επραξατε, ὡσπερ και οἱ αρχοντες ὑμων.

18 Ὁ δε Θεος ἃ προκατηγγειλεν δια στοματος παντων των προφητων αυτου, παθειν τον Χριστον, επληρωσεν οὕτως. 19 Μετανοησατε ουν,¹ και επιστρεψατε, εις το εξαλειφθηναι ὑμων τας ἁμαρτίας, ὅπως αν ελθωσιν καιροι αναψυξεως απο προσωπου του Κυριου 20 και αποστειλη τον προκεχειρισμενον ὑμιν Χριστον, Ιησουν,² 21 ὄν δει ουρανον μεν δεξασθαι αχρι χρονων αποκαταστασεως παντων, ὧν ελαλησεν ὁ Θεος δια στοματος παντων των ἁγιων αυτου προφητων³ απ' αιωνος.

22 “Μωυσης⁴ μεν γαρ προς τους πατερας ειπεν⁵ ὅτι Ἐπισητην ὑμιν αναστησει Κυριος ὁ Θεος ἡμων⁶ εκ των αδελφων ὑμων,⁷ ὡς εμε. Αυτου ακουσεσθε, κατα παντα ὅσα⁸ αν λαληση προς ὑμας. 23 Εσται δε, πασα ψυχη ἣτις αν μη ακουση του Προφητου εκεινου εξολοθρευθησεται εκ του λαου.’

24 “Και παντες δε οἱ προφηται, απο Σαμουηλ και των καθεξης, ὅσοι ελαλησαν, και προκατηγγειλαν⁹ τας ἡμερας ταυτας. 25 Ἐμεις εστε υἱοι των προφητων, και της διαθηκης ἣς διεθετο ὁ Θεος προς τους πατερας ἡμων,¹⁰ λεγων προς Ἀβρααμ, Ἐπισητην σου εινευλογηθησονται πασαι αἱ πατριαι της γης’. 26 Ἐμιν πρωτον ὁ Θεος, αναστησας¹¹ τον Παιδα αυτου Ιησουν, απεστειλεν αυτον ευλογουντα ὑμας, εν τω αποστρεφειν ἕκαστον απο των ποιηριων ὑμων.”

[Peter and John arrested]

4.1 Λαλουντων δε αυτων προς τον λαον, επεστησαν αυτοις οἱ ἱερεις και ὁ στρατηγος του ἱερου και οἱ Σαδδουκαιοι, 2 διαπονουμενοι δια το διδασκειν αυτους τον λαον και καταγγελλειν εν τω Ιησου την αναστασιν των νεκρων. 3 Και επεβαλον¹² αυτοις τας χειρας και εθεντο εις τηρησιν εις την αυριον, ἦν γαρ ἔσπερα ηδη. 4 (Πολλοι δε των ακουσαντων τον λογον¹³ επιστευσαν, και εγεινηθη ὁ αριθμος των ανδρων ὡσει χιλιαδες πεντε.) 5 Εγενετο δε επι την αυριον συναχθηναι αυτων τους αρχοντας, και¹⁴ πρεσβυτερους και¹⁵ γραμματεις, εν Ἰερουσαλημ, 6 και Ανναν τον αρχιερα, και Καιαφαν και Ιωαννην και Αλεξανδρον, και ὅσοι ησαν εκ γενους αρχιερατικου. 7 Και στησαντες αυτους εν μεσω επυιθανοντο: “Ἐν ποια δυναμει, ἡ εν ποιω ονοματι εποιησατε τουτο ὑμεις?”

[Peter's defense]

8 Τότε Πητρος, πλησθεις Πνευματος Ἁγιου, ειπεν προς αυτους: “Αρχοντες του λαου και πρεσβυτεροι του Ισραηλ: 9 Εἰ ἡμεις σημερον ανακρινομεθα επι ευεργεσια ανθρωπου ασθενους, εν τίνι οὗτος σεσωσται, 10 γνωστον εστω πασιν ὑμιν, και παντι τω λαω Ισραηλ, ὅτι εν τω ονοματι Ιησου Χριστου του Ναζωραιου, ὄν ὑμεις εσταυρωσατε, ὄν ὁ Θεος ηγειρειν εκ νεκρων, εν τουτω οὗτος παρεστηκεν ενωπιον ὑμων ὑγιης. 11 Οὗτος εστιν ὁ λιθος ὁ εξουθεινηθεις¹⁶ ὑφ’¹⁷ ὑμων, των οικοδομουντων, ὁ γενομενος εις κεφαλην γωνιας’. 12 Και, ουκ εστιν εν αλλω ουδενι ἡ σωτηρια, ουδε γαρ ονομα ἕτερον εστιν¹⁸ ὑπο τον ουρανον, το δεδομενον¹⁹ εν ανθρωποις, εν ᾧ δει σωθηναι ἡμας.”

[Rulers impressed]

¹ ουν || --- 1508 (s)

² χριστον ιησουν || ~ 21 [25%] 801,2218

³ προφητων || 1 των (9%) 1548

⁴ μωυσης || μωσης [30%] 1856 (sp)

⁵ προς τους πατερας ειπεν 35^ο || ~ 4123 (8.5%) 35

⁶ ημων || υμων [40%] 1740,2352

⁷ εκ των αδελφων υμων || --- 328 (h)

⁸ οσα || --- 1656 (s)

⁹ προκατηγγειλαν 35^ο || κατηγγειλαν [75%] 35

¹⁰ ημων || υμων [12%] 328,1652,1740,2352

¹¹ ο θεος αναστησας || ~ 312 [3%] 2218

¹² επεβαλον || επεβαλλον [12%] 1100

¹³ τον λογον || των λογων 801 (s)

¹⁴ και 35^ο || 1 τους 35

¹⁵ και 35^ο || 1 τους 35

¹⁶ εξουθεινηθεις || εξουδεινωθεις 1140 (s)

¹⁷ υφ || αφ 1140,1892 (/)

¹⁸ ετερον εστιν || ~ 21 [75%] 2261

¹⁹ δεδομενον || δεδωμενον 2466 (i)

13 Θεωρουντες δε την του Πητρου παρρησιαν και Ιωαννου, και καταλαβομενοι οτι ανθρωποι αγραμματοι εισιν και ιδιωται, εθαυμαζον· επεγνωσκον τε αυτους οτι συν τω Ιησου ησαν.¹ 14 Τον δε ανθρωπον βλεποντες συν² αυτοις εστωτα³ τεθεραπευμενον,⁴ ουδεν ειχον αντειπειν.⁵ 15 Κελευσαντες δε αυτους εξω του συνεδριου απελθειν συνεβαλλον⁶ προς αλληλους 16 λεγοντες: “Τί ποιησομεν⁷ τοις ανθρωποις τουτοις? ‘Οτι μεν γαρ γνωστον σημειον γεγονεν δι’ αυτων, πασιν τοις κατοικουσιν ‘Ιερουσαλημ φανερον, και ου δυναμεθα αρνησασθαι. 17 Αλλ’ ινα μη επι πλειον διανεμηθη εις τον λαον, απειλη απειλησωμεθα αυτοις μηκετι λαλειν επι τω ονοματι τουτω μηδενι ανθρωπω.”

[They are forbidden to use the name ‘Jesus’]

18 Και καλεσαντες αυτους, παρηγγειλαν⁸ αυτοις το καθολου μη φθεγγεσθαι μηδε διδασκειν επι τω ονοματι του⁹ Ιησου. 19 ‘Ο δε Πητρος και Ιωαννης αποκριθεντες προς αυτους ειπον: “Ει δικαιον εστιν ενωπιον του Θεου υμων ακουειν μαλλον η του Θεου, κρινατε. 20 Ου δυναμεθα γαρ ημεις, ᾱ ειδομεν και ᾱ¹⁰ ηκουσαμεν, μη λαλειν.” 21 Οί δε προσαπειλησαμενοι απελυσαν αυτους, μηδεν ευρισκοντες το πως κολασονται αυτους,¹¹ δια τον λαον, οτι παντες εδοξαζον τον Θεον επι τω γεγονοτι· 22 ετων γαρ η̄ν πλειονων τεσσαρακοντα ο ανθρωπος εφ’ ο̄ν εγεγονει το σημειον τουτο της ιασεως.

[The reaction of the believers]

23 Απολυθεντες δε ηλθον προς τους ιδιους και ανηγγειλαν οσα προς αυτους οί αρχιερεις και οί πρεσβυτεροι ειπον. 24 Οί δε ακουσαντες ομοθυμαδον ηραν φωνην προς τον θεον και ειπον: “Δεσποτα, συ ο Θεος, ο ποιησας τον ουρανον και την γην και την θαλασσαν, και παντα τα εν αυτοις· 25 ο̄ δια στοματος Δαυιδ¹² παιδος σου ειπων: “Ινα τί εφρυαζαν εθνη και λαοι εμελετησαν κενα;¹³ 26 Παρεστησαν οί βασιλεις της γης, και οί αρχοντες συνηχθησαν επι το αυτο, κατα του Κυριου και κατα του Χριστου αυτου.” 27 Συνηχθησαν γαρ επ’ αληθειας¹⁴ επι τον ᾱγιον Παιδα σου Ιησουν, ο̄ν εχρισας, ‘Ηρωδης τε και Ποντιος Πιλατος, συν εθνεσιν και λαοις Ισραηλ, 28 ποιησαι οσα η̄ χειρ σου και η̄ βουλη σου προωρισεν¹⁵ γενεσθαι. 29 Και τα νυν, Κυριε, επιδε επι τας απειλας αυτων, και δος τοις δουλοις σου μετα παρρησιας πασης λαλειν τον λογον σου, 30 εν τω την χειρα σου εκτεινειν σε εις ιασιν, και σημεια και τερατα γινεσθαι δια του ονοματος του ᾱγιου Παιδος σου Ιησου.” 31 Και δεθηεντων αυτων, εσαλευθη ο̄ τοπος εν ω̄ ησαν συνηγμενοι, και επλησθησαν απαντες Πνευματος ‘Αγιου και ελαλουν τον λογον του Θεου μετα παρρησιας.

[The young Church consolidates]

4.32 Του δε πληθους των πιστευσαντων η̄ν η̄ καρδια και η̄ ψυχη μια· και ουδε εις τι των υπαρχοντων αυτω ελεγεν¹⁶ ιδιον ειναι, αλλ’ η̄ν αυτοις απαντα κοινα. 33 (Και δυναμει μεγαλη¹⁷ απεδιδουν οί αποστολοι το μαρτυριον της αναστασεως του Κυριου Ιησου.) Χαρις τε μεγαλη η̄ν¹⁸ επι παντας αυτους, 34 ουδε¹⁹ γαρ ενδεης τις η̄ν εν αυτοις—ο̄σοι γαρ κτητορες χωριων η̄ οικιων υπηρχον, πωλουντες εφερον τας τιμας των πιπρασκομενων 35 και ετιθουν παρα τους ποδας των αποστολων·²⁰ διεδιδото δε εκαστω καθοτι αν τις χρειαν ειχεν.

¹ συν τω ιησου ησαν || ~ 4123 386 (s)

² 1723 is missing 1:1 - 4:14.

³ εστωτα 35^c || 1 τον [80%] 35,1140^c,1247,1732

⁴ τεθεραπευμενον || τεθαραπευμενον 1856 (s)

⁵ αντειπειν || αντιπειν 1100,1876 (l)

⁶ συνεβαλλον || συνεβαλον [5%] 328

⁷ ποιησομεν || ποιησωμεν [30%] 1249,1548,2218

⁸ παρηγγειλαν || παρηγειλαν 1140 (i)

⁹ του || --- 1628,2218 (l)

¹⁰ α || --- [80%] 328,394,1247,1749,1761

¹¹ 1247 omits μηδεν ευρισκοντες το πως κολασονται αυτους (h)

¹² δαυιδ || 1 του (25.1%) 18^c,1247

¹³ κενα || καινα 1617 (s)

¹⁴ 35 probably had + εν τη πολει ταυτη [10%], but a whole line was erased and re-written, correctly.

¹⁵ προωρισεν || προωρισαι 1876 (s)

¹⁶ ελεγεν || ελεγον 1876 (s)

¹⁷ δυναμει μεγαλη || ~ 21 [80%] 801

¹⁸ ην || --- 394 (s)

¹⁹ ουδε || ου 1723 (s)

²⁰ 386 omits και ετιθουν παρα τους ποδας των αποστολων (corrected)

36 Ιωσης δε, ὁ¹ επικληθεὶς Βαρναβας ἀπο² των ἀποστολων (ὅ ἐστιν, μεθερμηνευομενοι, Ὑἱος παρακλησεως), Λευιτης, Κυπριος τω γενει, 37 ὑπαρχοντος αὐτω³ ἀγρου, πωλησας ηνεγκεν το χρημα και εθηκεν παρα τους ποδας των ἀποστολων.

[Ananias and Sapphira]

5.1 Ἀνηρ δε τις Ἀνανιας ονοματι,^{4,5} συν Σαπφειρα⁶ τη γυναικι αὐτου, ἐπωλησεν κτημα 2 και ἐνοσφισατο ἀπο της τιμης, συνειδυας και της γυναικος αὐτου.⁷ και ἐνεγκας μερος τι παρα τους ποδας των ἀποστολων εθηκεν. 3 Εἶπεν δε Πητρος: Ὑἱο, δια τί ἐπληρωσεν ὁ Σατανας την καρδιαν σου ψευσασθαι σε το Πνευμα το Ἅγιον και νοσφισασθαι σε⁸ ἀπο της τιμης του χωριου? 4 Οὐχι μενον σοι ἐμενεν, και πραθεν εν τη ση ἐξουσια ὑπῆρχεν? Τί ὅτι ἐθου εν τη καρδια σου το πραγμα τουτο? Οὐκ ἐψευσω ἀνθρωποις ἀλλα τω Θεω.” 5 Ἀκουων δε ὁ Ἀνανιας τους λογους τουτους, πεσων ἐξεψυξεν! (Και ἐγενετο φοβος μεγας ἐπι παντας τους ακουοντας ταυτα.) 6 Ἀνασταντες δε οἱ νεωτεροι συνεστειλαν αὐτον και ἐξενεγκαντες⁹ εθαψαν.

7 Ἐγενετο δε ὡς ὥρων τριων διαστημα, και ἡ γυνη αὐτου, μη εἰδυια το γεγονος, εἰσηλθεν. 8 Ἀπεκριθη δε αὐτη ὁ Πητρος, Ὑἱο, εἶπε μοι ἐι τοσουτου το χωριον ἀπεδοσθε”. Ἡ δε εἶπεν, Ὑἱο, τοσουτου”. 9 Ὁ δε Πητρος εἶπεν προς αὐτην: Ὑἱο, ὅτι συνεφωνηθη ὑμῖν πειρασαι το Πνευμα Κυριου?¹⁰ Ἰδου, οἱ ποδες των θαψαντων τον ἀνδρα σου ἐπι τη¹¹ θυρα,¹² και ἐξοισουσιν σε.” 10 Ἐπεσεν δε παραχρημα παρα τους ποδας αὐτου και ἐξεψυξεν! Εἰσελθοντες δε οἱ νεανισκοι εἶρον αὐτην νεκραν, και ἐξενεγκαντες εθαψαν προς τον ἀνδρα αὐτης. 11 Και ἐγενετο φοβος μεγας ἐφ’ ὄλην την ἐκκλησιαν και ἐπι παντας τους ακουοντας ταυτα.

[The Apostles distinguish themselves]

12 Δια δε των χειρων των ἀποστολων ἐγενετο¹³ σημεια και τερατα¹⁴ εν τω λαω πολλα· και ησαν ὁμοθυμαδον ἅπαντες εν τη Στοα¹⁵ Σολομωνος.¹⁶ 13 Των δε λοιπων ουδεις ἐτολμα κολλασθαι αὐτοις,¹⁷ ἀλλ’ ἐμεγαλυνεν αὐτους ὁ λαος. 14 Μαλλον δε προσετιθεντο πιστευοντες τω Κυριω, πληθη ἀνδρων τε και γυναικων, 15 ὡστε κατα τας πλατειας ἐκφερειν τους ασθeneis και τιθειναι ἐπι κλινων και κραββατων, ἵνα ἐρχομενου του¹⁸ Πητρου και ἡ σκια ἐπισκιαση τινη αὐτων. 16 Συνηρχετο δε και το πληθος των περιξ πολεων εἰς Ἱερουσαλημ, φεροντες ασθeneis και οχλουμενους ὑπο πνευματων ἀκαθαρτων, και¹⁹ ἐθεραπευοντο ἅπαντες.

[Sadducees VS Apostles]

17 Ἀναστας δε ὁ ἀρχιερεὺς και παντες οἱ συν αὐτω (ἡ οὐσα αἵρεσις των Σαδδουκαϊων) ἐπλησθησαν ζηλου²⁰ 18 και ἐπεβαλον τας χειρας αὐτων ἐπι τους ἀποστολους και ἐθεντο αὐτους εν τηρησει δημοσια. 19 Ἀγγελος δε Κυριου δια της νυκτος ηνοιξεν τας θυρας της φυλακης, ἐξαγαγων τε αὐτους εἶπεν, 20 Ὑπορευεσθε, και σταθεντες λαλειτε εν τω ἱερῳ τω λαω παντα τα ῥηματα της ζωης ταυτης”. 21 Ἀκουσαντες δε εἰσηλθον ὑπο τον ὀρθρον εἰς το ἱερον και ἐδιδασκον.

Παραγενομενος δε ὁ ἀρχιερεὺς και οἱ συν αὐτω, συνεκαλεσαν το συνεδριον, και πασαν την γερουσιαν των²¹ υἱων Ἰσραηλ, και ἀπεστειλαν εἰς το δεσμωτηριον ἀχθηναι αὐτους. 22 Οἱ δε παραγενομενοι ὑπηρεται ουχ εἶρον αὐτους εν τη φυλακη, ἀναστρεψαντες δε ἀπηγγειλαν,²²

¹ ο || --- 1508 (s)

² ἀπο 35^c || ὑπο [25%] 35,1247

³ αὐτω || αὐτου [20%] 1058

⁴ ἀνανιας ονοματι || ~ 21 1075 (s)

⁵ ονοματι || ονοματη 1100 (i)

⁶ σαπφειρα || σαμφειρα 1856 (sp)

⁷ αὐτου 35^c || --- [3%] 35

⁸ σε 35^c || --- [15%] 35,386,1761

⁹ ἐξενεγκαντες || ἐξενεγκοντες 386 (s)

¹⁰ κυριου || 1 το αγιον 1247 (s)

¹¹ τη || την 1876 (s)

¹² τη θυρα || την θυραν 1723^c,2218

¹³ ἐγενετο || ἐγινετο [55%] 1761

¹⁴ τερατα || τερα 1548 (i)

¹⁵ στοα || 1 του [2%] 386,2466

¹⁶ σολομωνος || σολομωντος [25%] 204,386,1740 (sp)

¹⁷ αὐτοις || αὐτον 1856^c

¹⁸ του 35^c,1732^c || --- [80%] 35,328,1732,2218

¹⁹ και 35^c || οἰτινες [80%] 35

²⁰ ζηλου || ζηλον 2080 (s)

²¹ των || --- 1876 (s)

²² ἀπηγγειλαν || ἀπηγειλαν 201 (i)

23 λεγοντες οτι “Το μεν δεσμωτηριον εύρομεν κεκλεισμενον εν παση ασφαλεια, και τους φυλακας έστωτας προ των θυρων, ανοιξαντες δε εσω ουδενα εύρομεν!” 24 ‘Ως δε ηκουσαν τους λογους τουτους ο τε ιερευς και ο στρατηγος του ιερου και οι αρχιερεις, διηπορουν περι αυτων τί αν γηνοιτο τουτο.

25 Παραγενομενος δε τις απηγγειλεν αυτοις¹ οτι “Ιδου, οι ανδρες ους εθεσθε εν τη² φυλακη εισιν εν τω ιερω έστωτες και διδασκοντες τον λαον!” 26 Τοτε απελθων ο στρατηγος συν τοις ύπηρεταις ηγαγεν αυτους, ου μετα βιας, εφοβουντο γαρ τον λαον, ινα μη λιθασθωσιν. 27 Αγαγοντες δε αυτους εστησαν εν τω συνεδριω· και επηρωτησεν αυτους ο αρχιερευς 28 λεγων: “Ου παραγγελια παρηγγειλαμεν ύμιν μη διδασκειν επι τω ονοματι τουτω? Και ιδου πεπληρωκατε την ‘Ιερουσαλημ της διδαχης ύμων, και βουλεσθε επαγαγειν εφ’ ήμας το αίμα του ανθρωπου τουτου!”

[Apostles infuriate Sadducees]

29 Αποκριθεις δε Πιτρος και οι αποστολοι ειπον: “Πειθαρχειν δει Θεω μαλλον ή ανθρωποις. 30 ‘Ο Θεος των πατερων ήμων ηγειρεν Ιησουν, ον ύμεις διεχειρισασθε κρεμασαντες επι³ ξυλου. 31 Τουτον ο Θεος Αρχηγον και Σωτηρα ύψωσεν τη δεξια αυτου, δουναι μετανοιαν τω Ισραηλ, και αφεσιν άμαρτιων. 32 Και ήμεις εσμεν αυτου⁴ μαρτυρες των ρήματων τουτων, και το Πνευμα δε το ‘Αγιον ο εδωκεν ο Θεος τοις πειθαρχουσιν αυτω.”

[Gamaliel counsels Sadducees]

33 Οι δε ακουοντες διεπριοντο και εβουλευοντο⁵ ανελειν αυτους. 34 Αναστας δε τις εν τω συνεδριω (Φαρισαιος ονοματι Γαμαλιηλ, νομοδιδασκαλος τιμιος παντι τω λαω), εκελευσεν εξω βραχυ τι⁶ τους αποστολους⁷ ποιησαι. 35 Ειπεν τε⁸ προς αυτους: “Ανδρες Ισραηλιται, προσεχετε έαυτοις επι τοις ανθρωποις τουτοις, τί μελλετε πρασσειν. 36 Προ γαρ τουτων των ήμερων ανεστη Θευδας, λεγων εινα τινα έαυτον⁹ ω προσεκλιθη¹⁰ αριθμος ανδρων ως¹¹ τετρακοσιων· ος ανηρεθη, και παντες όσοι επειθοντο αυτω διελυθησαν και εγενοντο εις ουδεν. 37 Μετα τουτον¹² ανεστη Ιουδας¹³ ο Γαλιλαιος, εν ταις ήμεραις της απογραφης, και απεστησεν λαον ικανον οπισω αυτου. Κακεινος απωλετο, και παντες όσοι επειθοντο αυτω διεσκορπισθησαν. 38 Και τα νυν λεγω ύμιν, αποστητε απο των ανθρωπων τουτων και εασατε αυτους· οτι εαν ή εξ ανθρωπων ή βουλη¹⁴ ή το εργον τουτο, καταλυθησεται· 39 ει δε εκ Θεου εστιν, ου δυνησεσθε καταλυσαι αυτο—μηποτε και θεομαχοι εύρεθητε!”

[Sadducees beat and threaten Apostles]

40 Επεισθησαν δε αυτω, και προσκαλεσαμενοι τους αποστολους, δηραντες παρηγγειλαν μη λαλειν επι τω ονοματι του Ιησου, και απελυσαν αυτους. 41 Οι μεν ουν επορευοντο χαιροντες απο προσωπου του συνεδριου, οτι κατηξιωθησαν ύπερ του ονοματος του Χριστου ατιμασθηναι. 42 Πασαν τε ήμεραν, εν τω ιερω και¹⁵ κατ’ οικον, ουκ επαυοντο διδασκοντες και ευαγγελιζομενοι τον Χριστον Ιησουν.

[Enter deacons]

6.1 Εν δε ταις ήμεραις ταυταις, πληθυνοντων των μαθητων, εγενετο γογγυσμος των ‘Ελληνιστων προς τους ‘Εβραιους, οτι παρεθεωροντο εν τη διακονια τη καθημερινη αί χηραι αυτων. 2 Προσκαλεσαμενοι δε οι δωδεκα το πληθος των μαθητων ειπον: “Ουκ αρεστον εστιν ήμας, καταλειψαντας τον λογον του Θεου, διακονειν τραπεζαις. 3 Επισκεψασθε ουν, αδελφοι, ανδρας εξ

¹ αυτοις 35^c || 1 λεγων [5%] 35

² τη || --- 1247 (s)

³ επι || 1 του 1140 (s)

⁴ αυτου 1503^c || --- [8%] 149,201,1140,1503,2352

⁵ εβουλευοντο || εβουλευσαντο 801 (s)

⁶ τι 35^c || --- [40%] 35

⁷ βραχυ τι τους αποστολους 2261^c || ~ 3412 [35%] 2261

⁸ τε || δε 444 (s)

⁹ εαυτον || 1 μεγαν [3%] 801,1876

¹⁰ προσεκλιθη || προσεκληθη [54%] 444, 604,1723,1892,2218,2255,2352 (sp)

¹¹ ως || ωσει [80%] 1247

¹² μετα τουτον || 1212 1247 (i)

¹³ ιουδας || θευδας 1247 (s)

¹⁴ βουλη 35^c || 1 αυτη [15%] 35

¹⁵ και || --- 757 (s)

ὑμων¹ μαρτυρουμενους ἑπτα, πληρεις² Πνευματος Ἁγίου και σοφιας, οὓς καταστησομεν επι της χρειας ταυτης. 4 Ἡμεεις δε τη προσευχη και τη διακονια του λογου προσκαρτερησομεν.”

5 Και ηρσεν ὁ λογος ενωπιον παντος του πληθους· και εξελεξαντο Στεφανον, ανδρα πληρη³ πιστεως και Πνευματος Ἁγίου, και Φιλιππον και Προχορον και Νικανορα και Τιμωνα και Παρμεναν και Νικολαον, προσηλυτον Αντιοχεια, 6 οὓς εστησαν ενωπιον των αποστολων· και προσευξαμενοι επεθηκαν αυτοις τας χειρας.

7 Και ὁ λογος του Θεου ηυξανεν, και επληθυνετο ὁ αριθμος των μαθητων εν Ἱερουσαλημ σφοδρα, πολυς τε οχλος των ἱερων ὑπηκουον⁴ τη πιστει. 8 Στεφανος δε, πληρης πιστεως και δυναμewς, εποιει⁵ τερατα και σημεια μεγαλα εν τω λαω.

[Stephen in a kangaroo court]

9 Ανεστησαν δε τινες των εκ της Συναγωγης της λεγομενης Λιβερτινων (και Κυρηναίων και Αλεξανδρεων⁶ και των απο Κιλικιας και Ασιας), συζητουντες τω Στεφανω. 10 Και ουκ ισχυον αντιστηναι τη σοφια και τω Πνευματι ὧ⁷ ελαλει.

11 Τοτε ὑπεβαλον ανδρας λεγοντας ὅτι⁸ “Ακηκοαμεν αυτου λαλουντος ῥήματα βλασφημα εις Μωσην και τον Θεον”. 12 Συνεκινησαν τε τον λαον, και τους πρεσβυτερους και τους γραμματεις⁹ και επισταντες συνηρασαν αυτον και ηγαγον εις το συνεδριον· 13 εστησαν τε μαρτυρας ψευδεις λεγοντας: “Ὁ ανθρωπος οὗτος ου παυεται ῥήματα βλασφημα λαλων κατα του τοπου του ἁγίου¹⁰ και του νομου· 14 ακηκοαμεν γαρ αυτου λεγοντος ὅτι Ἰησους ὁ Ναζωραιος οὗτος καταλυσει¹¹ τον τοπον τουτον και αλλαξει τα εθη ἃ παρεδωκεν ἡμιν Μωσης.” 15 Και ατεισαντες εις αυτον ἅπαντες οἱ καθεζομενοι εν τω συνεδριω, ειδον το προσωπον αυτου ὡσει προσωπον αγγελου.

[Stephen's discourse]

7.1 Ειπεν δε ὁ αρχιερευς, “Ει αρα¹² ταυτα οὕτως εχει?” 2 Ὁ δε εφη: “Ανδρες αδελφοι και πατερες, ακουσατε:¹³ Ὁ Θεος της δοξης ωφθη τω πατρι ἡμων¹⁴ Ἀβρααμ οντι εν τη Μεσοποταμια, πριν ἢ κατοικησαι αυτον εν¹⁵ Χαρραν,¹⁶ 3 και ειπεν προς αυτον, Ἐξελθε εκ της γης σου και εκ της συγγενειας σου, και δευρο εις γην ἣν αν σοι δειξω’. 4 Τοτε εξελθων εκ γης Χαλδαιων κατακησεν εν¹⁷ Χαρραν. Κακειθεν, μετα το αποθανειν τον πατερα αυτου, μετωκισεν¹⁸ αυτον εις την γην ταυτην εις¹⁹ ἣν ὑμεις νυν²⁰ κατοικειτε· 5 και ουκ εδωκεν αυτω κληρονομια εν αυτη, ουδε βημα ποδος. Και επηγγειλατο δουναι αυτην εις κατασχεσιν αυτω,²¹ και τω σπερματι αυτου μετ’ αυτον, ουκ οντος αυτω²² τεκνου. 6 Ελαλησεν δε οὕτως ὁ Θεος: ὅτι εσται το σπερμα αυτου παροικον εν γη αλλοτρια—και δουλωσουσιν αυτο και κακωσουσιν—ετη τετρακοσια. 7 Ἐκει το εθνος ὧ²³ εαν δουλευσωσιν κρινῶ εγω’, ειπεν ὁ Θεος, ‘και μετα ταυτα²⁴ εξελευσονται²⁵ και λατρευσουσιν μοι εν τω τοπω τουτω’. 8 Και εδωκεν αυτω διαθηκη²⁶ περιτομης· και οὕτως²⁷

¹ ὑμων || ἡμων 141 (s)

² πληρεις || πληρης [15%] 824

³ πληρη || πληρης [60%] 1247,2587^c

⁴ υπηκουον || υπηκοον 2261 (i)

⁵ εποιει || επειει 1876 (i)

⁶ αλεξανδρεων || αλεξανδραιων 1732 (s)

⁷ ω || ο 1617 (s)

⁸ οτι || --- 1865 (s)

⁹ γραμματεις || γραμματεις 1652 (i)

¹⁰ αγιου 35^c || 1 τουτου [10%] 35,1740^c

¹¹ καταλυσει || 2466 is strange here—καταλυσιν|

¹² αρα 35^c || --- [3%] 35

¹³ ακουσατε || 1 μου 2080 (s)

¹⁴ ημων || --- 2431 (s)

¹⁵ εν || εις 801 (s)

¹⁶ χαρραν || χαραν [20%] 2261,2466 (twice)

¹⁷ εν || εις [35%] 801,1876

¹⁸ μετωκισεν || μετωκησεν [45%] 1548,2218,2352

¹⁹ εις || --- 394 (s)

²⁰ νυν || --- 1247 (s)

²¹ δουναι αυτην εις κατασχεσιν αυτω || ~ 15342 [65%] 1247

²² αυτω || αυτου 1876 (s)

²³ ω || ο [10%] 141,1856,2261

²⁴ μετα ταυτα || μεταυτα 1856 (i)

²⁵ εξελευσονται || εξελευσοντε 2218 (s)

²⁶ διαθηκη || διαθην 1897 (i)

²⁷ ουτως || ουτος [18%] 1247

Acts

εγεννησεν τον Ισαακ και περιετεμεν αυτον τη ἡμερα τη ογδοη, και ὁ Ισαακ¹ τον Ιακωβ, και ὁ Ιακωβ τους δωδεκα πατριαρχας.

[down to Egypt]

9 ‘Και οἱ πατριαρχαι, ζηλωσαντες, τον Ιωσηφ απεδοντο εις Αιγυπτον· και ἦν ὁ Θεος μετ’ αυτου 10 και εξειλετο αυτον εκ πασων των θλιψεων αυτου, και εδωκεν αυτω χαριν και σοφιαν εναντιον Φαραω, βασιλεως Αιγυπτου· και κατεστησεν αυτον ἡγουμενον επ’ Αιγυπτον και² ὁλον τον οικον αυτου.³ 11 Ηλθεν δε λιμος εφ’ ὄλην την⁴ γην Αιγυπτου και Χαινααν, και θλιψις μεγαλη, και ουχ εὔρισκον χορτασματα οἱ πατερες ἡμων. 12 Ακουσας δε Ιακωβ οντα⁵ σιτα εν Αιγυπτω, εξαπεστειλεν τους πατερας ἡμων πρωτον. 13 Και εν τω δευτερω ανεγνωρισθη Ιωσηφ τοις αδελφοις αυτου, και φανερον εγενετο τω Φαραω το γενος του⁶ Ιωσηφ. 14 Αποστειλας δε Ιωσηφ μετεκαλεσατο Ιακωβ τον πατερα αυτου και πασαν την συγγενειαν αυτου,⁷ εν ἑβδομηκοντα πεντε ψυχαις. 15 Κατεβη δε Ιακωβ εις Αιγυπτον· και ετελευτησεν, αυτος και οἱ πατερες ἡμων· 16 και μετετεθησαν εις Συχημ και ετεθησαν εν τω μνηματι ὃ⁸ ωνησατο Ἀβρααμ τιμης αργυριου παρα των υἱων Εμμωρ⁹ του Συχημ.

[enter Moses]

17 ‘Καθως δε ηγγιζεν ὁ χρονος της επαγγελιας ἧς ωμοσεν ὁ Θεος τω Ἀβρααμ, ηυξησεν ὁ λαος και επληθυνθη εν Αιγυπτω, 18 αχρις οὔ ανεστη βασιλευς ἕτερος¹⁰ ὃς ουκ ηδει τον Ιωσηφ. 19 Οὗτος κατασοφισαμενος το γενος ἡμων εκακωσεν τους πατερας ἡμων, του ποιειν εκθετα τα βρεφη αυτων εις το μη ζωογονεισθαι. 20 Εν ᾧ καιρω εγεννηθη¹¹ Μωυσης, και ἦν αστειος τω Θεω· ὃς ανετραφη μηνας τρεις εν τω οικω του πατρος. 21 Εκτεθεντα δε αυτον ανειλετο ἡ θυγατηρ Φαραω και ανεθρεψατο αυτον ἑαυτη εις υἱον. 22 Και επαιδευθη¹² Μωυσης παση σοφια Αιγυπτιων· ἦν δε δυνατος εν λογοις και εργοις.¹³ 23 Ὡς δε επληρουτο αυτω τεσσαρακονταετης χρονος, ανεβη επι την καρδιαν αυτου επισκεψασθαι τους αδελφους αυτου, τους υἱους Ισραηλ. 24 Και ιδων τινα αδικουμενον, ημυνατο και εποιησεν εκδικησιν τω καταπονουμενω, παταξας τον Αιγυπτιον. 25 Ενομιζεν δε συνιεναι τους αδελφους αυτου ὅτι ὁ Θεος δια χειρος αυτου διδωσιν αυτοις σωτηριαν, οἱ δε ου συνηκαν. 26 Τη τε επιουση ἡμερα ωφθη αυτοις μαχομενοις και συνηλασεν αυτους¹⁴ εις ειρηνην, ειπων, Ἀνδρες, αδελφοι εστε ὑμεις·¹⁵ ἵνα τί αδικειτε αλληλους?’ 27 Ὁ δε αδικων τον πλησιον απωσατο τουτον ειπων:¹⁶ Ἵτις σε κατεστησεν αρχοντα και δικαστην εφ’ ἡμας? 28 Μη ανελαιν με συ θελεις ὄν τροπον ανειλες χθες τον Αιγυπτιον?’ 29 Εφυγεν δε Μωυσης εν τω λογω τουτω, και εγενετο παροικος εν γη Μαδιαμ, οὔ εγεννησεν¹⁷ υἱους δυο.

[Moses commissioned]

30 ‘Και πληρωθεντων ετων τεσσαρακοντα, ωφθη αυτω εν τη ερημω του Ορους Σινα αγγελος Κυριου, εν φλογι πυρος βατου. 31 Ὁ δε Μωυσης ιδων εθαυμασεν¹⁸ το ὄραμα, προσερχομενου δε αυτου κατανοησαι, εγενετο φωνη Κυριου προς αυτον:¹⁹ 32 Ἐγὼ ὁ Θεος των πατερων σου—ὁ Θεος²⁰ Ἀβρααμ και ὁ Θεος Ισαακ και ὁ Θεος Ιακωβ.’ Εντρομος δε γενομενος Μωυσης,²¹ ουκ ετολμα κατανοησαι. 33 Ειπεν δε αυτω ὁ Κυριος: Ἐλυσον το ὑποδημα²² των ποδων

¹ ισαακ || ισακ 2218 (i)

² και 35° || 1 εφ [4%] 35

³ 2587 is missing 7:11-26.

⁴ την || --- (4.6%) 1247

⁵ 986 is missing 7:12-31.

⁶ του || --- [2%] 1248

⁷ πασαν την συγγενειαν αυτου || ~ 2341 149 (s)

⁸ ο || ω [13%] 801,2261

⁹ εμμωρ || εμωρ 386 (sp)

¹⁰ ετερος || 1 επ αιγυπτον [5%] 2080

¹¹ εγεννηθη || εγεννηθη 801,1856,2218 (l)

¹² επαιδευθη || επεδευθη 1100 (s)

¹³ λογοις και εργοις || ~ 321 2218 (s)

¹⁴ αυτους || --- 2352 (s)

¹⁵ υμεις 35° || --- [8%] 35

¹⁶ 1247 omits Ανδρες αδελφοι εστε υμεις ἵνα τί αδικειτε αλληλους?’ Ὁ δε αδικων τον πλησιον απωσατο τουτον ειπων (h)

¹⁷ εγεννησεν || εγεινησεν 801 (s)

¹⁸ εθαυμασεν || εθαυμαξεν [75%] 1247

¹⁹ προς αυτον 35° || --- [4%] 35

²⁰ των πατερων σου ὁ Θεος Ἀβρααμ και ὁ Θεος Ισαακ και ὁ Θεος Ιακωβ || ~ 6789,10,11,12,13,14,123 328 [The copyist omitted των πατερων σου ὁ Θεος, clear hoioteleuton, but noticed what he had done in time to add των πατερων σου after Ιακωβ.]

²¹ μωυσης || μωσης [20%] 801,1856

²² υποδημα 35° || 1 εκ [3%] 35,1140

Acts

σου, ὁ γὰρ τοπὸς ἐν ᾧ ἔστηκας γῆ ἁγία ἐστίν. 34 Ἰδὼν εἶδον τὴν κακῶσιν τοῦ λαοῦ μου τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ τοῦ στεναγμοῦ αὐτῶν ἤκουσα· καὶ κατεβῆν¹ ἐξέλεσθαι αὐτούς. Καὶ νῦν δεῦρο, ἀποστέλω σε εἰς Αἰγύπτου·

35 “Τούτου τοῦ Μωϋσην² ὃν ἠρῆσαντο εἰπόντες, “Τίς σε κατέστησεν ἀρχόντα καὶ δικαστῆν?”—τούτου ὁ Θεὸς ἀρχηγὸν καὶ λυτρωτὴν ἀπεστείλει ἐν χεὶρὶ ἀγγέλου τοῦ ὀφθέντος³ αὐτῷ ἐν τῇ βατῶ. 36 Οὗτος ἐξηγάγεν αὐτούς, ποιήσας τεράτα καὶ σημεῖα ἐν γῆ⁴ Αἰγύπτῳ καὶ ἐν Ἐρυθρᾷ Θαλάσῃ, καὶ ἐν τῇ ἐρημῷ ἔτη τεσσαράκοντα.

[Israel's rebellion]

37 “Οὗτος ἐστὶν Μωϋσης⁵ ὁ εἰπὼν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, ‘Προφήτην ὑμῖν ἀναστήσει Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν⁶ ἐκ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν,⁷ ὡς ἐμε’.^{8,9} 38 Οὗτος ἐστὶν ὁ γενομένος ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐν τῇ ἐρημῷ, μετὰ τοῦ ἀγγέλου¹⁰ τοῦ λαλοῦντος αὐτῷ ἐν τῷ Ὄρει Σινᾶ καὶ τῶν πατέρων ἡμῶν, ὃς ἐδέξατο λογία ζῶντα δούναί ἡμῖν· 39 ᾧ οὐκ ἠθέλησαν ὑπηκοοὶ γενέσθαι οἱ πατέρες ἡμῶν·¹¹ ἀλλ’ ἀπώσαντο καὶ ἐστραφήσαν τὴν καρδίαν¹² αὐτῶν εἰς Αἰγύπτου, 40 εἰπόντες τῷ Ααρῶν, ‘Ποιήσου ἡμῖν θεοὺς οἱ προπορευσοῦνται ἡμῶν· ὁ γὰρ Μωϋσης¹³ οὗτος, ὃς ἐξηγάγεν ἡμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου—οὐκ οἶδαμεν τί γέγονεν αὐτῷ’. 41 Καὶ ἐμοσχοποίησαν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκεῖναις καὶ ἀνηγάγον θυσίαν τῷ εἰδῶλῳ, καὶ εὐφραίνοντο ἐν τοῖς ἐργοῖς τῶν χειρῶν αὐτῶν. 42 Ἐστρέψεν δὲ ὁ Θεὸς καὶ παρέδωκεν αὐτούς λατρεύειν τῇ στρατίᾳ τοῦ οὐρανοῦ, καθὼς γεγραπταὶ ἐν Βιβλῷ τῶν Προφητῶν: ‘Μὴ σφαγία καὶ θυσίας προσημεγάκατε μοι ἐν τῇ ἐρημῷ ἔτη τεσσαράκοντα, οἶκος Ἰσραὴλ; 43 Καὶ ἀνελάβετε τὴν σκηνὴν τοῦ Μολοχ, καὶ τὸ ἀστρὸν τοῦ θεοῦ ὑμῶν, ‘Ρεφφαν,¹⁴ τοὺς τυποὺς οὓς ἐποίησατε προσκυνεῖν αὐτοῖς· καὶ μετοικίω ὑμᾶς ἐπεκεῖνα Βαβυλωνός.’

[a dwelling for God]

44 “Ἡ σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου ἦν τοῖς πατράσιν ἡμῶν ἐν τῇ ἐρημῷ, καθὼς διετάξατο ὁ λαλῶν τῷ Μωϋσῇ ποιῆσαι αὐτὴν κατὰ τὸν¹⁵ τυπὸν ὃν ἔωρακεῖ. 45 ἦν καὶ εἰσηγάγον, διαδεξάμενοι οἱ πατέρες ἡμῶν, μετὰ Ἰησοῦ ἐν τῇ κατασχέσει τῶν ἐθνῶν, ᾧν ἐξώσει ὁ Θεὸς ἀπὸ προσώπου τῶν πατέρων ἡμῶν ἕως τῶν¹⁶ ἡμερῶν Δαυίδ· 46 ὃς εὗρεν χάριν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ ἠτήσατο εὖρεϊν σκηνῶμα τῷ Θεῷ Ἰακώβ· 47 Σολομῶν δὲ ὠκοδομήσεν αὐτῷ¹⁷ οἶκον. 48 Ἀλλ’ οὐχ ὁ Ὑψίστος ἐν χειροποίητοις ναοῖς¹⁸ κατοικεῖ, καθὼς¹⁹ ὁ προφήτης λέγει: 49 “Ὁ οὐρανὸς μοι θρόνος, ἢ δε γῆ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν μου. Ποῖον οἶκον οἰκοδομήσετε μοι’, λέγει Κύριος, ἢ τίς τοπὸς τῆς καταπαύσεώς μου; 50 Οὐχὶ ἡ χεὶρ μου ἐποίησεν ταῦτα πάντα;”

[Stephen attacks]

51 “Σκληροτραχηλοὶ καὶ ἀπεριτμητοὶ τῇ καρδίᾳ²⁰ καὶ τοῖς ὠσίν! Ὑμεῖς αἰεὶ τῷ Πνεύματι τῷ Ἁγίῳ ἀντιπίπτετε· ὡς οἱ πατέρες ὑμῶν, καὶ ὑμεῖς. 52 Τίνα τῶν προφητῶν οὐκ ἐδιώξαν οἱ πατέρες ὑμῶν; Καὶ ἀπεκτείναν τοὺς προκαταγγειλιάντας περὶ τῆς ἐλευσεως τοῦ Δικαίου, οὗ νῦν ὑμεῖς προδοταί²¹ καὶ φονεῖς γεγενήσθε·²² 53 οἵτινες ἐλάβετε τὸν νομὸν εἰς διατάγας ἀγγέλων καὶ οὐκ ἐφυλάξατε!”

[Stephen is martyred]

¹ κατεβῆν || 1 του 824 (s)

² μωυσην || μωσην [15%] 801,1865

³ οφθεντος || ωφθεντος [5%] 201

⁴ γη || --- 1247 (s)

⁵ μωυσης || μωσης [20%] 801

⁶ ημων || υμων [75%] 1892

⁷ υμων || ημων 1617,2255 (l)

⁸ In 35 verses 35^b-37 were erased and re-written, now being #35 without variant (it is hard to tell why it was erased). 1548 has an erasure with the correct text supplied in cramped letters.

⁹ εμε || 1 αυτου ακουσεσθε [15%] 801,1876

¹⁰ εν τη ερημω μετα του αγγελου || ~ 456123 1856 (s)

¹¹ 386 omits ος εδεξατο λογια ζωντα δουναι ημιν ω ουκ ηθελησαν υπηκοοι γενεσθαι οι πατερες ημων (homoioteleuton)

¹² τη καρδια 35^c || ταις καρδιαις [3%] 35

¹³ μωυσης || μωσης [20%] 801

¹⁴ ρεφφαν || ρεφαν [8%] 757 (sp)

¹⁵ διεταξατο ο λαλων τω Μωυση ποιησαι αυτην κατα τον || διε 1247 (strange)

¹⁶ των || --- 986,1855,2255 (l)

¹⁷ αυτω || εαυτω [15%] 2218

¹⁸ ναοις 35^c || --- [5%] 35

¹⁹ καθως || 1 και 1723 (s)

²⁰ τη καρδια 35^c || ταις καρδιαις [3%] 35

²¹ προδοται || προδοτε 1249 (looks funny)

²² γεγενησθε 35^c || εγενεσθε [5%] 35

Acts

54 Ακουοντες δε ταυτα διεπριοντο ταις καρδιαις αυτων, και¹ εβρυχον τους οδοντας² επ' αυτον. 55 Ὑπαρχων δε πληρης Πνευματος Ἁγίου, ατενισας εις τον ουρανον, ειδεν δοξαν Θεου και Ιησουν εστωτα εκ δεξιων του Θεου, 56 και ειπεν, "Ἴδου, θεωρω τους ουρανους ανεωγμενους και τον Υἱον του Ανθρωπου εκ δεξιων εστωτα του Θεου!"³ 57 Κραξαντες δε φωνη μεγαλη, συνεσχον τα ωτα αυτων και ωρμησαν ὁμοθυμαδον επ' αυτον, 58 και εκβαλοντες⁴ εξω της πολεως, ελιθοβολουν. (Και οἱ μαρτυρες απεθεντο τα ἱματια παρα τους ποδας νεανιου⁵ καλουμενου Σαυλου.) 59 Και ελιθοβολουν τον Στεφανον επικαλουμενοι και λεγοντα, "Κυριε Ιησου, δεξαι το πνευμα μου". 60 Θεις δε τα γονατα, εκραζειν φωνη μεγαλη, "Κυριε, μη στησης αυτοις την ἄμαρτιαν ταυτην!" Και τουτο⁶ ειπων εκοιμηθη. (Σαυλος δε ἦν συνευδοκων τη αναιρεσει αυτου.)

[Under persecution the Church moves out]

8.1 Εγενετο δε εν εκεινη τη ἡμερα διωγμος μεγας επι την εκκλησιαν την εν Ἱεροσολυμοις· παντες δε διεσπαρησαν κατα τας χωρας της Ιουδαιας και Σαμαρειας, πλην των αποστολων.

2 (Συνεκομισαν⁷ δε τον Στεφανον ανδρες ευλαβεις και εποιησαντο κοπετον μεγαλν επ' αυτω.)

3 Σαυλος δε ελυμαινετο την εκκλησιαν· κατα τους οικους εισπορευομενος,⁸ συρων τε ανδρας και γυναικας, παρεδιδου εις φυλακην. 4 Οἱ μεν ουν διασπαρευτες διηλθον ευαγγελιζομενοι τον λογον.

[Philip's ministry]

5 Φιλιππος δε, κατελθων εις πολιν της Σαμαρειας, εκηρυσσεν⁹ αυτοις τον Χριστον· 6 προσειχον δε οἱ οχλοι τοις λεγομενοις ὑπο του Φιλιππου ὁμοθυμαδον, εν τω ακουειν αυτους και βλεπειν τα σημεια ἃ εποιει. 7 Πολλων γαρ των¹⁰ εχοντων πνευματα ακαθαρτα βωωντα φωνη μεγαλη εξηρχετο, πολλοι δε παραλελυμενοι και χωλοι εθεραπευθησαν. 8 Και εγενετο χαρα μεγαλη εν τη πολει εκεινη!

[Simon the sorcerer]

9 Ανηρ δε τις ονοματι Σιμων προυπηρχεν εν τη πολει, μαγεων και εξιστων το εθνος της Σαμαρειας, λεγων ειναι τινα εαυτον μεγαλν, 10 ὧ προσειχον, απο μικρου εως μεγαλου,¹¹ λεγοντες, "Οὗτος εστιν ἡ δυναμις του Θεου, ἡ μεγαλη". 11 Προσειχον δε αυτω δια το ἱκανω χρονω ταις μαγειαις εξεστακεναι αυτους. 12 Ὅτε δε επιστευσαν τω Φιλιππῳ, ευαγγελιζομενω τα περι της βασιλειας του Θεου και του ονοματος, Ιησου Χριστου, εβαπτιζοντο, ανδρες τε¹² και γυναικες. 13 Ὁ δε Σιμων και αυτος επιστευσεν, και βαπτισθεις ἦν προσκαρτερων τω Φιλιππῳ· θεωρων τε¹³ δυναμεις¹⁴ και σημεια γινομενα,¹⁵ εξιστατο.

14 Ακουσαντες δε οἱ εν¹⁶ Ἱεροσολυμοις αποστολοι οτι δεδεκται ἡ Σαμαρεια τον λογον του Θεου,¹⁷ απεστειλαν προς αυτους τον¹⁸ Πετρον και Ιωαννην, 15 οἵτινες καταβαντες προσηυξαντο περι αυτων, ὅπως λαβωσιν Πνευμα Ἁγιον, 16 ουπω γαρ ἦν επ' ουδενι αυτων επιπεπτωκος· μονον δε βεβαπτισμενοι ὑπηρχον εις το ονομα του Χριστου,¹⁹ Ιησου. 17 Τότε επετιθουν τας χειρας επ' αυτους, και ελαμβανον Πνευμα Ἁγιον.

18 Θεασαμενος δε ὁ Σιμων οτι δια της επιθεσεως των χειρων των αποστολων διδοται το Πνευμα²⁰ το Ἁγιον, προσηνεγκεν αυτοις χρηματα, 19 λεγων, "Δοτε καμοι την εξουσιαν ταυτην,

¹ και || 11 1040 (i)

² οδοντας || 1 αυτων 2587 (s)

³ The copyist of 1856 skipped verse 56 entire (obvious homoioteleuton), caught himself, erased a line and supplied the missing material correctly, in a cramped hand.

⁴ εκβαλοντες || 1 αυτον 1892 (s)

⁵ νεανιου || 1 του [10%] 149,201,386

⁶ τουτο || τουτον 1617 (i)

⁷ συνεκομισαν || συνεκομισαντο 2466 (s)

⁸ εισπορευομενος || πορευομενος 1876 (s)

⁹ εκηρυσσεν || εκηρυσεν 2466 (i)

¹⁰ των || --- 1856 (s)

¹¹ μεγαλου || 1 αυτων 328 (s)

¹² τε || --- 1876,2261 (l)

¹³ τε || δε 444 (s)

¹⁴ δυναμεις 35° || 1 μεγαλας 35 (probably)

¹⁵ γινομενα || γενομενα 1892 (s)

¹⁶ εν 1856° || --- 1856

¹⁷ η σαμαρεια τον λογον του θεου || ~ 345612 1761 (s)

¹⁸ τον 35° || --- [7%] 35

¹⁹ χριστου || κυριου [30%] 201

²⁰ το πνευμα || --- 1897 (s)

ἵνα ὦ αν¹ επιθω τας χειρας λαμβανη² Πνευμα Ἅγιον”. 20 Πητρος δε ειπεν προς αυτον: “Το αργυριον σου συν σοι ειη εις απωλειαν,³ ὅτι την δωρεαν του Θεου ενομισας δια χρηματων κτασθαι! 21 Ουκ εστιν σοι μερις⁴ ουδε κληρος εν τω λογω τουτω, ἡ γαρ⁵ καρδια σου ουκ εστιν ευθεια εναντιον του Θεου. 22 Μετανοησον ουν απο της κακιας σου ταυτης⁶ και δεθητη του Θεου,⁷ ει αρα αφεθησεται σοι ἡ επινοια της καρδιας σου· 23 εις γαρ χολην⁸ πικριας και συνδεσμον αδικιας ὄρω σε οντα.” 24 Αποκριθεις δε ὁ Σιμων ειπεν, “Δεθητε ὑμεις ὑπερ εμου⁹ προς τον Κυριον, ὅπως μηδεν επελθη¹⁰ επ’ εμε ὦν ειρηκατε!”

25 Οἱ μεν ουν διαμαρτυραμενοι και λαλησαντες τον λογον¹¹ του Κυριου, ὑπεστρεψαν εις Ἱερουσαλημ· πολλας τε κωμας των Σαμαρειτων ευηγγελισαντο.

[The Ethiopian treasurer]

26 Αγγελος δε Κυριου ελαλησεν προς Φιλιππον,¹² λεγων, “Αναστηθι και πορευου κατα μεσημβριαν επι την ὁδον την καταβαινουσαν¹³ απο Ἱερουσαλημ εις Γαζαν· αὕτη εστιν ερημος”. 27 Και αναστας επορευθη· και ιδου, ανηρ Αιθιοψ, ευνουχος, δυναστης Καιδακης¹⁴ της βασιλισσης Αιθιοπων, ὃς ἦν επι πασης της γαζης αυτης, ὃς εληλυθει προσκυνησων εις Ἱερουσαλημ 28—ἦν τε ὑποστρεφων και καθημενος επι του ἄρματος αυτου, και¹⁵ ανεγινωσκεν τον προφητην Ἡσαιαν. 29 Ειπεν δε το Πνευμα τω Φιλιππω, “Προσελθε και κολληθητη τω ἄρματι τουτω”. 30 Προσδραμων δε ὁ Φιλιππος ηκουσεν αυτου αναγινωσκοντος τον προφητην Ἡσαιαν, και ειπεν,¹⁶ “Αρα γε γινωσκεις ἄ αναγινωσκεις?” 31 Ὁ δε¹⁷ ειπεν, “Πως γαρ αν δυναιμην, εαν μη τις ὁδηγηση με?”¹⁸ Παρεκαλεσεν τε¹⁹ τον Φιλιππον αναβαντα καθισαι συν αυτω.

32 Ἡ δε περιοχη της Γραφης ἦν ανεγινωσκεν ἦν αὕτη: “Ὡς προβατον επι σφαγην ηχθη· και ὡς αμνος εναντιον του κειροντος αυτον αφωνος, οὕτως²⁰ ουκ ανοιγει το στομα αυτου. 33 Εν τη ταπεινωσει αυτου ἡ κρισις αυτου ηρθη, την δε γενεαν αυτου τίς διηγησεται? Ὅτι αιρεται απο της γης ἡ ζωη αυτου.” 34 Αποκριθεις δε ὁ ευνουχος τω Φιλιππω ειπεν, “Δεομαι σου, περι τινος ὁ προφητης λεγει τουτο, περι ἑαυτου ἢ περι ἑτερου τινος?” 35 Ανοιξας δε ὁ Φιλιππος το στομα αυτου και αρξαμενος απο της Γραφης ταυτης, ευηγγελισατο αυτω τον Ιησουν.

36 Ὡς δε επορευοντο κατα την²¹ ὁδον ηλθον επι τι ὕδωρ, και φησιν ὁ ευνουχος: “Ἴδου, ὕδωρ! Τί κωλυει με βαπτισθηναι?” 38 Και εκελευσεν στηναι το ἄρμα, και κατεβησαν αμφοτεροι εις το ὕδωρ, ὃ τε Φιλιππος και ὁ ευνουχος, και εβαπτισεν αυτον. 39 Ὅτε δε ανεβησαν εκ του ὕδατος, Πνευμα Κυριου ἤρπασεν τον Φιλιππον, και ουκ ειδεν αυτον ουκετι²² ὁ ευνουχος· επορευετο γαρ την ὁδον αυτου χαιρων.

40 Φιλιππος δε εὔρεθη εις Αζωτον, και διερχομενος ευηγγελιζετο τας πολεις πασας²³ ἕως του ελθειν αυτον εις²⁴ Καισαρειαν.

[Saul of Tarsus]

¹ αν || εαν [40%] 386,801 (sp)

² λαμβανη 1140^c || λαμβανει 1140

³ ειη εις απωλειαν || ~ 231 2466 (s)

⁴ μερις || μερος 1548 (i)

⁵ γαρ || δε 444 (s)

⁶ ταυτης 1248^c || τακτης 1248

⁷ και δεθητη του θεου || --- 328 (s)

⁸ χολην || σχολην 1548 (s)

⁹ υπερ εμου || --- 2352 (s)

¹⁰ επελθη || επελθοι 444 (s)

¹¹ λογον || λογου 2466 (i)

¹² φιλιππον || φιλιπον 1876 (sp)

¹³ καταβαινουσαν || αναβαινουσαν 1876 (s)

¹⁴ καιδακης || καιδακη 2466 (sp)

¹⁵ και || --- [60%] 328,1761

¹⁶ ειπεν || 1 αυτω 1247 (s)

¹⁷ ο δε || και 201 (s)

¹⁸ ὁδηγηση με || ~ 21 1892 (s)

¹⁹ τε || --- 1247 (s)

²⁰ οὕτως || ουτο 2261 (s)

²¹ την || --- 801 (s)

²² ουκετι || --- 149 (s)

²³ πασας || --- 604 (s)

²⁴ εις || 1 την 1876 (s)

9.1 Ὁ δὲ Σαυλος, ἐτι¹ ἐμπνεων ἀπειλῆς καὶ φόου εἰς τοὺς μαθητὰς τοῦ Κυρίου, προσελθὼν τῷ ἀρχιερεῖ, 2 ἠτήσατο παρ' αὐτοῦ ἐπιστολὰς εἰς Δαμασκὸν πρὸς τὰς συναγωγὰς, ὅπως εἶεν τινας εὐρῆ τῆς Ὁδοῦ οὐτάς, ἀνδράς τε καὶ γυναῖκας, δεδεμένους ἀγαγῆ εἰς Ἱερουσαλὴμ.

[Jesus chooses Saul]

3 Ἐν δὲ τῷ πορευεσθαι, ἐγένετο αὐτὸν ἐγγιζέειν τῇ Δαμασκῷ, καὶ ἑξαιφνης περιηστραψεν αὐτὸν φῶς ἀπο τοῦ οὐρανοῦ· 4 καὶ πεσὼν ἐπὶ τὴν γῆν ἤκουσεν φωνὴν λεγούσαν αὐτῷ, “Σαουλ, Σαουλ, τί με διώκεις;” 5 εἶπεν δὲ, “Τίς εἶ, Κύριε;” Ὁ δὲ Κύριος εἶπεν, “Ἐγὼ εἰμι² Ἰησοῦς,³ ὃν σὺ διώκεις· 6 ἀλλὰ ἀναστήθι καὶ εἰσελθε εἰς τὴν πόλιν, καὶ λαλήθησεται σοὶ τί σε δεῖ ποιεῖν”. 7 Οἱ δὲ ἄνδρες οἱ συνοδεύοντες αὐτῷ εἰστήκεισαν ἐνεοί,⁴ ἀκούοντες μὲν τῆς φωνῆς, μηδὲνα δὲ θεωροῦντες. 8 Ἠγέρθη δὲ ὁ Σαυλος ἀπο τῆς γῆς, ἀνεωγμένων τε⁵ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ, οὐδὲνα ἐβλεπεῖν· χεῖραγωγούντες δὲ αὐτὸν εἰσηγάγον εἰς Δαμασκὸν. 9 Καὶ ἦν ἡμέρας τρεῖς μὴ βλέπων, καὶ οὐκ ἐφαγεν οὐδὲ ἐπιεν.

[Ananias sent to Saul]

10 Ἦν δὲ τις μαθητῆς ἐν Δαμασκῷ⁶ ὀνοματι Ἀνανίας, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν ὁ Κύριος ἐν ὄραματι, “Ἀνανία!” Ὁ δὲ εἶπεν, “Ἴδου ἐγώ, Κύριε”. 11 Ὁ δὲ Κύριος πρὸς αὐτὸν: “Ἀναστάς πορευθήθι ἐπὶ τὴν ῥύμην τὴν καλούμεν Ἐυθείαν, καὶ ζήτησον ἐν οἰκίᾳ Ἰουδα Σαυλὸν ὀνοματι, Ταρσεα· ἰδοὺ γὰρ προσευχεται, 12 καὶ εἶδεν ἐν ὄραματι ἄνδρα Ἀνανίαν ὀνοματι εἰσελθόντα καὶ ἐπιθέντα αὐτῷ χεῖρα, ὅπως ἀναβλεψῆ.” 13 Ἀπεκριθὴ δὲ Ἀνανίας: “Κύριε, ἀκηκοα ἀπο πολλῶν περὶ τοῦ ἀνδρός τούτου, ὅσα κακὰ ἐποίησεν τοῖς ἁγίοις σου ἐν Ἱερουσαλὴμ. 14 Καὶ ὧδε ἐχει ἐξουσίαν⁷ παρὰ τῶν ἀρχιερέων δησαὶ πάντας τοὺς ἐπικαλούμενους τὸ ὄνομα σου.” 15 εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Κύριος: “Πορευοῦ, ὅτι σκευὸς ἐκλογῆς μοι ἐστὶν οὗτος, τοῦ βαστάσαι τὸ⁸ ὄνομα μου ἐνώπιον ἐθνῶν καὶ βασιλείων, υἱῶν τε Ἰσραὴλ· 16 ἐγὼ γὰρ ὑποδείξω αὐτῷ ὅσα δεῖ αὐτοῦ⁹ ὑπὲρ τοῦ ὀνοματός μου παθεῖν.” 17 Ἀπηλθὲν δὲ Ἀνανίας καὶ εἰσηλθὲν εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ ἐπιθείς ἐπ’ αὐτὸν τὰς χεῖρας εἶπεν, “Σαουλ ἀδελφε, ὁ Κύριος ἀπεσταλκεν με,¹⁰ ὁ ὀφθεις σοὶ ἐν τῇ ὁδῷ ἧ ἤρχου, ὅπως ἀναβλεψῆς καὶ πλησθῆς¹¹ Πνεύματος Ἁγίου”. 18 Καὶ εὐθεὶς ἀπεπεσον ἀπο τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ ὥσει λεπίδες, ἀνεβλεψεν τε παραχρῆμα· καὶ¹² ἀναστάς ἐβαπτίσθη, 19 καὶ λαβὼν τροφὴν ἐνίσχυσεν. Ἐγένετο δὲ ὁ Σαυλος¹³ μετὰ τῶν ἐν Δαμασκῷ μαθητῶν ἡμέρας τινας.

[Saul starts preaching]

20 Καὶ εὐθεὶς ἐν ταῖς συναγωγαῖς ἐκηρύσσεν τὸν Ἰησοῦν,¹⁴ ὅτι οὗτος ἐστὶν ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ. 21 Ἐξίσταντο δὲ πάντες οἱ ἀκούοντες καὶ ἔλεγον: “Οὐχ οὗτος ἐστὶν ὁ πορθησας, ἐν Ἱερουσαλὴμ, τοὺς ἐπικαλούμενους τὸ ὄνομα τούτου; Καὶ ὧδε εἰς τούτο ἐληλυθεν, ἵνα δεδεμένους αὐτοὺς ἀγαγῆ¹⁵ ἐπὶ τοὺς ἀρχιερεῖς.” 22 Σαυλος δὲ μαλλόν¹⁶ ἐνεδυναμῶτο καὶ συνεχύνει τοὺς Ἰουδαίους τοὺς κατοικοῦντας ἐν Δαμασκῷ, συμβιβάζων ὅτι οὗτος ἐστὶν ὁ Χριστός.

[Saul escapes death]

23 Ὡς δὲ ἐπληροῦντο ἡμέραι ἱκαναί, συνέβουλευσαντο οἱ Ἰουδαῖοι ἀνελεῖν αὐτὸν· 24 ἐγνώσθη δὲ τῷ Σαυλῷ ἡ ἐπιβουλὴ αὐτῶν. Παρητηρῶν τε τὰς πυλάς ἡμέρας τε¹⁷ καὶ νυκτός, ὅπως αὐτὸν ἀνελώσιν· 25 λαβόντες δὲ αὐτὸν οἱ μαθηταὶ¹⁸ νυκτός,¹⁹ καθῆκαν διὰ τοῦ τειχοῦς, χαλασάντες ἐν σπυρίδι.

[Barnabas vouches for Saul]

¹ ἐτι || --- 1248 (s)

² εἰμι || 1 ο 444 (s)

³ ἰησοῦς || 1 ο ν α ζ ω ρ α ἰ ο ς 149 (s)

⁴ ἐνεοί 35^c,2466^c || ἐννεοί [40%] 35,141^c,328,386,394,801,928,986,1040,1058,1140,1247,1249,1482,1508,1548,1723,1746,1749,1761,1855,1856,1892,2218,2255,2431,2466,2587 (sp)

⁵ τε || δε [12%] 801

⁶ ἐν δαμασκῷ || --- 141 (s)

⁷ ἐχει ἐξουσίαν || ~ 21 986 (s)

⁸ τὸ || τῷ 1749 (s)

⁹ αὐτοῦ || --- 204 (s)

¹⁰ με || 1 ἰησοῦς [10%] 1619,1636,1652

¹¹ πλησθῆς || πλησθεις [20%] 1503,1548,1723,2218

¹² καὶ || --- 1247 (s)

¹³ ὁ σαυλος 35^c || --- [6%] 35

¹⁴ ἰησοῦν || χριστόν [80%] 2255

¹⁵ αὐτοὺς ἀγαγῆ 1732^c || ~ 21 1732

¹⁶ μαλλόν || μαλόν 1740 (i)

¹⁷ τε || --- [24%] 1637,2218

¹⁸ αὐτοῖσι μαθηταῖσι || ~ 231 (3%) 1548

¹⁹ 1248 omits ὅπως αὐτὸν ἀνελώσιν λαβόντες δὲ αὐτὸν οἱ μαθηταὶ νυκτός (clear homoioteleuton)

26 Παραγενομενος δε ὁ Σαυλος εν Ἱερουσαλημ, επειρατο κολλασθαι τοις μαθηταις· και παντες εφοβουντο αυτον, μη πιστευοντες ὅτι εστιν μαθητης. 27 Βαρναβας δε επιλαβομενος αυτον ηγαγεν προς τους αποστολους, και διηγησατο αυτοις πως εν τη ὁδω ειδεν τον Κυριον, και ὅτι ελαλησεν αυτω, και πως εν Δαμασκω επαρησιασατο εν τω ονοματι του Κυριου Ιησου. 28 Και ἦν μετ' αυτων εισπορευομενος και εκπορευομενος εν Ἱερουσαλημ, και παρησιαζομενος εν τω ονοματι του¹ Ιησου.² 29 Ελαλει τε και συνεζητει προς τους Ἑλληνιστας· οἱ δε επεχειρουν ανελειν αυτον. 30 Επιγνοντες δε οἱ αδελφοι, κατηγαγον αυτον³ εις Καισαρειαν και εξαπεστειλαν⁴ εις Ταρσον.

[A brief respite]

31 Αἱ μεν ουν εκκλησiai καθ' ὅλης της Ιουδαιας και Γαλιλαιας,⁵ και Σαμαρειας, ειχον ειρηνην οικοδομουμεναι· και πορευομεναι τω φοβῳ του Κυριου και τη παρακλησει του Ἁγιου Πνευματος επληθυνοντο.⁶

[Peter's ministry]

32 Εγενετο δε, Πετρον διερχομενον δια παντων, κατελθειν και προς τους ἄγιους τους κατοικουντας Λυδδαν.

[Peter heals Aeneas]

33 Εὗρεν δε εκει ανθρωπον τινα Αινεαν ονοματι εξ ετων οκτω κατακειμενον επι κραββατω, ὃς ἦν παραλελυμενος. 34 Και ειπεν αυτω ὁ Πετρος: "Αινεα, ιαται σε Ιησους ὁ⁷ Χριστος. Αναστηθι και στρωσον σεαυτω!" Και ευθεως ανεστη! 35 Και ειδον αυτον παντες οἱ κατοικουντες Λυδδαν και τον Ασσαρωνα,⁸ οἱτινες επεστρεψαν⁹ επι τον Κυριον.

[Peter raises Dorcas]

36 Εν Ιοπη δε τις ἦν μαθητρια ονοματι Ταβηθα, ἣ διερμηνευομενη λεγεται Δορκας· αὕτη ἦν πληρης αγαθων εργων και ελεημοσυων ὧν εποιει. 37 Εγενετο δε εν ταις ἡμεραις εκειναις ασθηνησασαν αυτην αποθαινειν· λουσαιντες δε αυτην εθηκαν εν τω ὑπερω. 38 Εγγυς δε ουσης Λυδδης τη Ιοπη, οἱ μαθηται, ακουσαντες ὅτι Πετρος εστιν εν αυτη, απεστειλαν προς αυτον παρακαλουντες μη οκινησαι διελθειν ἕως αυτων. 39 Αναστας δε Πετρος συνηλθεν αυτοις· ὃν παραγενομενον ανηγαγον εις το ὑπερων, και παρεστησαν αυτω πασαι αἱ χηραι κλαιουσαι και επιδεικνυμεναι χιτωνας και ἱματια ὅσα εποιει μετ' αυτων ουσα ἡ Δορκας. 40 Εκβαλων δε εξω παντας, ὁ Πετρος θεις τα γονατα προσηυξατο, και επιστρεψας προς το σωμα ειπεν, "Ταβηθα, αναστηθι!" Ἡ δε ηνοιξεν τους οφθαλμους αυτης, και ιδουσα τον Πετρον ανεκαθισεν. 41 Δους δε αυτη χειρα ανεστησεν αυτην, φωνησας δε τους ἄγιους και τας χηρας παρεστησεν αυτην ζωσαν. 42 Γνωστον δε εγενετο καθ' ὅλης της Ιοπης, και πολλοι επιστευσαν επι τον Κυριον. 43 Εγενετο δε αυτον ἡμερας ἱκανας μειναι εν Ιοπη παρα τινι Σιμωνι, βυρσει.

[The case of Cornelius]

10.1 Αιηρ δε τις ἦν εν Καισαρεια¹⁰ ονοματι Κορηλιος, ἑκατονταρχης εκ σπειρας της καλουμενης Ιταλικης, 2 ευσεβης και φοβουμενος τον Θεον συν παντι τῳ οικῳ αυτου, ποιων τε ελεημοσυνας πολλας τῳ λαῳ και δεομενος του Θεου δια παντος. 3 Ειδεν εν ὄραματι φανερως, ὡσει¹¹ ὠραν ενατην¹² της ἡμερας, αγγελον του¹³ Θεου εισελθοντα προς αυτον και ειποντα αυτω, "Κορηλιε!" 4 Ὁ δε, ατενισας αυτω και εμφοβος γενομενος, ειπεν, "Τι εστιν, Κυριε?" Ειπεν δε αυτω: "Αἰ προσευχαι σου και αἰ¹⁴ ελεημοσυναι σου ανεβησαν εις μνημοσυνον ενωπιον του Θεου. 5 Και νυν πεμφον εις Ιοπην ανδρας και μεταπεμφαι Σιμωνα, ὃς επικαλεται Πετρος· ὃς ουτος ξενιζεται παρα τινι Σιμωνι, βυρσει, ὃ εστιν οικια παρα θαλασσαν." 7 Ὡς δε απηλθεν ὁ αγγελος

¹ του || --- 386 (s)

² 1656 omitted the prior 19 words, that were then supplied correctly in the margin.

³ αυτον || --- 1247 (s)

⁴ εξαπεστειλαν || 1 αυτον [80%] 1140,1247,2466

⁵ και γαλιλαιας || --- 1892 (h)

⁶ επληθυνοντο 35^c || επληθυνετο (9.3%) 35

⁷ ο || --- [2%] 1876

⁸ ασσαρωνα || σαρωναν [5%] 1548 (sp)

⁹ επεστρεψαν || επιστρεψαν 204 (s)

¹⁰ καισαρεια || κεσαρεια 757 (sp)

¹¹ ὡσει || περι [1%] 386 || ως περι [3%] 2080

¹² ενατην 35^c || εννατην [35%] 35,328,394,928,986,1247,1249,1482,1508,1732,1749,1855,1856,2255,2431 (sp)

¹³ του || --- 986 (s)

¹⁴ αι || --- 801,1247 (/)

Acts

προσκαρτερουντων αυτω, 8 και εξηγησαμενος αυτοις¹ ἅπαντα απεστειλεν αυτους εις την² Ιοππην.³

[God prepares Peter]

9 Τη δε επαυριον, ὁδοιπορουντων εκεινων και τη πολει εγγιζοντων, ανεβη Πιτρος επι το δωμα προσευξασθαι περι ὠραν ἑκτην. 10 Εγενετο δε προσπεινος και ηθελεν⁴ γευσασθαι· παρασκευαζοντων δε εκεινων, επεπεσεν επ' αυτον εκστασις, 11 και θεωρει τον ουρανον ανεωγμενον,⁵ και καταβαινον επ' αυτον σκευος τι ὡς οθινην μεγαλην—τεσσαρσιν⁶ αρχαις δεδεμενον,^{7,8} και καθιεμενον επι της γης—12 εν ᾧ ὑπρηχεν παντα τα τετραποδα της γης (και τα θηρια και τα ἔρπετα) και τα πετεινα του ουρανου. 13 Και εγενετο φωνη προς αυτον, “Αναστας, Πιτρε, θυσον και φαγε!” 14 Ὁ δε Πιτρος ειπεν: “Μηδαμως, Κυριε! Ὅτι ουδεποτε εφαγον παν κοινον ἢ ακαθαρτον!” 15 Και φωνη παλιν εκ δευτερου προς αυτον, “Ἄ Ὁ Θεος εκαθαρισεν, συ μη κοινου!” 16 Τουτο δε εγενετο επι τρις,⁹ και παλιν ανεληφθη το σκευος εις τον ουρανον.

[the messengers arrive]

17 Ὡς δε εν ἑαυτω διηπορει ὁ Πιτρος τί αν ειη το ὄραμα ὃ ειδεν, και ιδου, οἱ ανδρες οἱ απεσταλμενοι ὑπο του¹⁰ Κορινηλιου, διερωτησαντες την οικιαν¹¹ Σιμωνος, επεστησαν επι τον πυλωνα, 18 και φωνησαντες επυνθανοντο ει Σιμων, ὁ επικαλουμενος Πιτρος, ευθαδε ξενιζεται. 19 Του δε Πιτρου διενθυμουμενου περι του ὄραματος ειπεν αυτω το Πνευμα: “Ἴδου, ανδρες¹² ζητουσιν σε· 20 αλλα αναστας καταβηθι, και πορευου συν αυτοις μηδεν διακρινομενος, διοτι¹³ εγω απεσταλκα¹⁴ αυτους.” 21 Καταβας δε Πιτρος προς τους ανδρας, ειπεν: “Ἴδου,¹⁵ εγω ειμι ὃν ζητετε. Τίς ἢ αιτια δι' ἣν παρεστε?” 22 Οἱ δε ειπον: “Κορινηλιος, ἑκατονταρχης, ανηρ δικαιος και φοβουμενος τον Θεον, μαρτυρουμενος τε ὑπο ὄλου του εθνους των Ιουδαιων, εχρηματισθη ὑπο αγγελου¹⁶ μεταπεμψασθαι σε εις τον οικον αυτου και ακουσαι ῥήματα παρα σου.” 23 Εισκαλεσαμενος ουν αυτους εξενισεν.

[on to Caesarea]

Τη δε επαυριον ὁ Πιτρος εξηλθεν συν αυτοις, και τινες των αδελφων των απο Ιοππης συνηλθον αυτω· 24 και τη επαυριον εισηλθον¹⁷ εις την¹⁸ Καισαρειαν. Ὁ δε Κορινηλιος ἦν προσδοκων αυτους, συγκαλεσαμενος τους συγγενεις αυτου και τους αναγκαιους φιλους. 25 Ὡς δε εγενετο του εισελθειν τον Πιτρον, συναντησας αυτω ὁ Κορινηλιος,¹⁹ πεσων επι τους ποδας προσεκυνησεν. 26 Ὁ δε Πιτρος ηγειρειν αυτον, λεγων: “Αναστηθι! Καγω αυτος ανθρωπος ειμι.” 27 Και συνομιλων αυτω εισηλθεν, και εὔρισκεει συνεληλυθοτας πολλους.²⁰ 28 Εφη τε προς αυτους: “Ἔμεις επιστασθε ὡς αθεμιτον εστιν ανδρι Ιουδαιω κολλασθαι²¹ ἢ προσερχεσθαι αλλοφυλω· και εμοι ὁ Θεος εδειξεν μηδεναι κοινον ἢ ακαθαρτον λεγειν ανθρωπον. 29 Διο²² και αναντιρρητως²³ ηλθον μεταπεμφθεις.²⁴ Πυνθανομαι ουν, τίνι λογω μετεπεμψασθε²⁵ με?”

¹ αυτοις || --- 1892 (s)

² την || --- [8%] 328

³ ιοππην || ιοπην 1075 (sp)

⁴ ηθελεν || ειθελε 1617 (s)

⁵ ανεωγμενον || 1 και θεωρει τον ουρανον 1248 (s) || ανεωμενον 2218 (i)

⁶ τεσσαρσιν || τεσαρσιν 757 (sp)

⁷ τεσσαρσιν αρχαις δεδεμενον || --- 444 (s)

⁸ δεδεμενον || δεδεμενην 801 (s)

⁹ τρις 201^c || τρεις [25%] 201,1876,2352

¹⁰ του || --- 1140,2466 (l)

¹¹ οικιαν 35^c || 1 του [8%] 35

¹² ανδρες || 1 τρης 1865^c,2080^c (both later hand) || 1 τρεις [5%]

¹³ διοτι || οτι [10%] 149,201

¹⁴ 1247 omits αυτοις μηδεν διακρινομενος διοτι εγω απεσταλκα

¹⁵ ιδου || --- 986 (s)

¹⁶ αγγελου || 1 αγιου [80%] 1892^c

¹⁷ εισηλθον || εισηλθεν [10%] 204

¹⁸ την || --- 986 (s)

¹⁹ κορινηλιος 1140^c || κορινηλιος 1140 (from one line to the next)

²⁰ πολλους || πολους 2218 (i)

²¹ κολλασθαι || κολλασθε 328 (s)

²² διο || --- 986 (s)

²³ αναντιρρητως || ανανταρρητως 1876 (i)

²⁴ μεταπεμφθεις || μεταπεμφεις 2466 (i)

²⁵ μετεπεμψασθε || μετεπεμψασθαι [15%] 1628

Acts

30 Και ὁ Κορινθλιος εφη: “Απο τεταρτης ἡμερας μεχρι ταυτης της ὥρας¹ ἡμην νηστευων· και την ενατην² ὥραν³ προσευχομενος εν τω οικω μου, και ιδου, ανηρ εστη ενωπιον μου εν εσθητι λαμπρα⁴ 31 και φησιν: “Κορινθλιε, εισηκουσθη σου ἢ προσευχη⁵ και αἱ ελεημοσυναι σου ἐμνησθησαν ενωπιον του Θεου. 32 Πεμψον ουν εις Ιοπην και μετακαλεσαι Σιμωνα, ὃς επικαλεται⁶ Πητρος. Οὗτος ξενιζεται εν οικια Σιμωνος,⁷ βυρσεως, παρα θαλασσαν· ὃς παραγενομενος⁸ λαλησει σοι.”⁹ 33 Εξαυτης ουν ἐπεμψα προς σε, συ τε καλως εποιησας παραγενομενος. Νυν ουν, παντες ἡμεις ενωπιον του Θεου παρεσμεν ακουσαι παντα τα προστεταγμενα σοι ὑπο του Θεου.”

[Peter preaches]

34 Ανοιξας δε Πητρος το στομα ειπεν: “Ἐπ’ αληθειας καταλαμβανομαι ὅτι ουκ εστιν προσωποληπτης ὁ Θεος, 35 ἀλλ’ εν παντι εθνει ὁ φοβουμενος αυτον και εργαζομενος δικαιοσυνην δεκτος αυτω εστιν. 36 Τον λογον ὃν απεστειλεν τοις υἱοις Ισραηλ, ευαγγελιζομενος ειρηνην δια Ιησου Χριστου—οὗτος εστιν παντων Κυριος—37 ὑμεις οιδατε, το γενομενον ῥημα καθ’ ὅλης της Ιουδαιας, ἀρξαμενον απο της Γαλιλαιας, μετα το βαπτισμα, ὃ ἐκηρυξεν¹⁰ Ἰωαννης: 38 Ιησουν τον απο Ναζαρετ, ὡς εχρισεν αυτον ὁ Θεος Πνευματι Ἁγίω και δυναμει, ὃς διηλθεν ευεργετων και ιωμενος παντας τους καταδυναστευομενους ὑπο του διαβολου, ὅτι ὁ Θεος ἦν μετ’ αυτου 39—και ἡμεις εσμεν¹¹ μαρτυρες παντων ὧν εποιησεν, εν τε τη χωρα των Ιουδαιων και εν Ἱερουσαλημ—ὃν και ανειλον, κρεμασαντες επι ξυλου. 40 Τουτον ὁ Θεος ηγειρεν τη τριτη ἡμερα, και εδωκεν αυτον εμφανη γενεσθαι, 41 ου παντι τω λαω, ἀλλα μαρτυσιν τοις προκεχειροτονημενοις ὑπο του¹² Θεου, ἡμιν, οἵτινες συνεφαγομεν και συνεπιομεν αυτω μετα το αναστηναι αυτον εκ νεκρων. 42 Και παρηγγειλεν ἡμιν κηρυξαι τω λαω, και διαμαρτυρασθαι ὅτι αυτος εστιν ὁ ὠρισμενος ὑπο του Θεου Κριτης ζωντων και νεκρων. 43 Τουτω παντες οἱ προφηται μαρτυρουσιν, αφεσιν ἁμαρτιων λαβειν δια του ονοματος αυτου παντα τον πιστευοντα εις αυτον.”

[the Holy Spirit falls]

44 Ἐτι λαλουντος του Πητρου τα ῥήματα ταυτα, επεπεσεν το Πνευμα το Ἁγιον επι παντας τους ακουοντας τον λογον. 45 Και εξεστησαν οἱ εκ περιτομης πιστοι ὅσοι συνηλθον τω Πητρω, ὅτι και επι τα εθνη ἢ δωρεα του Ἁγίου Πνευματος εκκεχυται· 46 ηκουον γαρ αυτων λαλουντων γλωσσαις και μεγαλυνουντων τον Θεον. Τότε απεκριθη ὁ Πητρος: 47 “Μητι το ὕδωρ κωλυσαι δυναται τις του μη βαπτισθηναι τουτους οἵτινες το Πνευμα το Ἁγιον ελαβον ως και ἡμεις?” 48 Προσεταξεν τε αυτους βαπτισθηναι εν τω ονοματι του Κυριου Ιησου. Τότε ηρωτησαν αυτον επιμειναι ἡμερας τινας.

[Peter has to explain]

11.1 Ηκουσαν δε οἱ αποστολοι και οἱ ἀδελφοι οἱ οντες κατα την Ιουδαιαν ὅτι και τα εθνη ἐδεξαντο τον λογον του Θεου. 2 Και ὅτε ανεβη Πητρος εις Ἱεροσολυμα, διεκρινοντο προς αυτον οἱ εκ περιτομης, 3 λεγοντες ὅτι “Ἐισηλθες προς ανδρας ακροβυστιαν εχοντας και συνεφαγες αυτοις!”

4 Ἀρξαμενος δε ὁ¹³ Πητρος εξετιθετο αυτοις καθεξης λεγων: 5 “Ἐγω ἡμην εν¹⁴ πολει Ιοπη προσευχομενος, και ειδον εν εκστασει¹⁵ ὄραμα: καταβαινον σκευος τι ὡς οθονην μεγαλην, τεσσαρσιν αρχαις καθιεμενην, εκ του ουρανου, και ηλθεν αχρις εμου· 6 εις ἦν ατενισας κατενοουν¹⁶ και ειδον τα τετραποδα της γης—και τα θηρια και τα ἔρπετα—και τα πετεινα του ουρανου. 7 Ηκουσα δε φωνης λεγουσης¹⁷ μοι, Ἁναστας, Πητρε, θυσον και φαγε!” 8 Ειπον δε:

¹ ταυτης της ωρας || ~ 31 1892 (s)

² ενατην 35^c || ενατην [35%] 35,328,928,986,1247,1249,1482,1508,1723,1749,1855,1856,2255,2431 (sp)

³ ωραν || 1 ἡμην 2431 (s)

⁴ λαμπρα || λευκη 328 (s)

⁵ σου η προσευχη || ~ 231 2431 (s)

⁶ επικαλεται || επικαλειλειται 1248 (from one page to the next)

⁷ σιμωνος || 1 τινος 2080 (s)

⁸ παρα θαλασσαν ὃς παραγενομενος || --- 1248 (s)

⁹ ος παραγενομενος λαλησει σοι || --- (4.6%) 1761

¹⁰ ἐκηρυξεν || 1 ο 986 (s)

¹¹ εσμεν 35^c || --- [4%] 35

¹² του || --- 986 (s)

¹³ ο 35^c || --- [5%] 35

¹⁴ εν || 1 τη 801,1876 (l)

¹⁵ 2378 is missing 1:1 – 11:5.

¹⁶ 2441 is missing 1:1 – 11:6.

¹⁷ λεγουσης || λεγουση 201 (i)

‘Μηδαμως, Κυριε! ‘Οτι παν κοινον ἢ ακαθαρτον ουδεποτε¹ εισηλθεν εις το στομα μου!’
 9 Απεκριθη δε μοι εκ δευτερου φωνη² εκ του ουρανου, “Α ὁ Θεος εκαθαρισεν συ μη κοινου’.
 10 Τουτο δε εγενετο επι τρις, και παλιν ανεσπασθη ἅπαντα εις τον ουρανον. 11 Και ιδου, εξαυτης
 τρεις ανδρες επεστησαν επι την οικιαν εν ἡ ἡμην, απεσταλμενοι απο Καισαρειας προς με.
 12 Ειπεν δε μοι το Πνευμα συνελθειν αυτοις, μηδεν διακρινομενον. Ηλθον δε συν εμοι και οἱ³ ἔξ
 αδελφοι οὔτοι, και εισηλθομεν εις τον οικον του ανδρος. 13 Απηγγειλεν δε ἡμιν πως ειδεν τον
 αγγελον⁴ εν⁵ τω οικω αυτου σταθεντα και ειποντα αυτω, ‘Αποστειλον εις Ιοππη⁶ και μεταπεμψαι⁷
 Σιμωνα, τον επικαλουμενον Πετρον, 14 ὃς λαλησει ῥηματα προς σε εν οἷς σωθηση συ και πας ὁ
 οικος σου’. 15 Εν δε τω⁸ αρξασθαι με λαλειν, επεπεσεν το Πνευμα το ‘Αγιον επ’ αυτοις,⁹ ὡσπερ
 και εφ’ ἡμας εν αρχη. 16 Εμνησθην δε του ῥηματος του Κυριου, ὡς ελεγεν οτι ‘Ιωαννης μεν
 εβαπτισεν ὕδατι, ὑμεις δε βαπτισθησεσθε εν Πνευματι ‘Αγιω’. 17 Ει ουν την ισην δωρεαν εδωκεν
 αυτοις ὁ Θεος ὡς και ἡμιν πιστευσασιν επι τον Κυριον Ιησουν, εγω τίς ἡμην δυνατος κωλυσαι
 τον Θεον;” 18 Ακουσαντες δε ταυτα ἡσυχασαν και εδοξαζον¹⁰ τον Θεον,¹¹ λεγοντες, “Αραγε και¹²
 τοις εθνεσιν ὁ Θεος την μετανοιαν εδωκεν¹³ εις ζωην!”

[Enter Barnabas]

19 Οἱ μεν ουν διασπαρευτες απο της θλιψεως της γενομενης επι Στεφανω διηλθον ἕως
 Φοινικης και Κυπρου και Αντιοχειας, μηδενι λαλουντες τον λογον ει μη μονον Ιουδαιοις.
 20 Ησαν δε τινες εξ αυτων, ανδρες Κυπριοι και Κυρηναιοι,¹⁴ οἵτινες εισελθοντες εις¹⁵
 Αντιοχειαν ελαλουν προς τους ‘Ελληνιστας, ευαγγελιζομενοι τον Κυριον Ιησουν. 21 Και ἦν χειρ
 Κυριου μετ’ αυτων, πολυς τε αριθμος πιστευσας επεστρεψεν επι τον Κυριον.¹⁶ 22 Ηκουσθη δε ὁ
 λογος εις τα ωτα της εκκλησιας της¹⁷ εν ‘Ιεροσολυμοις περι αυτων, και εξαπεστειλαν Βαρναβαν
 διελθειν ἕως Αντιοχειας· 23 ὃς παραγενομενος και ιδων την χαριν του Θεου εχαρη, και παρεκαλει
 παντας τη προθεσει της καρδιας προσμενειν τω Κυριω 24 (ὅτι ἦν ανηρ αγαθος και πληρης
 Πνευματος ‘Αγιου και πιστεως).¹⁸ Και προσετεθη οχλος ἱκανος τω Κυριω.

25 Εξήλθεν δε εις Ταρσον ὁ Βαρναβας¹⁹ αναζητησαι Σαυλον, 26 και εὔρων²⁰ ηγαγεν εις²¹
 Αντιοχειαν. Εγενετο δε αυτους ενιαυτον ὅλον συναχθηναι²² τη εκκλησια και διδαξαι οχλον
 ἱκανον. Χρηματισαι²³ τε πρωτον εν Αντιοχεια τους μαθητας Χριστιανους.

[Enter Agabos]

27 Εν ταυταις δε ταις ἡμεραις, κατηλθον απο ‘Ιεροσολυμων προφηται εις Αντιοχειαν.
 28 Αναστας δε²⁴ εἰς εξ αυτων ονοματι Αγαβος,²⁵ εσημανεν δια του Πνευματος λιμον μεγαν
 μελλειν²⁶ εσεσθαι εφ’ ὄλην την οικουμενην (ὅστις²⁷ και²⁸ εγενετο επι Κλαυδίου Καισαρος).

¹ ουδεποτε || 1 εφαγον η 328 (s)

² εκ δευτερου φωνη || ~ 312 [80%] 328,394,928,986,1247,1249,1482,1723,1749,1855,1856,2255,2431,2441 || --- 2378 (s)

³ οἱ || --- 328 (s)

⁴ αγγελον || 1 του θεου 2080°

⁵ εν || εις 2431 (s)

⁶ ιοππην || 1 ανδρας [75%] 1247,1892°

⁷ μεταπεμψαι || μετακαλεσαι 1058,2587 (l)

⁸ τω || --- 1897 (s) || το 1723 (s)

⁹ το πνευμα το αγιον επ αυτοις || ~ 561234 1140,2466 (l)

¹⁰ εδοξαζον || εδοξασαν [30%] 201

¹¹ ακουσαντες δε ταυτα ησυχασαν και εδοξαζον τον θεον || --- 1247,1897 (obvious homoioteleuton—a whole line)

¹² και || --- 2261,2378 (l)

¹³ ο θεος την μετανοιαν εδωκεν || ~ 51234 1761 (s)

¹⁴ κυρηναιοι || κηρηναιοι 1617 (sp)

¹⁵ εις || 1 την 1248,1740 (l)

¹⁶ κυριον || 1 ιησουν 394,1749 (l)

¹⁷ 2441 is missing 11:22 – 12:19.

¹⁸ και πληρης πνευματος αγιου και πιστεως || --- 1761 (s)

¹⁹ βαρναβας || 1 και 1247 (s)

²⁰ ευρων || 1 αυτον [75%] 1247

²¹ εις || 1 την 444 (s)

²² συναχθηναι 35°,1652° || 1 εν [20%] 35,141,204,328,394,444,604,801,928,986,1058,1247,1249,1482,1508,1723,1732,1746,1749,1761,1855,1856,1876,
1897,2080,2255,2261,2431,2554,2587

²³ χρηματισαι || χρηματησαι 2218 (i)

²⁴ δε 1897° || --- 1897

²⁵ αγαβος || αγαγαβος 1652 (from one line to the next)

²⁶ μελλειν 35°,1652° || --- 35,386,394,1247,1652 (l)

²⁷ οστις || οστι 986 (i)

²⁸ και || 11 2261 (from one page to the next)

29 Των δε μαθητων, καθως ευπορειτο¹ τις, ὠρισαν ἕκαστος αυτων εις διακονιαν πεμψαι τοις κατοικουσιν εν τη Ιουδαια αδελφοις· 30 ὃ και εποιησαν αποστειλαντες προς τους πρεσβυτερους δια χειρος Βαρναβα και Σαυλου.

[Enter Herod]

12.1 Κατ' εκεινον δε² τον καιρον, επεβαλεν Ἡρωδης ὁ βασιλευς τας χειρας κακωσαι τινας των απο της εκκλησιας. 2 Ανειλεν δε^{3,4} Ιακωβον, τον αδελφον Ιωαννου, μαχαιρα. 3 Και ιδων ὅτι αρεστον εστιν τοις Ιουδαιοις, προσεθετο συλλαβειν και Πετρον (ησαν δε αἱ⁵ ἡμεραι των αζυμων) 4—ὄν και πιασας εθετο εις φυλακην, παραδους τεσσαρσιν τετραδιοις στρατιωτων φυλασσειν αυτον, βουλομενος μετα το Πασχα αναγαγειν⁶ αυτον τω λαω.

[Enter angel]

5 Ὁ μεν ουν Πετρος ετηρειτο εν τη φυλακη, προσευχη δε ἦν εκτεινης γινομενη ὑπο της εκκλησιας προς τον Θεον ὑπερ αυτου. 6 Ὅτε δε εμελλεν προαγειν αυτον ὁ Ἡρωδης, τη νυκτι εκεινη ἦν ὁ Πετρος κοιμωμενος μεταξυ⁷ δυο στρατιωτων, δεδεμενος ἄλυσεσιν δυσιν, φυλακες τε προ της θυρας ετηρουν την φυλακην. 7 Και ιδου, αγγελος Κυριου επεστη, και φως ελαμψεν εν τω οικηματι· παταξας δε την πλευραν του Πετρου, ηγειρεν αυτον λεγων, “Αναστα εν ταχει!”, και εξεπεσον⁸ αυτου αἱ ἄλυσεις εκ των χειρων. 8 Ειπεν τε ὁ αγγελος προς αυτον, “Περιζωσαι και ὑποδησαι⁹ τα σανδαλια σου”. Εποιησεν δε οὕτως.¹⁰ Και λεγει αυτω, “Περιβαλου το ἱματιον σου και ακολουθει μοι”. 9 Και εξελθων ηκολουθει αυτω, και ουκ ηδει ὅτι αληθες εστιν το γινομενον δια του αγγελου· εδοκει δε ὄραμα βλεπειν. 10 Διελθοντες δε πρωτην φυλακην και δευτεραν, ηλθον επι την πυλην την σιδηραν την φερουσαν εις την πολιν, ἣτις αυτοματη ηνοιχθη αυτοις· και εξελθοντες προηλθον¹¹ ῥυμην μιαν, και ευθεως απεστη ὁ αγγελος απ' αυτου.

[Enter Rhoda]

11 Και ὁ Πετρος, γινομενος εν ἑαυτω, ειπεν, “Νυν οίδα αληθως ὅτι εξαπεστειλεν Κυριος τον αγγελον αυτου και εξειλετο με εκ χειρος Ἡρωδου και πασης της προσδοκιας του λαου των Ιουδαιων”. 12 Συνιδων τε¹² ηλθεν επι την οικιαν Μαριας, της¹³ μητρος Ιωαννου (του επικαλουμενου Μαρκου), οὗ ησαν ἱκανοι συνηθροισμενοι¹⁴ και προσευχομενοι. 13 Κρουσαντος¹⁵ δε του Πετρου την θυραν του πυλωνος, προσηλθεν παιδισκη ὑπακουσαι, ονοματι Ῥοδη. 14 Και επιγνουσα την φωνην του Πετρου, απο της¹⁶ χαρας ουκ ηνοιξεν¹⁷ τον πυλωνα, εισδραμουσα δε απηγγειλεν¹⁸ ἔσταναι τον Πετρον προ του πυλωνος! 15 Οἱ δε προς αυτην ειπον, “Μαινη!” Ἡ δε διισχυριζετο οὕτως εχειν. Οἱ δε ελεγον, “Ὁ αγγελος αυτου εστιν”.¹⁹ 16 Ὁ δε Πετρος επεμενεν κρουων· ανοιξαντες δε ειδον αυτον και εξεστησαν. 17 Κατασεισας δε αυτοις τη χειρι²⁰ σιγαν, διηγησατο αυτοις πως ὁ Κυριος αυτον εξηγαγεν²¹ εκ²² της φυλακης. Ειπεν δε, “Απαγγειλατε Ιακωβω και τοις αδελφοις ταυτα”. Και εξελθων επορευθη εις ἕτερον τοπον.

[Poor guards]

¹ ευπορειτο || ηυπορειτο [25%] 201

² δε || τον 2218 (i) [repeats τον]

³ 1482 is missing 12:2-10.

⁴ δε 1856^c || 1 και 1856

⁵ αι || --- [50%] 2261 || η 2378 (i)

⁶ αναγαγειν 1723^c || αγαγειν 328,394,928,986,1249,1509,1723,1749,1855,1856,2255,2431 (/)

⁷ μεταξυ || μεταξι 2218 (i)

⁸ εξεπεσον 201^c || εξεπεσων 201 (apparently)

⁹ υποδησαι || υποδυσαι 2723 (changes the verb, υποδεω → υποδυω) (s)

¹⁰ ουτως || ουτω [2%] 204 (sp)

¹¹ προηλθον || προσηλθον 1548 (s)

¹² τε || δε [15%] 1856,1876

¹³ της || --- 394 (s)

¹⁴ συνηθροισμενοι || συνηθρισμενοι 1100 (i)

¹⁵ κρουσαντος || κρουσαντες 986 (s)

¹⁶ της || --- 1248 (s)

¹⁷ ηνοιξεν || ονοιξε 201 (i)

¹⁸ απηγγειλεν || 1 εξω 2080^c

¹⁹ ελεγον ο αγγελος αυτου εστιν || ~ 23451 2466 (s)

²⁰ τη χειρι || την χειρα 801 (s)

²¹ αυτον εξηγαγεν || ~ 21 [13%] 2218

²² εκ || --- 1876 (s)

Acts

18 Γενομένης δε ἡμέρας, ἦν ταραχος οὐκ ὀλιγος ἐν¹ τοῖς στρατιωταῖς, τί ἀρα ὁ Πέτρος ἐγενετο! 19 Ἡρώδης δε, ἐπιζητήσας αὐτὸν καὶ μὴ εὑρών, ἀνακρινάς τοὺς φυλακάς, ἐκέλευσεν ἀπαχθῆναι. Καὶ κατελθὼν² ἀπο τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Καισαρείαν διέτριβεν.

[Herod gets his 'comeupance']

20 Ἦν δε ὁ Ἡρώδης θυμομαχῶν Τυριοῖς καὶ Σιδωνίοις· ὁμοθυμαδὸν τε παρήσαν πρὸς αὐτὸν, καὶ πείσαντες³ Βλαστον, τὸν ἐπὶ τοῦ κοιτωνοῦ τοῦ βασιλεως, ἤθουντο εἰρηρην, διὰ τὸ τρεφεσθαι αὐτῶν τὴν χωρὰν⁴ ἀπο τῆς βασιλικῆς. 21 Τακτὴ δε ἡμέρα ὁ Ἡρώδης, ἐνδυσάμενος ἐσθῆτα βασιλικὴν καὶ καθίσας ἐπὶ τοῦ βηματος, ἐδημηγορεῖ πρὸς αὐτοὺς. 22 Ὁ δε δῆμος ἐπεφωνεῖ, "Θεοῦ φωνῆ⁵ καὶ οὐκ ἀνθρώπου!" 23 Παραχρημα δε ἐπατάξεν αὐτὸν ἀγγελοῦ Κυρίου, ἀνθ' ὧν οὐκ ἐδωκεν δόξαν τῷ Θεῷ,⁶ καὶ γενομένος σκώληκοβρωτος,⁷ ἐξείψυξεν.

24 Ὁ δε λόγος τοῦ Θεοῦ⁸ ἤρξανεν καὶ ἐπλήθυνετο.

[The Gentile Church]

12.25 Βαρναβᾶς δε καὶ Σαυλὸς ὑπεστρεψάν εἰς Ἀντιοχείαν,⁹ πληρώσαντες¹⁰ τὴν διακονίαν, συμπαραλαβόντες καὶ Ἰωάννην, τὸν ἐπικληθέντα Μάρκον.

[Missionary journey I—Barnabas and Saul →Paul]

13.1 Ἦσαν δε τινες¹¹ ἐν Ἀντιοχείᾳ κατὰ τὴν οὐσαν ἐκκλησίαν προφῆται καὶ διδασκαλοὶ· ὁ τε Βαρναβᾶς καὶ Συμεὼν (ὁ καλούμενος Νίγερ) καὶ Λουκίος ὁ Κυρηνάιος, Μανανῆν¹² τε (Ἡρώδου τοῦ¹³ τετραρχοῦ συντροφός) καὶ Σαυλός. 2 Λειτουργούντων δε αὐτῶν τῷ Κυρίῳ καὶ ἠστυεοντων,¹⁴ εἶπεν τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, "Ἀφορίσατε δὴ μοι τὸν Βαρναβᾶν καὶ τὸν Σαυλὸν εἰς τὸ ἔργον ὃ προσκεκλημαί¹⁵ αὐτοὺς!" 3 Τότε, ἠστυευσάντες καὶ προσευξάμενοι καὶ ἐπιθέντες τὰς χεῖρας αὐτοῖς,¹⁶ ἀπέλυσαν.

[1st stop—Cyprus]

4 Οὗτοι μὲν,¹⁷ ἐκπεμφθέντες ὑπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου, κατήλθον¹⁸ εἰς τὴν¹⁹ Σελευκείαν· ἐκείθεν τε ἀπέπλευσαν εἰς τὴν Κύπρον. 5 Καὶ γενομένοι ἐν Σαλαμίνι,²⁰ κατηγγέλλον²¹ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ ἐν ταῖς συναγωγαῖς τῶν Ἰουδαίων (εἶχον δε καὶ Ἰωάννην ὑπηρέτην). 6 Διελθόντες δε τὴν νῆσον ἀχρι Παφου, εὑρον²² τινα μαγόν,²³ ψευδοπροφήτην, Ἰουδαῖον ᾧ ὄνομα Βαριησοῦν,²⁴ 7 ὃς ἦν σὺν τῷ ἀνθυπατῶ, Σεργίῳ Παύλῳ, ἀνδρὶ συνετῶ. Οὗτος προσκαλεσάμενος Βαρναβᾶν καὶ Σαυλὸν, ἐπέζητησεν ἀκουσαὶ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. 8 Ἀνθιστατο δε αὐτοῖς Ἐλύμας ὁ

¹ ἐν || --- 328 (s)

² κατελθὼν || κακατελθὼν 1856 (from one line to the next)

³ πείσαντες || 1 τὸν 328 (s)

⁴ αὐτῶν τὴν χωρὰν || ~ 231 1548 (s)

⁵ θεοῦ φωνῆ || ~ 21 [78%] 1723^c

⁶ In 35 a whole line was erased between the 'God's, and was re-written correctly, but it is hard to know what was erased.

⁷ σκώληκοβρωτος || σκοληκοβρωτος 1617 (s)

⁸ 1652 is missing 12:24 – 13:11.

⁹ εἰς ἀντιοχείαν (5.1%) 141,204,328,394,801,928,986,1140,1247,1249,1482,1723,1732,1749,1761,1855,1856,1876,1897,2080,2255,2261,2378,2431,2441 {1725}

ἀπο ἱερουσαλήμ (10.9%) 18,386,1100,2303,2554 {634,1101,1733} (1652 missing)

ἀπο ἱερουσαλήμ εἰς ἀντιοχείαν (7.3%) 444,1058,1548,2587 {664,1400,1752,1763,2221,2704}

ἐξ ἱερουσαλήμ (3.6%) 1865

ἐξ ἱερουσαλήμ εἰς ἀντιοχείαν (12.2%) 604,1865^c {432,1767,1768}

εἰς ἱερουσαλήμ (60%) 35^c,149,201,757,824,1040,1072,1075,1248,1503,1508,1617,1619,1628,1636,1637,1656,1723^c,1740,1746,1864,1892,2352,2431^c, 2466,2723 {1618,1737,1748,2653,2691}

εἰς ἱερουσαλήμ εἰς ἀντιοχείαν 35 (not a conflation, because it is nonsense; the copyist knew both readings and recorded them both.)

2218 omits the verbal clause, ὑπεστρεψάν εἰς ἀντιοχείαν, leaving the sentence without a finite verb—strange! Eleven fragments lack the verse.

¹⁰ πληρώσαντες || 1 δε 2441 (s)

¹¹ τινες || --- [4%] 1865^c

¹² μανανῆν || μαναιν 141 || μαναιμ 1761 (sp)

¹³ τοῦ || 11 2723 (repeats τοῦ at start of the next line)

¹⁴ ἠστυεοντων || νιστευοντων 757 (sp)

¹⁵ προσκεκλημαί || προκεκλημα 801 (s)

¹⁶ τὰς χεῖρας αὐτοῖς || ~ 312 [20%] 328,1075

¹⁷ μὲν || 1 οὖν [80%] 1247,1732,1761,1892^c,2080^c

¹⁸ κατήλθον || κατηλθειν 1248 (s)

¹⁹ τὴν || --- [13%] 1247

²⁰ σαλαμίνι || σαλαμίνη [15%] 801

²¹ κατηγγέλλον 1140^c,2466^c || κατηγγελον [7%] 328,1140,1876,1892,2466

²² ευρον 35^c || 1 ανδρα [7%] 35

²³ μαγόν || αγον 1503 (i)

²⁴ βαριησοῦν || βαριησοῦς [20%] 386,1723,1865 (sp)

Acts

μαγος (ούτως γαρ μεθερμηνευεται το ονομα αυτου), ζητων διαστρεψαι τον ανθυπατον απο της πιστεως.

9 Σαυλος δε, ό και Παυλος, πλησθεις¹ Πνευματος Ἁγίου και ατεινσας εις αυτον 10 ειπεν: “Ω πληρης παντος δολου και πασης ραδιουργιας, υίε διαβολου, εχθρε πασης δικαιοσυνης! Ου παυση διαστρεφων τας όδους Κυριου τας ευθειας? 11 Και νυν ιδου, χειρ Κυριου επι σε και εση τυφλος, μη βλεπων τον ήλιον αχρι καιρου!” Παραχρημα δε επεπεσεν επ’ αυτον αχλυσ και σκοτος, και περιαγων εζητει χειραγωγους. 12 Τότε ιδων ό ανθυπατος το γεγονος επιστευσει, εκπλήττομενος επι τη διδαχη του Κυριου.

[On to Pisidian Antioch]

13 Αναχθεντες δε απο της Παφου οί περι του² Παυλον ηλθον εις Περγην της Παμφυλιας (Ιωαννης δε αποχωρησας απ’ αυτων ύπεστρεψεν εις Ἱεροσολυμα). 14 Αυτοι δε διελθοντες απο της Περγης, παρεγενοντο εις Αντιοχειαν της Πισιδιας· και εισελθοντες³ εις την συναγωγην τη ήμερα των σαββατων, εκαθισαν. 15 Μετα δε την αναγνωσιν του Νομου και των Προφητων, απεστειλαν προς αυτους οί αρχισυναγωγοι, λεγοντες, “Ανδρες αδελφοι, ει εστιν λογος εν ύμιν⁴ παρακλησεως προς τον λαον, λεγετε.”⁵

[Paul expounds the Gospel]

16 Αναστας δε Παυλος και κατασεισας τη χειρι, ειπεν, “Ανδρες Ισραηλιται και οί φοβουμενοι τον Θεον, ακουσατε. 17 Ὁ Θεος του λαου τουτου⁶ εξελεξατο τους πατερας ήμων, και τον λαον ύψωσεν εν τη παροικια εν γη Αιγυπτω, και μετα βραχιονος⁷ ύψηλου εξηγαγεν αυτους εξ αυτης. 18 Και ώς τεσσαρακονταετη χρονον ετροποφορησεν αυτους εν τη ερημω. 19 Και καθελων εθνη έπτα⁸ εν γη Χανααν, κατεκληρονομησεν αυτοις την γην αυτων. 20 Και μετα ταυτα (ώς ετεσιν τετρακοσιοις και πεντηκοντα), εδωκεν κριτας έως Σαμουηλ του προφητου. 21 Κακειθεν ητησαντο βασιλεα, και εδωκεν αυτοις ό Θεος⁹ τον Σαουλ, υίον Κις, ανδρα εκ φυλης Βενιαμιν,¹⁰ ετη τεσσαρακοντα. 22 Και μεταστησας αυτον ηγειρεν αυτοις¹¹ τον Δαυιδ εις βασιλεα, ώ και ειπεν μαρτυρησας, ‘Εύρον Δαυιδ τον του Ιεσαι ανδρα κατα την καρδιαν μου, ός ποιησει παντα τα θεληματα μου’. 23 Τουτου ό Θεος, απο του σπερματος, κατ’ επαγγελιαν, ηγαγεν¹² τω¹³ Ισραηλ¹⁴ σωτηριαν, 24 προκηρυξαντος Ιωαννου, προ προσωπου της εισοδου αυτου,¹⁵ βαπτισμα μετανοιας τω¹⁶ Ισραηλ. 25 Ὡς δε επληρου ό¹⁷ Ιωαννης τον δρομον, ελεγεν: ‘Τίνα με ύπονοειτε ειναί? Ουκ ειμι εγω—αλλ’ ιδου, ερχεται μετ’ εμε,¹⁸ ού ουκ ειμι αξιος το ύποδημα των ποδων λυσαι.’

26 “Ανδρες αδελφοι, υίοι γενους Ἄβρααμ, και οί εν ύμιν φοβουμενοι τον Θεον: ύμιν ό λογος της σωτηριας ταυτης εξαπεσταλη.¹⁹ 27 Οί γαρ κατοικουντες Ἱερουσαλημ και οί αρχοντες αυτων, τουτον αγνοησαντες και τας φωνιας των προφητων τας κατα παν σαββατον αναγιγνωσκομενας, κριναντες επληρωσαν. 28 Και μηδεμιαν αιτιαν²⁰ θανατου εύροντες, ητησαντο Πιλατον αναιρεθηναι αυτον. 29 Ὡς δε ετελεσαν παντα τα περι αυτου γεγραμμενα,²¹ καθελοντες απο του ξυλου, εθηκαν εις μνημειον. 30 Ὁ δε Θεος ηγειρεν αυτον εκ νεκρων· 31 ός ωφθη επι

¹ πλησθεις || πλησθης 1897 (s)

² τον 35^c || --- [5%] 35

³ εισελθοντες || ελθοντες [2%] 1876

⁴ λογος εν υμιν || ~ 231 [10%] 328,386

⁵ λεγετε 35^c || λεγεται [5%] 35^c,2378

⁶ τουτου || 1 ισραηλ [4%] 2080

⁷ βραχιονος || βραχιωνος 1876 (i)

⁸ επτα || --- 801 (s)

⁹ ο θεος || --- 444,2431 (l)

¹⁰ βενιαμιν || βενιαμιν [13%] 394 (sp)

¹¹ 2441 is missing 13:22 – 38.

¹² ηγαγεν 35^c || ηγειρεν [25%] 35^c

¹³ τω || τον 2352 (s)

¹⁴ ισραηλ || 1 εις 1548 (s)

¹⁵ προ προσωπου της εισοδου αυτου || --- 2255 (h)

¹⁶ τω 35^c || παντι τω λαω [19%] 35

¹⁷ ο || --- [35%] 2261

¹⁸ εμε || εμου 201 (s)

¹⁹ εξαπεσταλη || απεσταλη [70%] 1140

²⁰ αιτιαν 801^c || --- 444,801 || ετιαν 444^c

²¹ περι αυτου γεγραμμενα || ~ 312 1619 (s)

ἡμερας πλειους τοις συναναβασιν αυτω απο της Γαλιλαιας εις¹ Ἱερουσαλημ,² οἵτινες³ εισιν μαρτυρες αυτου προς τον λαον.

32 “Και ἡμεεις ὑμας ευαγγελιζομεθα: την προς τους πατερας επαγγελιαν γενομενην, 33 ὅτι ταυτην ὁ Θεος εκπεπληρωκεν τοις τεκνοις αυτων, ἡμιν, αναστησας Ἰησουν· ὡς και εν τῷ ψαλμῷ τῷ δευτερω γεγραπται: ‘Υἱος μου ει συ, εγω σημερον γεγεννηκα σε’. 34 ‘Ὅτι δε ανεστησεν αυτον εκ νεκρων, μηκετι μελλοντα ὑποστρεφειν εις διαφθοραν, οὕτως ειρηκεν ὅτι ‘Δωσω ὑμιν τα ὅσια Δαυιδ τα πιστα’. 35 Διο και εν ἑτερω λεγει, ‘Ου δωσεις τον Ὅσιον σου ιδειν διαφθοραν’. 36 Δαυιδ μεν γαρ, ιδια γενεα ὑπηρετησας τη του Θεου βουλη, εκοιμηθη, και προσετεθη προς τους πατερας αυτου, και ειδεν διαφθοραν· 37 ὃν δε ὁ Θεος ηγειρεν ουκ ειδεν⁴ διαφθοραν.⁵ 38 Γνωστον ουν εστω ὑμιν, ανδρες⁶ αδελφοι, ὅτι δια τουτου ὑμιν⁷ αφεις ἀμαρτιων καταγγελλεται.⁸ 39 και απο παντων ὧν ουκ ηδυνηθητε⁹ εν¹⁰ νομῷ Μωυσεος¹¹ δικαιωθηναι, εν τουτω πας ὁ πιστευων δικαιουται. 40 Βλεπετε ουν μη επελθη εφ’ ὑμας το ειρημενον εν τοις προφηταις: 41 Ἴδετε, οἱ καταφρονηται, και¹² θαυμασατε¹³ και αφανισθητε! Ὅτι εργον εγω¹⁴ εργαζομαι εν ταις ἡμεραις ὑμων ὧ ου μη πιστευσητε,¹⁵ εαν τις εκδιηγηται¹⁶ ὑμιν’.”

[the reaction]

42 Εξιοντων¹⁷ δε εκ της συναγωγης των Ιουδαιων,¹⁸ παρεκαλουν τα εθνη¹⁹ εις το μεταξυ σαββατον λαληθηναι αυτοις τα ῥηματα ταυτα. 43 Λυθεισης δε της συναγωγης, ηκολουθησαν²⁰ πολλοι των Ιουδαιων και των σεβομενων προσηλυτων τῷ Παυλῷ και τῷ Βαρναβᾷ, οἵτινες προσλαλουντες²¹ επειθον επιμενειν²² αυτους τη χαριτι του Θεου.²³ 44 Τῷ τε ερχομενω σαββατῷ σχεδον πασα ἡ πολις συνηχθη ακουσαι τον λογον του Θεου. 45 Ἰδοντες δε οἱ Ιουδαιοι τους οχλους, επλησθησαν ζηλου και αντελεγον τοις ὑπο του Παυλου λεγομενοις, αντιλεγοντες και²⁴ βλασφημουντες.

46 Παρρησιασαμενοι δε ὁ Παυλος και ὁ²⁵ Βαρναβας ειπον: “Ὑμιν ἦν αναγκαιον πρωτον²⁶ λαληθηναι τον λογον του Θεου. Επειδη δε απωθεισθε αυτον, και ουκ αξιους κρινετε ἑαυτους²⁷ της αιωνιου ζωης, ιδου στρεφομεθα εις τα εθνη. 47 Οὕτως γαρ εντεταλται ἡμιν ὁ Κυριος: ‘Τεθεικα²⁸ σε εις φως εθνων, του ειναι σε εις σωτηριαν ἕως εσχατου της γης’.” 48 Ακουοντα δε τα εθνη εχαιρον, και εδοξαζον τον λογον του Κυριου· και επιστευσαν ὅσοι ησαν τεταγμενοι εις ζωνη αιωνιον.

49 Διεφερετο δε ὁ λογος του Κυριου δι’ ὅλης της χωρας. 50 Οἱ δε Ιουδαιοι παρωτρυναν²⁹ τας σεβομενας γυναικας και τας ευσημονιας και τους πρωτους της πολεως, και επηγειραν διωγμον

¹ εις || 1 την 1247 (s) || --- 2255 (s)

² τοις συναναβασιν αυτω απο της γαλιλαιας εις ιερουσαλημ || --- 141 (supplied in margin)

³ οἵτινες || 1 μεν 2080°

⁴ ειδεν || οιδε 2466 (s)

⁵ verse 37 entire 1656°,1865° || --- 824,1656,1865,2218 (obvious homoioteleuton)

⁶ ανδρες || --- 328 (s)

⁷ υμιν || ημιν 801 (s)

⁸ καταγγελλεται || καταγγελεται 986 (i)

⁹ ηδυνηθητε || εδυνηθητε 444 (s)

¹⁰ εν || 1 τῷ [80%] 1637

¹¹ μωυσεος || μωσεως [40%] 1761 || μωυσεως [40%] 757,2255 (sp)

¹² και 35° || 1 επιβλεψατε 1 [3%] 35,2466

¹³ θαυμασατε || θαυμασατε [1%] 1865,2466,2723

¹⁴ εργον εγω || ~21 2466 (s)

¹⁵ πιστευσητε || πιστευσηται 141 (s)

¹⁶ εκδιηγηται || εκδιηγεται 2218,2466 || εκδιηγητε 986

¹⁷ εξιοντων || εξιοντες 1732 (s) || εκσιοντων 2218 (i)

¹⁸ εκ της συναγωγης των ιουδαιων 35° || αυτων (16.2%) 35

¹⁹ τα εθνη 35° || --- [15%] 35

²⁰ ηκολουθησαν || ηκολουθισαν 1617 (s)

²¹ προσλαλουντες 35° || 1 αυτοις [5%] 35,1247 || 1 αυτων 1249^m

²² επιμενειν || προσμενειν [16%] 149,201

²³ χαριτι του θεου || ~231 1140 (s)

²⁴ αντιλεγοντες και 35° || --- (19.6%) 35

²⁵ ο || --- 1723 (s)

²⁶ πρωτον || --- 1761 (s)

²⁷ εαυτους || αυτους 2378 (s)

²⁸ τεθεικα || τεθηκα [20%] 2218

²⁹ παρωτρυναν || παροτρυναν 141 (i)

επι τον Παυλον και τον¹ Βαρναβαν, και εξεβαλον αυτους απο των οριων αυτων. 51 Οί δε εκτιναξαμενοι τον κοινορτον² των ποδων αυτων επ' αυτους, ηλθον εις Ικονιον.³ 52 Οί δε μαθηται επληρουντο χαρας και Πνευματος Ἁγίου.

[Iconium]

14.1 Εγενετο δε εν Ικονιω κατα το αυτο εισελθειν αυτους εις την συναγωγην των Ιουδαιων, και λαλησαι ουτως⁴ ωστε πιστευσαι Ιουδαιων τε και Ἑλληνων πολυ πληθος.⁵ 2 Οί δε απειθουντες Ιουδαιοι επηγειραν⁶ και εκακωσαν τας ψυχας των εθνων κατα των αδελφων. 3 Ἰκονιον μεν⁷ ουν χρονον διετριψαν, παρρησιαζομενοι επι τω Κυριω, τω μαρτυρουντι τω λογω της χαριτος αυτου,⁸ διδοντι σημεια και τερατα γινεσθαι δια των χειρων αυτων. 4 Εσχισθη δε το πληθος της πολεως· και οί μεν ησαν συν τοις Ιουδαιοις, οί δε συν τοις αποστολοις. 5 Ὡς δε εγενετο ὀρμη των εθνων τε και⁹ Ιουδαιων, συν τοις αρχουσιν αυτων, ὑβρισαι και λιθοβολησαι¹⁰ αυτους, 6 συνιδοντες κατεφυγον εις τας πολεις της¹¹ Λυκαονιας—Λυστραν και Δερβην, και την περιχωρον—7 κακει ησαν ευαγγελιζομενοι.

[Lystra]

8 Και τις ανηρ εν Λυστροις αδυνατος τοις ποσιν εκαθητο (χωλος εκ κοιλιας μητρος αυτου ὑπαρχων,¹² ὃς ουδεποτε περιπεπατηκει). 9 Ουτος ηκουεν¹³ του Παυλου λαλουντος· ὃς ατενισας αυτω και ιδων οτι πιστιν εχει του σωθηναι, 10 ειπεν μεγαλη τη φωνη,¹⁴ “Αναστηθι επι τους ποδας σου ορθος!” Και ἤλλατο¹⁵ και περιεπατει! 11 Οί δε οχλοι, ιδοντες ὃ εποιησεν ὁ Παυλος, επηραν την φωνην αυτων Λυκαονιστι λεγοντες, “Οί θεοι ὁμοιωθεντες ανθρωποις κατεβησαν προς ἡμας!” 12 Εκαλουν τε τον μεν Βαρναβαν, Δια, τον δε Παυλον, Ἑρμην, επειδη αυτος ἦν ὁ¹⁶ ἡγουμενος του λογου. 13 Ὁ δε ἱερευς του Διος, του οντος προ της πολεως αυτων, ταυρους και στεμματα επι τους πυλωνας¹⁷ ενεγκας, συν τοις οχλοις ηθελεν θυειν.

14 Ακουσαντες δε οί αποστολοι, Βαρναβας και Παυλος, διαρρηξαντες τα ἱματια αυτων, εισεπηδησαν εις τον οχλον, κραζοντες 15 και λεγοντες:¹⁸ “Ανδρες! Τί ταυτα ποιειτε? Και ἡμεις ὁμοιοπαθεις ὑμιν¹⁹ εσμεν ανθρωποι, ευαγγελιζομενοι ὑμας²⁰ απο τουτων των ματαιων επιστρεφειν επι τον Θεον τον ζωντα,²¹ ὃς εποιησεν τον ουρανον και την γην και την θαλασσαν και παντα τα εν αυτοις· 16 ὃς εν ταις παρωχημεναις γενεαις ειασεν παντα τα εθνη πορευεσθαι²² ταις ὁδοις αυτων. 17 Καιτοιγε ουκ αμαρτυρον ἑαυτον αφηκειν, αγαθοποιων, ουρανοθεν ὑμιν²³ ὑετους διδους²⁴ και καιρους καρποφορους, εμπιπλων τροφης και ευφροσυνης τας καρδιας ἡμων.” 18 Και ταυτα λεγοντες, μολις κατεπαυσαν τους οχλους του μη θυειν αυτοις.²⁵

[Paul stoned]

¹ τον 35^c || --- [22%] 35

² κοινορτον || 11 1247 (i)

³ ικονιον || κοιιον 1617 (i)

⁴ ουτως || τον λογον 1876 (s)

⁵ πολυ πληθος || ~ 21 2218 (s)

⁶ επηγειραν || 1 διωγμον 1247 (s)

⁷ μεν || --- 1508 (s)

⁸ αυτου 35^c || 1 και [10%] 35

⁹ και 35^c || 1 των D,35,1876

¹⁰ λιθοβολησαι || λιθοβολισαι [14%] 2218

¹¹ της || --- 328 (s)

¹² υπαρχων 35^c || --- [5%] 35

¹³ ηκουεν || ηκουσε [25%] 1075

¹⁴ φωνη 35^c || 1 σοι λεγω εν το ονοματι ιησου χριστου [5%] 35,141^m,1761^v(2080^v)2466 (there is variation within the addition)

¹⁵ ηλλατο 35^c || ηλατο [15%] 35,328,386,394,444,801,928,986,1058,1247,1249,1482,1508,1548,1746,1749,1855^e,1856,2255,2431,2441,2587

¹⁶ ο || --- 1876 (s)

¹⁷ τους πυλωνας || του πυλωνος 386 (s)

¹⁸ και λεγοντες || --- 801 (h)

¹⁹ υμιν || --- 2466 (s)

²⁰ υμας || ημας 757 (s)

²¹ θεον τον ζωντα || ~ 31 328 (s)

²² πορευεσθαι || πορευεσθε 986 (s)

²³ υμιν || ημιν [15%] 328,386,394,604,801,928,986,1140,1247,1249,1482,1508,1652,1723,1732,1746,1749,1855,1856,1892,1897,2080,2218,2255,2441

²⁴ υετους διδους || ~ 21 2218 (s)

²⁵ αυτοις 35^c || 1 διατριβοντων δε αυτων και διδασκοντων [10%] 35,1892^m,2080^m

19 Επηλθον¹ δε² απο Αντιοχειας και Ικονιου Ιουδαιοι,³ και πεισαντες τους οχλους και λιθασαντες τον Παυλον, εσυραν εξω της πολεως,⁴ νομισαντες αυτον τεθναι.⁵ 20 Κυκλωσαντων δε των μαθητων αυτον, αναστας εισηλθεν εις την πολιν. Και τη επαυριον εξηλθεν⁶ συν τω Βαρναβα εις Δερβην.

[The return to Antioch]

21 Ευαγγελισαμενοι τε την πολιν εκεινην και μαθητευσαντες⁷ ικανους, υπεστρεψαν εις Λυστραν και Ικονιον και Αντιοχειαν, 22 επιστηριζοντες τας ψυχας των μαθητων, παρακαλουντες εμμενειν τη πιστει, και οτι "Δια πολλων θλιψεων δει ημας εισελθειν εις την βασιλειαν του Θεου".⁸ 23 Χειροτονησαντες δε αυτοις πρεσβυτερουσ κατ' εκκλησιαν,⁹ προσευξαμενοι μετα νηστειων, παρεθεντο αυτοუს τω Κυριω εις ον πεπιστευκεισαν. 24 Και διελθοντες την Πισιδιαν, ηλθον εις Παμφυλιαν. 25 Και λαλησαντες εν Περγη τον λογον, κατεβησαν εις Ατταλειαν.¹⁰ 26 Κακειθεν απεπλευσαν εις Αντιοχειαν, οθεν ησαν παραδεδομενοι τη χαριτι του Θεου εις το εργον ο επληρωσαν. 27 Παραγενομενοι δε και συναγαγοντες την εκκλησιαν, ανηγγειλαν οσα εποιησεν ο Θεος μετ' αυτων, και οτι ηνοιξεν τοις εθνεσιν θυραν πιστεως. 28 Διεντριβον δε εκει χρονον ουκ ολιγον συν τοις μαθηταις.¹¹

[The Jerusalem Council]

[The conflict]

15.1 Και τινεσ κατελθοντες απο της Ιουδαιασ εδιδασκον τους αδελφουσ οτι "Εαν μη περιτεμνησθε τω εθει Μωυσεουσ,¹² ου δυνασθε σωθηναι". 2 Γενομενης ουν στασεως και ζητησεως¹³ ουκ ολιγησ τω Παυλω και τω Βαρναβα προς αυτοουσ, εταξαν αναβαινειν Παυλον και Βαρναβαν, και τινασ αλλουσ εξ αυτων, προς τους αποστολουσ και πρεσβυτερουσ εις¹⁴ Ιερουσαλημ περι του ζητηματοσ τουτου. 3 Οι μεν ουν, προπεμφθεντεσ υπο της εκκλησιασ, διηρχοντο την Φοινικην¹⁵ και Σαμαρειαν, εκδιηγουμενοι την επιστροφην των εθνων· και εποιουν χαραν μεγαλην πασιν τοις αδελφοις. 4 Παραγενομενοι δε εις Ιερουσαλημ, απεδεχθησαν υπο της εκκλησιασ και των αποστολων και των πρεσβυτερων, ανηγγειλαν τε οσα ο Θεος εποιησεν¹⁶ μετ' αυτων.¹⁷ 5 Εξανεστησαν¹⁸ δε τινεσ των¹⁹ απο της αιρεσεωσ των Φαρισαιων πεπιστευκοτεσ, λεγοντεσ οτι "Δει περιτεμνειν αυτοουσ, παραγγελλειν τε τηρειν²⁰ τον νομον Μωσεωσ."²¹

[The Council]

6 Συνηχθησαν δε οι αποστολοι και οι πρεσβυτεροι ιδειν περι του λογου τουτου. 7 Πολλησ δε συζητησεωσ²² γενομενης, αναστας Πετροσ ειπεν προς αυτοουσ: "Ανδρεσ αδελφοι, ημεισ επιστασθε οτι αφ' ημερων αρχαιων ο Θεοσ εν ημιν²³ εξελεξατο, δια του στοματοσ μου ακουσαι τα εθνη τον λογον του ευαγγελιου και πιστευσαι. 8 Και ο καρδιογνωστησ Θεοσ εμαρτυρησεν²⁴ αυτοις δουσ αυτοις²⁵ το Πνευμα το Αγιον, καθωσ και ημιν· 9 και ουδεν διεκρινεν μεταξυ ημων τε και αυτων,

¹ επηλθον || συνηλθον 328 (s)

² δε 35^c || --- [5%] 35

³ Ιουδαιοι 35^c || 1 και διαλεγομενων αυτων παρηρησια [5%] 35 || 1 + a long addition 1247

⁴ εσυραν εξω της πολεωσ || --- 1248 (s)

⁵ τεθναι || ταθαναι 1072 (i)

⁶ 2378 is missing 14:20 – 15:7.

⁷ μαθητευσαντεσ || μαθιτευσαντεσ 1876 (i)

⁸ του θεου || των ουρανων 1761 (s)

⁹ εκκλησιαν || εκλησιαν 1876 (i)

¹⁰ ατταλειαν || αταλειαν [15%] 1856,2218 (sp)

¹¹ μαθηταις || αδελφοις 1761 (s)

¹² μωυσεοσ 201^c || μωυσεωσ [63%] 201,1548,1637,2255

¹³ ζητησεωσ || συζητησεωσ [5%] 1856

¹⁴ εις || --- 986 (s)

¹⁵ φοινικην || φοινηκην 824 (sp)

¹⁶ ο θεοσ εποιησεν || ~ 312 328 (s)

¹⁷ αυτων || 1 και οτι ηνοιξεν τοις εθνεσιν θυραν πιστεωσ [35%] 824^m,1892^m (both by a different hand)

¹⁸ εξανεστησαν || --- 1247 (s)

¹⁹ των || --- 2218 (s)

²⁰ τηρειν || --- 141 (s)

²¹ μωυσεωσ || μωυσεοσ [5%] 386 (sp)

²² συζητησεωσ || ζητησεωσ [5%] 444

²³ ημιν || ημιν [60%] 328

²⁴ εμαρτυρησεν || εμαρτυρισεν 2378 (sp)

²⁵ αυτοις || --- [3%] 1876

τη πιστει καθαρισας τας καρδιας αυτων. 10 Νυν ουν, τί πειραζετε¹ τον Θεον, επιθειναι ζυγον επι τον τραχηλον των μαθητων ὃν ουτε οἱ πατερες ἡμων² ουτε ἡμεις³ ισχυσαμεν βαστασαι? 11 Αλλα, δια της χαριτος του Κυριου Ιησου πιστευομεν σωθηναι, καθ' ὃν τροπον κακεινοι.”

12 Εισηγησεν δε παν το πληθος και ηκουον Βαρναβα και Παυλου εξηγουμενων⁴ ὅσα εποιησεν ὁ Θεος σημεια και τερατα εν τοις εθνεσιν δι' αυτων. 13 Μετα δε το σιγησαι αυτους, απεκριθη Ιακωβος λεγων: 14 “Ανδρες αδελφοι, ακουσατε μου. Συμεων εξηγησατο καθως πρωτον ὁ Θεος επεσκεψατο λαβειν εξ εθνων λαον επι⁵ τω⁶ ονοματι αυτου. 15 Και τουτω συμφωνουσιν οἱ λογοι των προφητων, καθως γεγραπται: 16 ‘Μετα ταυτα αναστρεψω, και ανοικοδομησω την σκηνην Δαυιδ, την πεπτωκυιαν· και τα κατεσκαμμενα αυτης ανοικοδομησω και ανορθωσω αυτην· 17 ὅπως αν εκζητησωσιν οἱ καταλοιποι⁷ των ανθρωπων τον Κυριον, και παντα τα εθνη—εφ’ οἷς επικεκληται το ονομα μου επ’ αυτους—λεγει Κυριος ὁ ποιων ταυτα παντα.’ 18 Γνωστα απ’ αιωνος εστιν τω Θεω παντα τα εργα αυτου. 19 Διο εγω κρινω μη παρενοχλειν τοις απο των εθνων επιστρεφουσιν επι τον Θεον, 20 αλλ’ επιστειλαι αυτοις του απεχεσθαι απο των αλισγηματων των ειδωλων και της πορνειας και του πνικτου και του αιματος. 21 Μωσης γαρ εκ γενεων αρχαιων κατα πολιν τους κηρυσσοντας αυτον εχει, εν ταις συναγωγαῖς κατα παν σαββατον αναγιγνωσκομενος.”

[The edict]

22 Τότε εδοξεν τοις αποστολοις και τοις⁸ πρεσβυτεροις, συν ὄλη τη εκκλησια, εκλεξαμενους ανδρας εξ αυτων πεμφαι εις Αντιοχειαν συν Παυλω και Βαρναβα: Ιουδαν (τον επικαλουμενον Βαρσαβαν)⁹ και Σιλαν, ανδρας ἡγουμενους εν τοις αδελφοις· 23 γραψαντες¹⁰ δια χειρος αυτων ταδε: “Οἱ αποστολοι και οἱ πρεσβυτεροι και οἱ αδελφοι,¹¹ τοις κατα¹² Αντιοχειαν και Συριαν και Κιλικιαν αδελφοις τοις εξ εθνων: Χαιρειν. 24 Επειδη ηκουσαμεν ὅτι τινες εξ ἡμων εξελθοντες¹³ εταραξαν¹⁴ ὑμας λογοις, ανασκευαζοντες τας ψυχας ὑμων, λεγοντες περιτεμνεσθαι και¹⁵ τηρειν τον νομον—οἷς ου διεστειλαμεθα—25 εδοξεν ἡμιν, γενομενοις ὁμοθυμαδον, εκλεξαμενοις¹⁶ ανδρας πεμφαι προς ὑμας συν τοις αγαπητοις ἡμων¹⁷ Βαρναβα και Παυλω, 26 ανθρωποις παραδεδωκοσιν¹⁸ τας ψυχας αυτων ὑπερ του ονοματος του Κυριου ἡμων Ιησου Χριστου. 27 Απεσταλκαμεν ουν Ιουδαν και Σιλαν, και αυτους δια λογου απαγγελλοντας τα αυτα. 28 Εδοξεν γαρ τω Ἁγιω Πνευματι, και ἡμιν, μηδεν πλεον επιτιθεσθαι ὑμιν βαρος πλην των επαναγκες τουτων:¹⁹ 29 απεχεσθαι ειδωλοθυτων²⁰ και αιματος και πνικτου και πορνειας· εξ ὧν διατηρουντες ἑαυτους ευπραξετε. Ερρωσθε.”

[Good results]

30 Οἱ μεν ουν απολυθεντες ηλθον εις Αντιοχειαν, και συναγαγοντες το πληθος επεδωκαν την επιστολην. 31 Αναγνοντες δε εχαρησαν επι τη παρακλησει. 32 Ιουδας τε και Σιλας, και αυτοι προφηται οντες, δια λογου πολλου παρεκαλεσαν τους αδελφους και επεστηριξαν.²¹ 33 Ποιησαντες δε χρονον, απελυθησαν²² μετ’ ειρηνης απο των αδελφων προς τους αποστολους.²³ 35 Παυλος δε και

¹ πειραζετε || πειραζεταιαι 1876 (s)

² ημων || υμων 1876 (s)

³ ημεις || υμεις 2261 (s)

⁴ εξηγουμενων 2466^m || --- 2466

⁵ επι 35^c || --- [13%] 35

⁶ τω || το 2255 (s)

⁷ καταλοιποι || καταληποι 1617 (s)

⁸ τοις 35^c || --- 35

⁹ βαρσαβαν || βαρσαββαν [50%] 757 (sp)

¹⁰ γραψαντες || γραψαντας 394,1482,1548,1856 (l)

¹¹ πρεσβυτεροι και οι αδελφοι || ~ 4231 2255 (s)

¹² κατα || 1 την [80%] 1636,1740

¹³ εξελθοντες || ελθοντες (3.3%) 1249

¹⁴ εταραξαν || εξεταραξαν 204 (s)

¹⁵ και || --- 2378 (s)

¹⁶ εκλεξαμενοις || εκλεξαμενοι 1876 || εκλεξαμενους [75%] 1247

¹⁷ ημων || υμων 1249 (s)

¹⁸ παραδεδωκοσιν || παραδεδοκοσι 1075,2261 (l)

¹⁹ των επαναγκες τουτων || ~ 312 [30%] 386

²⁰ ειδωλοθυτων || ειδωλοθυτου 1503^c,1652,1740

²¹ επεστηριξαν || επεστηρηξαν 1249 (i)

²² ποιησαντες δε χρονον απελυθησαν || --- 2255 (h)

²³ αποστολους || 1 + verse 34 (20.3%) 141^m,1892^m

Βαρναβας διετριβον εν Αντιοχεια, διδασκοντες και ευαγγελιζομενοι, μετα και ἑτερων πολλων, τον λογον του Κυριου.

[Missionary journey II—Paul and Silas]

[Paul and Barnabas separate]

36 Μετα δε τινας ἡμερας¹ ειπεν Παυλος προς² Βαρναβαν, “Ἐπιστρεψαντες δη επισκεψωμεθα τους αδελφους ἡμων κατα πασαν πολιν εν αις κατηγγειλαμεν τον λογον του Κυριου, πως εχουσιν”. 37 Βαρναβας δε εβουλευσατο συμπαραλαβειν και Ιωαννην (τον καλουμενον Μαρκον). 38 Παυλος δε ηξιου, τον αποσταντα απ’ αυτων απο Παμφυλιας και μη συνελθοντα αυτοις εις το³ εργον μη συμπαραλαβειν τουτον. 39 Εγενετο ουν παροξυσμος ὡστε χωρισθηναι αυτοις απ’ αλληλων. Τον τε Βαρναβαν παραλαβοντα τον⁴ Μαρκον εκπλευσαι εις Κυπρον· 40 Παυλος δε επιλεξαμενος Σιλαν εξηλθεν, παραδοθεις τη χαριτι⁵ του Θεου ὑπο των αδελφων. 41 Διηρχετο δε την Συριαν και Κιλικιαν, επιστηριζων τας εκκλησιας.

[Paul finds Timothy]

16.1 Κατηντησεν δε εις Δερβην και Λυστραν. Και ιδου, μαθητης τις ην εκει ονοματι Τιμοθεος, υιος γυναικος τινος⁶ Ιουδαιας πιστης, πατρος δε Ἑλλημος· 2 ὃς εμαρτυρειτο ὑπο των εν Λυστροις και Ικονιω αδελφων. 3 Τουτον ηβηλησεν ὁ Παυλος συν αυτω εξελθειν, και λαβων περιετεμεν αυτον δια τους Ιουδαιους τους οντας εν τοις τοποις εκεινοις, ηδεσαν⁷ γαρ ἅπαντες τον πατερα αυτου ὅτι Ἑλλην ὑπηρχεν. 4 Ὡς δε διεπορευοντο τας πολεις παρεδιδουν αυτοις φυλασσειν τα δογματα—τα κεκριμενα⁸ ὑπο των αποστολων και των πρεσβυτερων των εν Ἱερουσαλημ. 5 Αι μεν ουν εκκλησιαι εστερευοντο τη πιστει, και επερισσεουν τω αριθμω καθ’ ἡμεραν.⁹

[The ‘Macedonian call’]

6 Διελθοντες δε την Φρυγιαν και την Γαλατικην χωραν, κωλυθεντες ὑπο του Ἁγιου Πνευματος λαλησαι τον λογον εν τη Ασια, 7 ελθοντες¹⁰ κατα την Μυσιαν επειραζον κατα την Βιθυνιαν πορευεσθαι, και ουκ ειασεν αυτοις το Πνευμα. 8 Παρελθοντες δε την Μυσιαν κατεβησαν εις Τρωαδα.

9 Και ὄραμα δια της νυκτος ωφθη τω Παυλω: ανηρ τις ην¹¹ Μακεδων εστως,¹² παρακαλων αυτον και λεγων, “Διαβας εις την¹³ Μακεδονιαν, βοηθησον¹⁴ ἡμιν”. 10 Ὡς δε το ὄραμα ειδεν, ευθεως εξητησαμεν εξελθειν εις την¹⁵ Μακεδονιαν, συμβιβαζοντες ὅτι προσκεκληται¹⁶ ἡμας ὁ Κυριος ευαγγελισασθαι αυτοις.

[Philippi]

11 Αναχθεντες ουν απο της Τρωαδος, ευθυδρομησαμεν εις την¹⁷ Σαμοθρακην, τη τε επιουση εις Νεαπολιν· 12 εκειθεν τε εις Φιλιππους, ἡτις εστιν πρωτη της μεριδος της¹⁸ Μακεδονιας πολις, κολωνεια.¹⁹ Ημεν δε εν αυτη τη πολει διατριβοντες ἡμερας τινας.²⁰ 13 Τη τε ἡμερα των σαββατων εξηλθομεν εξω της πολεως παρα²¹ ποταμον, οὗ ενομιζετο προσευχη ειναι, και καθισαντες ελαλουμεν²² ταις συνελθουσαις²³ γυναιξιν. 14 Και τις γυνη ονοματι Λυδια, πορφυροπωλις

¹ ἡμερας 2378^c || --- 2378

² προς || 1 τον 2218 (s)

³ το || τον 2378 (s)

⁴ τον || --- 1865,2723 (l)

⁵ τη χαριτι 1865^c || --- 1865

⁶ τινος 35^c || --- [10%] 35

⁷ ηδεσαν || ηδεισαν [65%] 1723

⁸ κεκριμενα || κεκρυμενα 394,2441 (sp)

⁹ ~~f³⁵~~ has καθημέραν

¹⁰ ελθοντες || εξελθοντες 801 (s)

¹¹ ην || --- [5%] 1732

¹² εστως || 1 και [10%] 1892

¹³ την 35^c,2554^c || --- [80%] 35,1856,2554

¹⁴ βοηθησον || 1 και 141 (s)

¹⁵ την 35^c || --- [25%] 35,824

¹⁶ προσκεκληται || προσκεκληκεν 801 (s)

¹⁷ την 35^c || --- [80%] 35

¹⁸ μεριδος της 35^c || --- [10%] 35 (homoioteleuton)

¹⁹ κολωνεια || κολωνια [12%] 757 (sp)

²⁰ 1248 omits πολις κολωνεια ημεν δε εν αυτη τη πολει διατριβοντες ἡμερας τινας

²¹ παρα || 1 τον 1072 (s)

²² ελαλουμεν || ελαλουν 2466 (s)

²³ συνελθουσαις || συνελθουσαι 801 (i)

Acts

πολεως¹ θυατειρων,² σεβομενη τον θεον, ηκουεν, ης ο Κυριος³ διηνοιζει⁴ την καρδιαν προσεχειν τοις λαλουμενοις υπο του Παυλου. 15 Ως δε εβαπτισθη αυτη, και ο οικος αυτης, παρεκαλεσεν λεγουσα, “Ει κεκρικατε με πιστην τω Κυριω ειναι, εισελθοντες εις τον οικον μου, μεινατε”. Και παρεβιασατο ημας.

[prison]

16 Εγενετο δε, πορευομενων ημων εις προσευχην, παιδισκη⁵ τινα εχουσαν πνευμα⁶ Πυθωνος απαντησαι ημιν, ητις εργασιαν πολλην παρειχειν τοις κυριοις αυτης⁷ μαντευομενη. 17 Αυτη κατακολουθησασα τω Παυλω και τω Σιλα⁸ εκραζεν λεγουσα, “Ουτοι οι ανθρωποι δουλοι του Θεου του Υψιστου εισιν, οιτινες καταγγελλουσιν⁹ ημιν οδον σωτηριας!” 18 Τουτο δε εποιει επι πολλας ημερας! Διαπονηθεις δε ο Παυλος,¹⁰ και επιστρεψας τω πνευματι ειπεν, “Παραγγελλω σοι εν τω¹¹ ονοματι Ιησου Χριστου εξελθειν απ’ αυτης!” Και εξηλθεν αυτη τη ωρα.

19 Ιδοντες δε οι κυριοι αυτης οτι εξηλθεν η ελπις της εργασιας αυτων, επιλαβομενοι τον Παυλον και τον Σιλαν ειλκυσαν εις την αγοραν επι τους αρχοντας, 20 και προσαγαγοντες αυτους τοις στρατηγοις ειπον, “Ουτοι οι ανθρωποι εκταρασσοουσιν ημων την πολιν, Ιουδαιοι υπαρχοντες, 21 και καταγγελλουσιν¹² εθη α ουκ εξεστιν ημιν παραδεχεσθαι ουδε ποιειν, Ρωμαιοις ουσιν”. 22 Και συνεπεστη ο¹³ οχλος κατ’ αυτων, και οι στρατηγοι περιρρηξαντες αυτων τα ιματια εκελευον ραβδιζειν. 23 Πολλας τε επιθεντες αυτοις πληγας,¹⁴ εβαλον¹⁵ εις φυλακην, παραγγειλαντες τω δεσμοφυλακι ασφαλως τηρειν αυτους. 24 ος,¹⁶ παραγγελιαν τοιαυτην ειληφως, εβαλεν αυτους εις την εσωτεραν¹⁷ φυλακην και τους ποδας αυτων ησφαλισατο εις το¹⁸ ξυλον.

[the jailor converts]

25 Κατα δε το μεσονυκτιον Παυλος και Σιλας προσευχομενοι υμνουν τον Θεον· επηκρωντο δε αυτων οι δεσμοιοι.¹⁹ 26 Αφω δε σεισμος εγενετο μεγας, ωστε σαλευθηναι τα θεμελια του δεσμοτηριου· ανεωχθησαν δε παραχημα αι θυραι πασαι και παντων τα δεσμα ανεθη.²⁰ 27 Εξυπνος δε γενομενος ο δεσμοφυλαξ και ιδων ανεωγμενας τας θυρας της φυλακης, σπασαμενος μαχαιραν, εμελλεν εαυτον αναιρειν, νομιζων εκπεφυγειναι τους δεσμοιους.

28 Εφωνησεν δε φωνη μεγαλη ο Παυλος λεγων, “Μηδεν πραξης σεαυτω κακον, απαντες γαρ εσμεν ενθαδε!” 29 Αιτησας δε φωτα εισεπηδησεν και εντρομος γενομενος προσεπεσεν τω Παυλω και τω Σιλα. 30 Και προαγαγων αυτους εξω εφη, “Κυριοι,²¹ τι με δει²² ποιειν ινα σωθω?” 31 Οι δε ειπον, “Πιστευσον επι τον Κυριον Ιησουν Χριστον και σωθηση, συ και²³ ο οικος σου”. 32 Και ελαλησαν αυτω τον λογον του Κυριου και πασιν τοις εν τη οικια αυτου. 33 Και παραλαβων αυτους εν εκεινη τη ωρα της νυκτος ελουσεν απο των πληγων, και εβαπτισθη αυτος και οι αυτου παντες παραχημα. 34 Αναγαγων τε αυτους εις τον οικον αυτου παρεθηκεν τραπεζαν, και ηγαλλιατο, πανοικι πεπιστευκως τω Θεω.

[magistrates rebuked]

¹ πολεως || πωλεως 1617 (s)

² θυατειρων || θειατειρων 2352 (s)

³ κυριος || θεος 1248 (s)

⁴ διηνοιζειν 35^c || ηνοιζειν [2%] 35

⁵ παιδισκη || καιδισκη 1248 (i)

⁶ πνευμα || --- 1248 (s)

⁷ αυτης || αυτοις 1075 (i)

⁸ τω σιλα 35^c || ημιν [80%] 35

⁹ καταγγελλουσιν || καταγγελοουσιν [30%] 1723

¹⁰ παυλος || παυλλος 2218 (i)

¹¹ τω 35^c || --- [7%] 35

¹² καταγγελλουσιν || καταγγελοουσιν [25%] 2352

¹³ ο || --- [5%] 201

¹⁴ αυτοις πληγας || ~ 21 1892 (s)

¹⁵ εβαλον || εβαλλον 1617,1876 (l)

¹⁶ ος || και 1248 (s)

¹⁷ εσωτεραν || εσοτεραν [12%] 2352

¹⁸ εις το || --- 2255 (h)

¹⁹ δεσμοιοι || δεσμοιοι 1617 (i)

²⁰ ανεθη || ανειθη [15%] 328,394,928,986,1058,1249,1482,1746,1749,1723,1855,1856,2255,2352,2431,2441,2587 (spelling—both are aorist passive)

²¹ κυριοι || 1 μου 2431 (s)

²² δει || δε 1072 (i)

²³ και 35^c || 1 πας [5%] 35

35 Ἡμερας δε γενομενης απεστειλαν οι στρατηγοι¹ τους ραβδουχους λεγοντες, “Απολυσου τους ανθρωπους² εκεινους”. 36 Απηγγειλεν³ δε ὁ δεσμοφυλαξ τους λογους⁴ τουτους⁵ προς⁶ τον Παυλον, ὅτι “Απεσταλκασιν οἱ στρατηγοι ἵνα απολυθητε· νυν ουν εξελθοντες πορευεσθε⁷ εν ειρηνῃ”. 37 Ὁ δε Παυλος εφη προς αυτους: “Δηραντες ἡμας δημοσια, ακατακριτους, ανθρωπους Ῥωμαιους ὑπαρχοντας, εβαλον εις φυλακην, και νυν λαθρα ἡμας εκβαλλουσιν? Ου γαρ! Αλλα ελθοντες αυτοι εξαγαγετωσαν!”⁸ 38 Ανηγγειλαν δε τοις στρατηγοις οἱ ραβδουχοι τα ῥηματα ταυτα· εφοβηθησαν δε⁹ ακουσαντες ὅτι Ῥωμαιοι εισιν· 39 και ελθοντες παρεκαλεσαν αυτους, και εξαγαγοντες ηρωτων¹⁰ εξελθειν της πολεως. 40 Εξελθοντες δε απο¹¹ της φυλακης εισηλθον προς¹² την Λυδιαν, και ιδοντες τους αδελφους παρεκαλεσαν αυτους και εξηλθον.

[Thessalonica]

17.1 Διοδευσαντες δε την Αμφιπολιν και Απολλωνιαν, ηλθον εις Θεσσαλονικην, ὅπου ἦν ἡ¹³ συναγωγή των Ιουδαιων. 2 Κατα δε το ειωθος τω Παυλω, εισηλθεν προς αυτους και επι σαββατα τρια διελεγετο αυτοις απο των Γραφων, 3 διανοιγων και παρατιθεμενος ὅτι τον Χριστον εδει παθειν και αναστηναι εκ νεκρων, και ὅτι “οὗτος εστιν Ἰησους ὁ¹⁴ Χριστος ὃν εγω καταγγελλω ὑμιν”. 4 Και τινες εξ αυτων επεισθησαν^{15,16} και προσεκληρωθησαν τω Παυλω και τω Σιλα, των τε σεβομενων Ἑλληνων πληθος πολυ, γυναικων τε των πρωτων ουκ ολιγαί.

5 Προσλαβομενοι δε οἱ Ιουδαιοι οἱ απειθουντες¹⁷ των αγοραιων ανδρας τινας ποιηρους, και οχλοποιησαντες εθορυβουν την πολιν·¹⁸ επισταντες τε¹⁹ τη οικια Ιασονος,²⁰ εζητουν αυτους αγαγειν εις τον δημον. 6 Μη εὔροντες δε αυτους, εσυρον τον Ιασονα²¹ και τινας αδελφους επι τους πολιταρχας, βοωντες ὅτι “Οἱ²² την οικουμενην αναστατωσαντες, οὔτοι και ενθαδε παρεισιν, 7 οὓς ὑποδεκται Ιασων· και οὔτοι παντες απεναντι των δογματων Καισαρος πρασσουσιν,²³ βασιλεα ἕτερον λεγοντες ειναι²⁴—Ἰησουν.” 8 Εταραξαν δε τον οχλον και τους πολιταρχας ακουοντας ταυτα. 9 Και λαβοντες το ἱκανον παρα του Ιασονος²⁵ και των λοιπων, απελυσαν αυτους.

[Berea]

10 Οἱ δε αδελφοι ευθεως, δια της νυκτος, εξεπεμψαν τον τε Παυλον και τον Σιλαν εις²⁶ Βερροιαν·²⁷ οἱτινες παραγενομενοι εις την συναγωγήν απησαν των Ιουδαιων. 11 Οὔτοι δε ησαν ευγενεστεροι²⁸ των εν Θεσσαλονικη,²⁹ οἱτινες εδεξαντο τον λογον μετα πασης προθυμιας,³⁰ καθ’ ἡμεραν ανακρινοντες τας Γραφας ει εχει³¹ ταυτα οὕτως. 12 Πολλοι μεν ουν εξ αυτων επιστευσαν, και των Ἑλληνιδων, γυναικων των ευσημωνων και ανδρων, ουκ ολιγοι.³² 13 Ὡς δε εγνωσαν οἱ

¹ στρατηγοι || 1 προς 2378 (s)

² ανθρωπους || ανδρας 1856 (s)

³ απηγγειλεν || απειγγειλεν 1740 (s)

⁴ τους λογους || --- 2378 (s)

⁵ τουτους 35^c || --- [1%] 35

⁶ 2441 is missing 16:36 – 20:20.

⁷ πορευεσθε || πορευεσθαι 2378 (s)

⁸ εξαγαγετωσαν 35^c || 1 ημας [2%] 35

⁹ εφοβηθησαν δε || ~ και 1 [75%] 1247

¹⁰ αυτους και εξαγαγοντες ηρωτων || --- 2378 (s)

¹¹ απο || εκ [80%] 1247

¹² προς || εις [5%] 1723

¹³ η 35^c || --- [4%] 35

¹⁴ ο 1864^c || --- [2%] 141,328,824,1761,1856,1864

¹⁵ εξ αυτων επεισθησαν || ~ 312 328,394,928,1247,1249,1508,1723,1749,1856,2431 (l)

¹⁶ επεισθησαν || επισθησαν 1732 (i)

¹⁷ προσλαβομενοι δε οι Ιουδαιοι οι απειθουντες 35^c || ~ ζηλωσαντες 234 και 1 [5%] 35,2080

¹⁸ πολιν 35^c || 1 κατ αυτων [2%] 35

¹⁹ επισταντες τε 35^c || ~ και 1 [5%] 35

²⁰ Ιασονος || Ιασωνος [30%] 201,1140^c,1723^c,2080 (sp)

²¹ Ιασονα || Ιασωνια [30%] 201,1140^c,1723^c,2080 (sp)

²² οι || --- 18 (s)

²³ πρασσουσιν || πραττουσι [7%] 386 (sp)

²⁴ ειναι || --- 1732 (s)

²⁵ Ιασονος || Ιασωνος [30%] 201,1140^c,1723^c,2080 (sp)

²⁶ εις || 1 την 1892 (s)

²⁷ Βερροιαν || Βερροιαν [70%] 2255 || Βερρυαν 1897 (s)

²⁸ ησαν ευγενεστεροι || ~ 21 2352 (s)

²⁹ Θεσσαλονικη || Θεσαλονικη [22%] 1876

³⁰ προθυμιας || 1 το [70%] 1247

³¹ εχει || εχει 328,394,1723,1876 (l)

³² 2378 is missing 17:13 – 25.

Acts

απο της Θεσσαλονικης Ιουδαιοι οτι και εν τη Βερροια¹ κατηγγελη² υπο του Παυλου ο λογος του Θεου, ηλθον κακει, σαλευοντες³ τους οχλους. 14 Ευθεως δε, τοτε τον⁴ Παυλον εξαπεστειλαν οι αδελφοι, πορευεσθαι ως επι την θαλασσαν, υπεμενον δε ο τε Σιλας και ο Τιμοθεος εκει. 15 Οι δε καθιστωντες⁵ τον Παυλον ηγαγον αυτον⁶ εως Αθηνων· και λαβοντες εντολην προς τον Σιλαν και Τιμοθεον ινα ως ταχιστα ελθωσιν προς αυτον, εξησαν.

[Athens]

16 Εν δε ταις Αθηναις εκδεχομενου αυτους του Παυλου,⁷ παρωξυνετο το πνευμα αυτου εν αυτω θεωρουντι⁸ κατειδωλον ουσαν την πολιν. 17 Διελεγετο μεν ουν εν τη συναγωγη τοις Ιουδαιοις και τοις σεβομενοις, και εν τη αγορα κατα πασαν ημεραν προς τους παρατυγγανοντας. 18 Τινες δε και των Επικουρειων και των⁹ Στωικων¹⁰ φιλοσοφων συνεβαλον¹¹ αυτω. Και τινες ελεγον, “Τί αν θελοι¹² ο σπερμολογος ουτος λεγειν?” Οι δε, “Ξενων δαιμονιων δοκει καταγγελευς ειναι”—οτι τον Ιησουν και την αναστασιν¹³ ευηγγελιζετο.¹⁴ 19 Επιλαβομενοι τε αυτου επι τον Αρειον Παγον ηγαγον λεγοντες: “Δυναμεθα γνωμαι τις η καινη αυτη η υπο σου λαλουμενη διδαχη? 20 Ξενιζοντα γαρ τινα εισφερεις¹⁵ εις τας ακοας ημων· βουλομεθα ουν γνωμαι τι αν¹⁶ θελοι ταυτα ειναι.” 21 (Αθηναιοι δε παντες και¹⁷ οι επιδημουντες ξενoi εις ουδεν ετερον ευκαιρουν η λεγειν τι και ακουειν καινοτερον.)

[The Areopagus]

22 Σταθεις δε ο Παυλος εν μεσω του Αρειου Παγου εφη: “Ανδρες Αθηναιοι, κατα παντα ως δεισιδαιμονεστερους¹⁸ υμας θεωρω· 23 διερχομενος γαρ και αναθεωρων τα σεβασματα υμων, ευρον και βωμον εν ω επεγεγραπτο:¹⁹ ‘Αγνωστω Θεω’. “Ον ουν αγνοουντες ευσεβειτε, τουτον εγω καταγγελλω υμιν: 24 ‘Ο Θεος ο ποιησας τον κοσμον και παντα τα εν αυτω, ουτος, ουρανου και γης Κυριος υπαρχων, ουκ εν χειροποιητοις ναοις κατοικει, 25 ουδε υπο χειρων ανθρωπων²⁰ θεραπευεται, προσδομενος τινος, αυτος διδους πασιν ζωην και πνοην²¹ κατα παντα. 26 Εποιησεν τε εξ ενος αιματος²² παν εθνος ανθρωπων κατοικειν επι παν το προσωπον της γης, ορισας προστεταγμενους²³ καιρους και τας οροθεσιας της κατοικιας αυτων, 27 ζητειν τον Κυριον, ει αρα γε ψηλαφησειαν αυτον και ευροιεν, και²⁴ γε ου μακραν απο ενος εκαστου ημων υπαρχοντα.²⁵ 28 εν αυτω γαρ ζωμεν και κινουμεθα και εσμεν. ‘Ως και τινες των καθ’ υμας²⁶ ποιητων ειρηκασιν, ‘Του γαρ και γενος εσμεν’. 29 Γενος ουν υπαρχοντες του Θεου, ουκ οφειλομεν νομιζειν χρυσω η αργυρω η λιθω—χαραγματι τεχνης και ενθυμησεως ανθρωπου—το θειον ειναι ομοιον. 30 Τους μεν ουν χρονους της αγνοιας υπεριδων ο Θεος, τα νυν παραγγελλει²⁷ τοις ανθρωποις πασιν πανταχου μετανοειν, 31 διοτι εστησεν ημεραν εν η μελλει²⁸ κρινειν την οικουμενην εν δικαιοσυνη εν ανδρι ω ωρισει· πιστιν παρασχων πασιν, αναστησας αυτον εκ νεκρων.”

¹ βερροια || βερροια [75%] 1040,2255 (sp)

² κατηγγελη || κατηγγελλη [15%] 201 || κατηγγελη 1249 || κατηγγελη 2080

³ σαλευοντες || 1 και ταρασσουντες (22.2%) 2080

⁴ τον || 1 τε 1856 (s)

⁵ καθιστωντες || καθιστουτες 2218 (i)

⁶ αυτον 35° || --- [12%] 35

⁷ αυτους του παυλου || ~ 231 1856 (s)

⁸ θεωρουντι || θεωρουν 986 (s)

⁹ των 35° || --- [7%] 35

¹⁰ στωικων || στοικων [40%] 986,1732 (sp)

¹¹ συνεβαλον || συνεβαλλον [50%] 386

¹² θελοι || θελη 2218 (s) [also in verse 20]

¹³ αναστασιν 35° || 1 αυτοις [5%] 2466° || 1 αυτου [2%] 35

¹⁴ ευηγγελιζετο 35° || 1 αυτοις [20%] 35

¹⁵ εισφερεις || φερεις 1628 (s)

¹⁶ τι αν 35° || τινα [6%] 35

¹⁷ παντες και || ~ 21 1740,2352

¹⁸ δεισιδαιμονεστερους || δεισιμονεστερους 1058 (s)

¹⁹ επεγεγραπτο || επεγεγραπτω 201 (s)

²⁰ ανθρωπων 35° || ανθρωπινων [5%] 35

²¹ διδους πασιν ζωην και πνοην || ~ 21543 394,928,1247,1249,1508,1723,1749,1856,2431 (i) || ~ 12543 1482,2218 || ~ 25143 328

²² αιματος 35° || --- (4.4%) 35

²³ προστεταγμενους 35° || τεταγμενους [2%] 35 || προστεταγμενους 201 (repeated syllable from one line to the next)

²⁴ και 35° || καιτοι [5%] 35

²⁵ υπαρχοντα || υπαρχοντος 1876 (s)

²⁶ υμας || ημας [5%] 386

²⁷ παραγγελλει || παραγγελει 1856 (i)

²⁸ μελλει || μελλειν 1865 (s)

32 Ακουσαντες δε αναστασιν νεκρων,¹ οί μεν εχλευαζον, οί δε ειπον, “Ακουσομεθα σου παλιν περι τουτου”. 33 Και ούτως ό Παυλος εξηλθεν εκ μεσου αυτων. 34 Τινες δε ανδρες κολληθεντες αυτω, επιστευσαν, εν οίς και Διονυσιος ό Αρεοπαγιτης, και γυνη ονοματι Δαμαρις, και έτεροι συν αυτοις.

[Consolidation of the Gentile Church]

[Corinth]

18.1 Μετα δε ταυτα χωρισθεις ό Παυλος εκ των Αθηνων ηλθεν εις Κορινθον. 2 Και εύρων τινα Ιουδαιον ονοματι Ακυλαν, Ποντικον τω γενει, προσφατως ελληλυθοτα απο της Ιταλιας,² και Πρισκιλλαν³ γυναικα αυτου (δια το διατεταχεναι⁴ Κλαυδιον χωριζεσθαι παντας τους Ιουδαιους εκ της Ρωμης), προσηλθεν αυτοις· 3 και δια το όμοτεχνον ειναι, εμενεν⁵ παρ’ αυτοις και ειργαζετο⁶ (ησαν γαρ σκηνοποιοι την τεχνην).

4 Διελεγετο δε⁷ εν τη συναγωγή κατα παν σαββατον, επειθεν τε Ιουδαιους και Έλληνας. 5 Ός δε κατηλθον απο της⁸ Μακεδονιας ό τε Σιλας και ό Τιμοθεος, συνειχετο τω Πνευματι ό Παυλος,^{9,10} διαμαρτυρομενος τοις Ιουδαιοις:¹¹ τον Χριστον Ιησουν. 6 Αντιτασσομενων δε αυτων και βλασφημουντων, εκτιναξαμενος τα ιματια¹² ειπεν προς αυτους: “Το αίμα ύμων επι τας κεφαλας ύμων! Καθαρος εγω. Απο του νυν εις τα εθνη πορευσομαι.”

[The house of Justus becomes the base]

7 Και μεταβας¹³ εκειθεν ηλθεν εις¹⁴ οικιαν τινος ονοματι Ιουστου, σεβομενου τον Θεον, ού ή οικια ην συνομορουσα¹⁵ τη συναγωγή. 8 Κρισπος δε, ό αρχισυναγωγος, επιστευσεν τω Κυριω συν όλω τω οικω αυτου· και πολλοι των Κορινθιων, ακουοντες,¹⁶ επιστευον και εβαπτιζοντο. 9 Ειπεν δε ό Κυριος δι’ όραματος εν νυκτι τω Παυλω: “Μη φοβου· αλλα λαλει και μη σιωπησης, 10 διοτι εγω ειμι μετα σου και ουδεις επιθησεται σοι του κακωσαι σε,¹⁷ διοτι λαος εστιν μοι πολυς εν τη πολει ταυτη.”¹⁸ 11 Εκαθισεν τε ενιαυτον και μηνας έξ, διδασκων εν αυτοις τον λογον του Θεου.¹⁹

[Gallio]

12 Γαλλιωνος δε ανθυπατευοντος της Αχαιας, κατεπεστησαν όμοθυμαδον οί Ιουδαιοι τω Παυλω και ηγαγον αυτον επι το βημα, 13 λεγοντες ότι “Παρα τον νομον αναπειθει ούτος²⁰ τους ανθρωπους σεβεσθαι τον Θεον”. 14 Μελλοντος δε του Παυλου ανοιγειν το στομα, ειπεν ό Γαλλιων προς τους Ιουδαιους,²¹ “Ει μεν ουν²² ην αδίκημα τι ή ράδιουργημα ποιηρον,²³ ω Ιουδαιοι, κατα λογον αν ηνεσχομην ύμων·²⁴ 15 ει δε ζητημα²⁵ εστιν περι λογου και ονοματων και νομου του καθ’

¹ ακουσιντες δε αναστασιν νεκρων || --- 1248 (s)

² ιταλιας || σικελιας 2218 (s)!!

³ πρισκιλλαν || πρισκυλλαν 1617 (i)

⁴ διατεταχεναι || τεταχεναι [20%] 801,1248,2218

⁵ εμενεν || εμεινε [55%] 801,1548,2587

⁶ ειργαζετο || ηργαζετο (7.8%) 824

⁷ δε || γαρ 1652 (s)

⁸ της || --- [3%] 201

⁹ τω πνευματι ο παυλος || ~ 3412 1761 (s)

¹⁰ παυλος || 1 και 1247 (s)

¹¹ ιουδαιοις 35° || 1 ειναι [6%] 35,2080

¹² ιματια 35° || 1 αυτου 35,141

¹³ μεταβας || καταβας 1897 (s)

¹⁴ εις || 1 την 1897 (s)

¹⁵ συνομορουσα || συνομορρουσα 1617 (i)

¹⁶ ακουοντες || ακουσιντες [50%] 824,1897

¹⁷ κακωσαι σε || κακωσσαι 1248 (s)

¹⁸ 1761 reverses the clauses in verse 10 as follows: διοτι λαος εστιν μοι πολυς εν τη πολει ταυτη εγω γαρ ειμι μετα σου και ουδεις επιθησεται σοι του κακωσαι σε

¹⁹ 1248 omits διδασκων εν αυτοις τον λογον του Θεου

²⁰ αναπειθει ουτος || ~ 21 [65%] 1247

²¹ προς τους ιουδαιους 35° || --- 35

²² ουν || --- [15%] 801

²³ ποιηρον || --- 328 (s)

²⁴ υμων || υμιν 2218 (s)

²⁵ ζητημα || ζητιμα 757 (sp)

ύμας, οίψεσθε αυτοί· κριτής γάρ¹ εγώ² τούτων^{3,4} ου βουλομαι ειναι.” 16 Και απηλασεν αυτους απο του βηματος. 17 Επιλαβομενοι δε παντες οί Έλληνες⁵ Σωσθεινην, τον αρχισυναγωγον, ετυπτον εμπροσθεν του βηματος. Και ουδεν τούτων τω Γαλλιωνι εμελλεν.^{6,7}

[To Ephesus and Antioch]

18 Ό δε Παυλος ετι προσμεινας ήμερας ήκανας, τοις αδελφοις αποταξαμενος,⁸ εξεπλει εις την Συριαν, και συν αυτω Πρισκιλλα και Ακυλας (κειραμενος⁹ την κεφαλην εν Κεγχραις,¹⁰ ειχεν γαρ ευχην). 19 Κατητησεν δε εις Εφεσον κακεινους κατελιπεν αυτου (αυτος δε εισελθων εις την συναγωγην διελεχθη¹¹ τοις Ιουδαιοις). 20 Ερωτωντων δε αυτων¹² επι πλειονα χρονον μειναι παρ' αυτοις, ουκ επενευσεν· 21 αλλ' απεταξατο αυτοις ειπων, “Δει με παντως την έορτην την ερχομενην¹³ ποιησαι εις Ίεροσολυμα·¹⁴ παλιν δε ανακαμφω¹⁵ προς ύμας, του Θεου θελοντος”. Και ανηχθη απο της Εφεσου.

22 Και κατελθων εις Καισαρειαν, αναβας και ασπασαμενος την εκκλησιαν, κατεβη εις Αντιοχειαν. 23 Και ποιησας χρονον τινα εξηλθεν, διερχομενος καθεξης την Γαλατικην χωραν και Φρυγίαν, επιστηριζων παντας τους μαθητας.

[Apollos]

24 Ιουδαιος δε τις Απολλως ονοματι, Αλεξανδρευσ τω γενει, ανηρ λογιος, κατητησεν εις Εφεσον, δυνατος ων εν ταις Γραφαις. 25 Ούτος ήν κατηχημενος την όδον του Κυριου, και ζεων τω Πνευματι ελαλει και εδιδασκεν ακριβως τα περι του¹⁶ Ιησου, επισταμενος μονον το βαπτισμα Ιωαννου. 26 Ούτος τε ηρξατο παρρησιαζεσθαι εν τη συναγωγη. Ακουσαντες δε αυτου¹⁷ Ακυλας¹⁸ και Πρισκιλλα,¹⁹ προσελαβοντο αυτον και ακριβεστερον αυτω²⁰ εξεθεντο την του Θεου όδον.

27 Βουλομενου δε αυτου διελθειν εις την Αχαιαν, προτρεψαμενοι οί αδελφοι εγραψαν τοις μαθηταις αποδεξασθαι αυτον· ός παραγενομενος συνεβαλετο²¹ πολυ τοις πεπιστευκοσιν δια της²² χαριτος· 28 ευτονως γαρ τοις Ιουδαιοις διακατηλεγχετο δημοσια, επιδεικνυς δια των Γραφων ειναι τον Χριστον Ιησουν.

[Back to Ephesus]

19.1 Εγενετο δε²³ εν τω τον Απολλω ειναι εν Κορινθω, Παυλον, διελθοντα τα ανωτερα κρη, ελθειν εις Εφεσον.

[Disciples of John]

Και εύρων τινας μαθητας 2 ειπεν προς αυτους, “Ει Πνευμα Άγιον ελαβετε πιστευσαντες?” Οί δε ειπον προς αυτον, “Αλλ' ουδε ει Πνευμα Άγιον εστιν ηκουσαμεν!” 3 Ειπεν τε, “Εις τί ουν εβαπτισθητε?” Οί δε ειπον, “Εις²⁴ το Ιωαννου βαπτισμα”. 4 Ειπεν δε²⁵ Παυλος, “Ιωαννης μεν εβαπτισεν βαπτισμα μετανοιας, τω λαω λεγων εις τον ερχομενον μετ' αυτον ινα πιστευσωσιν,

¹ γαρ || --- [3%] 1723

² εγω || --- 1897 (s)

³ εγω τούτων 1617^c || ~ 21 1617

⁴ τούτων || των τούτων 1892 (s)

⁵ ελληνες || εληνες 1856 (i)

⁶ εμελλεν 1652^c || εμελεν [14%] 18,141^c,149,201,386,394,444,604,757,928,1040,1058,1072,1075^c,1100,1247,1248,1249^c,1482,1503,1548,1619,1628,1636,1652,1656^c,1723,1740,1761,1855,1864,2218,2255,2352,2554^c,2587

⁷ τω γαλλιωνι εμελλεν 35^c,1864^c || ~ 312 [2%] 35,1864

⁸ αποταξαμενος 35^c || 1 αυτοις [2%] 35

⁹ κειραμενος || κειραμενοι 1732 (s)

¹⁰ κεγχραις || κεχραις 328 (i)

¹¹ διελεχθη || διελεγχθη [2%] 204,394,1892 || διηλεχθη 1617

¹² αυτων || αυτου 204,1897 || αυτον [15%] 444,1140,1876,2261

¹³ εορτην την ερχομενην || ~ 31 1732 (s)

¹⁴ In 35 the copyist probably omitted δει με παντως την εορτην την ερχομενην ποιησαι εις ιεροσολυμα with [3%], then erased a line and copied the full text correctly in a cramped hand.

¹⁵ ανακαμφω || ανακαμφαι 444 (s)

¹⁶ του || --- 1761 (s)

¹⁷ αυτου || --- 1723 (s)

¹⁸ ακυλας 141^c || ακυλλας 141

¹⁹ πρισκιλλα || πρισκυλλα 1100 (i)

²⁰ αυτω || --- 328,2431 (l)

²¹ συνεβαλετο || συνεβαλλετο 1617 (s)

²² της || τοις 328 (i)

²³ δε 1140^c || --- 1140

²⁴ εις 1732^c || ει 1732

²⁵ δε || τε [45%] 1247

τουτ' εστιν, εις τον Χριστον, Ιησουν".¹ 5 Ακουσαντες δε εβαπτισθησαν εις το ονομα του Κυριου Ιησου. 6 Και² επιθεντος αυτοις του Παυλου τας χειρας ηλθεν το Πνευμα το 'Αγιον επ' αυτοις, ελαλουν τε γλωσσαις και προεφητευον. 7 Ησαν δε οι παντες ανδρες ωσει δεκαδυο.

[The school of Tyrannus becomes the base]

8 Εισελθων δε εις³ την συναγωγην επαρρησιαζετο, επι μηνας τρεις, διαλεγομενος και πειθων τα περι της βασιλειας⁴ του Θεου. 9 Ως δε τινες εσκληρυνοντο και ηπειθουν, κακολογουντες την 'Οδον ενωπιον⁵ του πληθους, αποστας απ' αυτων αφωρισεν⁶ τους μαθητας, καθ' ημεραν διαλεγομενος εν τη σχολη Τυραννου⁷ τινος. 10 Τουτο δε εγενετο επι ετη δυο, ωστε παντας τους κατοικουντας την Ασian ακουσαι τον λογον του Κυριου Ιησου, Ιουδαιους τε και 'Ελληνας.

11 Δυναμεις δε⁸ ου τας τυχουσας εποιει ο Θεος δια των χειρων Παυλου, 12 ωστε και επι τους ασθενουντας επιφερεσθαι απο του χρωτος αυτου σουδαρια η⁹ σιμικινθια, και απαλλασσεσθαι¹⁰ απ' αυτων τας νοσους τα τε πνευματα τα¹¹ ποιηρα εξερχεσθαι απ' αυτων.¹²

[Some fake exorcists]

13 Επεχειρησαν¹³ δε τινες απο¹⁴ των περιερχομενων Ιουδαιων εξορκιστων ονομαζειν επι τους εχοντας¹⁵ τα πνευματα τα ποιηρα το ονομα του Κυριου Ιησου, λεγοντες, "'Ορκιζομεν¹⁶ υμας τον Ιησουν ον ο¹⁷ Παυλος κηρυσσει". 14 Ησαν δε τινες υιοι Σκευα Ιουδαιου αρχιερεως επτα¹⁸ οι τουτο ποιουντες. 15 Αποκριθεν δε το πνευμα το ποιηρον ειπεν,¹⁹ "'Τον Ιησουν γινωσκω και τον Παυλον επισταμαι, υμεις δε τινες εστε;" 16 Και εφαλλομενος επ' αυτοις ο ανθρωπος εν ω ην το πνευμα το ποιηρον και²⁰ κατακυριευσαν²¹ αυτων, ισχυσεν κατ' αυτων, ωστε γυμνους και τετραυματισμενους εκφυγειν εκ του οικου εκεινου. 17 Τουτο δε εγενετο πασιν γνωστον,²² Ιουδαιοις τε και 'Ελλησιν, τοις κατοικουσιν την Εφεσον· και επεπεσεν φοβος επι παντας αυτοις, και εμεγαλυετο το ονομα του²³ Κυριου Ιησου. 18 Πολλοι τε των πεπιστευκοτων²⁴ ηρχοντο, εξομολογουμενοι και αναγγελλοντες τας πραξεις αυτων. 19 'Ικανοι δε των τα²⁵ περιεργα πραξαντων συνενεγκαντες τας βιβλους κατεκαιον ενωπιον παντων (και συνεψηφισαντο τας τιμας αυτων και ευρον αργυριου μυριαδας πεντε). 20 Ουτως κατα κρατος ο λογος του Κυριου ηυξανεν και ισχυεν.

21 Ως δε επληρωθη ταυτα, εθετο ο Παυλος εν τω πνευματι, διελθων την Μακεδονιαν και²⁶ Αχαιαν, πορευεσθαι εις 'Ιερουσαλημ, ειπων οτι "'Μετα το γενεσθαι με εκει, δει με και 'Ρωμην ιδειν". 22 Αποστειλας δε εις την²⁷ Μακεδονιαν δυο των διακονουντων αυτω, Τιμοθεον και Εραστον, αυτος επεσχεν χρονον εις την Ασian.

[Demetrius]

¹ τουτ εστιν εις τον χριστον ιησουν || --- 444 (s)

² και || 11 1865 (repeats from one line to the next)

³ 1248 omits οι παντες ανδρες ωσει δεκαδυο εισελθων δε εις

⁴ βασιλειας || βασιλιας 757 (sp)

⁵ ενωπιον || 1 παντος 1247 (s)

⁶ αφωρισεν || αφορισε 201 (i)

⁷ τυραννου || τυρανου 757 (sp)

⁸ δε || --- 1247 (s)

⁹ η 35^c || και [2%] 35

¹⁰ απαλλασσεσθαι 201^c || απαλλασσεσθαι [15%] 201,1247,1548 (sp)

¹¹ τα || --- 141 (s)

¹² εξερχεσθαι απ αυτων 35^c || εκπορευεσθαι [7%] 35 || 386 omits τα τε πνευματα τα ποιηρα εξερχεσθαι απ αυτων

¹³ επεχειρησαν || επεχειρισαν [3%] 2261

¹⁴ απο 35^c || και [5%] 35

¹⁵ 1865 is missing 19:13-26.

¹⁶ ορκιζομεν || εξορκιζομεν [5%] 801

¹⁷ ο 35^c || --- [70%] 35

¹⁸ υιοι σκευα ιουδαιου αρχιερεως επτα 35^c || ~ 23451 (8.5%) 35

¹⁹ ειπεν 35^c || 1 αυτοις [7%] 35

²⁰ και 35^c || --- [5%] 35

²¹ κατακυριευσαν || κατακυριευσας [18%] 386

²² πασιν γνωστον || ~ 21 [75%] 1247,2466

²³ του || --- 1072 (s)

²⁴ πεπιστευκοτων || πεπιστευκοτων 2466 (s)

²⁵ τα || --- 1628 (s)

²⁶ και || 1 την 1761 (s)

²⁷ την || --- 1508^c,1617 (s)

23 Εγένετο δε κατα τον καιρον εκεινον ταραχος ουκ ολιγος περι της Ὁδοι.¹ 24 Δημητριος γαρ τις² ονοματι, αργυροκοπος, ποιων ναους αργυρους Αρτεμιδος, παρειχεται τοις τεχνιταις εργασιαν ουκ ολιγην.³ 25 οὐς συναθροισας, και⁴ τους περι τα τοιαυτα εργατας, ειπεν: “Ανδρες, επιστασθε οτι εκ ταυτης της εργασιας ἡ ευπορια ἡμων⁵ εστιν. 26 Και θεωρειτε και ακουετε οτι ου μονου⁶ Εφεσου αλλα⁷ σχεδον πασης της Ασιας ο Παυλος ουτος πεισας μετεστησεν ικανον οχλον, λεγων οτι ουκ εισιν θεοι οἱ δια⁸ χειρων γινομενοι. 27 Ου μονου δε τουτου κινδυνευει⁹ ἡμιν¹⁰ το μερος εις απελεγμον ελθειν, αλλα και το της μεγαλης θεας Αρτεμιδος ιερου εις ουδεν λογισθηναι, μελλειν δε και καθαιρεισθαι την μεγαλειότητα αυτης,¹¹ ἢν ὅλη ἡ Ασια και ἡ¹² οικουμενη σεβεται.”

28 Ακουσαντες δε και γενομενοι πληρεις θυμου εκραζον λεγοντες, “Μεγαλη ἡ Αρτεμις Εφεσιων!” 29 Και ἐπλησθη ἡ πολις ὅλη¹³ της συγχυσεως, ὠρμησαν τε ὁμοθυμαδον εις το θεατρον (συναρπασαντες Γαιον και Αρισταρχον, Μακεδονας,¹⁴ συνεκδημους Παυλου).¹⁵ 30 Του δε Παυλου βουλομενου εισελθειν εις τον δημον, ουκ ειων αυτου οἱ μαθηται. 31 Τινες δε και των Ασιαρχων, οντες αυτω φιλοι, πεμψαντες προς αυτον παρεκαλουν μη δουναι ἑαυτον¹⁶ εις το θεατρον. 32 Αλλοι μεν ουν αλλο τι εκραζον, ἦν γαρ ἡ εκκλησια συγκεχυμενη, και οἱ πλειους ουκ ἠδεισαν¹⁷ τίνος ἐνεκεν¹⁸ συνεληλυθεισαν.¹⁹ 33 Εκ δε του οχλου προεβιβασαν²⁰ Αλεξανδρον, προβαλλοντων²¹ αυτον των Ιουδαιων. Ὁ δε Αλεξανδρος, κατασεισας την χειρα, ἠθελεν απολογεισθαι τω δημῳ. 34 Επιγνοντες²² δε οτι Ιουδαιος εστιν, φωνη εγενετο μια εκ παντων ὡς ἐπι ὥρας δυο κραζοντων, “Μεγαλη ἡ²³ Αρτεμις Εφεσιων!”

35 Καταστειλας δε ο γραμματευσ τον οχλον φησιν: “Ανδρες Εφεσιοι, τίς γαρ εστιν ανθρωπος ὃς ου γινωσκει την Εφεσιων πολιν νεωκορον ουσαν της μεγαλης θεας Αρτεμιδος και του Διοπετους? 36 Αναντιρρητων ουν οντων²⁴ τουτων,²⁵ δεον εστιν²⁶ ὑμας²⁷ κατεσταλμενους ὑπαρχειν και μηδεν προπετες πρασσειν. 37 Ηγαγετε γαρ τους ανδρας τουτους, ουτε ιεροσυλους ουτε βλασφημουντας την θεον ὑμων. 38 Ει²⁸ μεν ουν Δημητριος και οἱ συν αυτω τεχνιται εχουσιν προς τινα λογον, αγοραιοι αγωνται, και ανθυπατοι εισιν· εγκαλειτωσαν αλληλοις.²⁹ 39 Ει δε τι περι ἑτερων ἐπιζητετε,³⁰ εν τη εννομῳ εκκλησια ἐπιλυθησεται. 40 Και γαρ κινδυνευομεν εγκαλεισθαι στασεως, περι της σημερον, μηδενος αιτιου ὑπαρχοντος περι οὐ ου³¹ δυνησομεθα αποδουνα³² λογον της συστροφης ταυτης.” 41 Και ταυτα ειπων απελυσεν την εκκλησιαν.

¹ περι της οδοι 1058^c || --- 1058

² γαρ τις || --- 1637,2431 (/)

³ ολιγην || ολιγειν 1247 (s)

⁴ και || --- 2218 (s)

⁵ ημων 35^c || ημιν [7%] 35,2466

⁶ μονου 35^c || 1 της [2%] 35

⁷ αλλα 35^c || 1 και [5%] 35

⁸ δια || 1 των 1628 (s)

⁹ κινδυνευει || κινδυνευειν 444 (s)

¹⁰ ημιν || ημων 801 (s)

¹¹ την μεγαλειότητα αυτης || ~ 312 1040 (s)

¹² 1761 repeats η from one line to the next.

¹³ ολη || ο 1058 (s)

¹⁴ μακεδονας || μακεδονιας 444,1617 || --- 1892 (s)

¹⁵ παυλου 35^c || 1 ελκυσαν αυτους 35

¹⁶ εαυτον || αυτον 801 (s)

¹⁷ ηδεισαν || ειδησαν 1548 (s)

¹⁸ ενεκεν 328^c || χαριν 328

¹⁹ συνεληλυθεισαν || συνεληλυθησαν 1072 (s)

²⁰ προεβιβασαν || προεβηβασαν 2218 (i)

²¹ προβαλλοντων 35^c || προβαλοντων [35%] 35,141,386

²² επιγνοντες 35^c;1249^c || επιγνοντων [5%] 35,328,394,604,928,986,1247,1249,1482,1723,1749,1855,1856,2080,2255

²³ η || --- 2218 (s)

²⁴ οντων || --- 801 (s)

²⁵ οντων τουτων || ~ 21 328,394,928,1249,1723,1856 (/)

²⁶ εστιν || --- 1761 (s)

²⁷ υμας || ημας 801 (s)

²⁸ ει || ο 1249 (s)

²⁹ αλληλοις || αλληλους 1876 (s)

³⁰ ἐπιζητετε 35^c || ἐπιζητητε 1249 || ζητετε [2%] 35

³¹ ου || --- [10%] 328,1072,1548 (h)

³² αποδουναⁱ || δουναⁱ [40%] 1637,2431

[Paul makes his own plans]

[Greece]

20.1 Μετα δε το παυσασθαι τον θορυβον, προσκαλεσαμενος¹ ο Παυλος τους μαθητας και ασπασαμενος,² εξηλθεν πορευθηαι εις την³ Μακεδονιαν. 2 Διελθων δε τα μερη εκεινα και παρακαλεσας αυτους λογω πολλω, ηλθεν εις την Έλλαδα. 3 Ποιησας τε μηνιας τρεις, γενομενης επιβουλης αυτω⁴ υπο των Ιουδαιων, μελλοντι αναγεσθαι εις την Συριαν, εγενετο γνωμη⁵ του υποστρεφειν δια Μακεδονιας. 4 Συνειπετο δε αυτω αχρι της Ασιας Σωπατρος⁶ Βερροιαιος, Θεσσαλονικεων⁷ δε Αρισταρχος και Σεκουνδος, και Γαιος Δερβαιος, και Τιμοθεος, Ασιανοι δε Τυχικος και⁸ Τροφιμος· 5 ουτοι προελθοντες εμενον ημας εν Τρωαδι. 6 Ημεις δε εξεπλευσαμεν μετα⁹ τας ημερας των αζυμων απο Φιλιππων, και ηλθομεν προς αυτους εις την Τρωαδα αχρις ημερων πεντε, ου διετριψαμεν ημερας επτα.

[Troas]

7 Εν δε τη μια των σαββατων, συνηγμενων των μαθητων¹⁰ κλασαι αρτον, ο Παυλος διελεγετο αυτοις, μελλων εξιεναι τη επαυριον παρετεινεν¹¹ τε τον λογον μεχρι μεσονυκτιου. 8 Ησαν δε λαμπαδες ικαναι εν τω υπερω ου ημεν συνηγμενοι. 9 Καθημενος¹² δε τις νεανιας ονοματι Ευτυχος επι της θυριδος, καταφερομενος υπνω βαθει,¹³ διαλεγομενου του Παυλου επι πλειον· κατενεχθεις απο¹⁴ του υπνου επεσεν απο του τριστεγου κατω και ηρθη νεκρος. 10 Καταβας δε ο Παυλος επεπεσεν αυτω, και συμπεριλαβων¹⁵ ειπεν, “Μη θορυβεισθε,¹⁶ η γαρ ψυχη αυτου εν αυτω εστιν!” 11 Αναβας δε και κλασας αρτον και γευσαμενος, εφ’ ικανον τε ομιλησας αχρις αυγης—ουτως εξηλθεν! 12 (Ηγαγον δε τον παιδα ζωντα, και παρεκληθησαν¹⁷ ου μετριως.)

13 Ημεις¹⁸ δε προσελθοντες επι το πλοιοι ανηχθημεν εις την Ασσον, εκειθεν μελλοντες αναλαμβανειν τον Παυλον—ουτως γαρ ην διατεταγμενος, μελλων αυτος πεζευειν. 14 Ως δε συνεβαλεν ημιν εις την¹⁹ Ασσον αναλαβοντες αυτον ηλθομεν εις Μιτυληνην. 15 Κακειθεν αποπλευσαντες, τη επιουση κατηνητησαμεν αντικρυ Χιου, τη δε ετερα παρεβαλομεν εις Σαμον, και μειναντες εν Τρωγυλιω²⁰ τη εχομενη ηλθομεν εις Μιλητον.²¹ 16 (Εκρινεν²² γαρ ο Παυλος παραπλευσαι την Εφεσον, οπως μη γενηται αυτω χρονοτριβησαι εν τη Ασια, εσπευδεν γαρ, ει δυνατον ην αυτω, την ημεραν της Πεντηκοστης γενεσθαι εις Ιεροσολυμα.)

[Miletus]

17 Απο δε της Μιλητου²³ πεμψας εις Εφεσον μετεκαλεσατο τους πρεσβυτερους της εκκλησιας. 18 Ως δε παρεγενοντο προς αυτον, ειπεν αυτοις: “Υμεις επιστασθε απο πρωτης ημερας²⁴ ης επεβην εις την Ασιαν, πως μεθ’ υμων τον παντα χρονον εγενομην, 19 δουλευων τω Κυριω μετα πασης ταπεινοφροσυνης, και πολλων δακρυων και πειρασμων, των συμβαντων μοι εν ταις επιβουλαις των Ιουδαιων· 20 ως ουδεν υπεστειλαμην των συμφεροντων του μη αναγγειλαι υμιν και διδαξαι υμας δημοσια και κατ’ οικους, 21 διαμαρτυρομενος Ιουδαιοις τε και Έλλησιν

¹ προσκαλεσαμενος 35^c || μεταπεμψαμενος [3%] 35

² τους μαθητας και ασπασαμενος || --- 2378 (h)

³ την || --- [20%] 328

⁴ επιβουλης αυτω 1732^c || ~ 21 [75%] 1075,1732

⁵ γνωμη || γνωμης [7%] 328,394,928,986,1058,1247,1249,1482,1749,1856,2255

⁶ σωπατρος || 1 πυρου 2080 (πυρου[5%]) || σωσιπατρος 1892 (s)

⁷ θεσσαλονικεων 201^c || θεσσαλονικαιων [10%] 201,1075,1249 (sp)

⁸ και || 11 141 (repeats from one line to the next)

⁹ μετα || μετατα 1503 (i)

¹⁰ των μαθητων 35^c || ημων [7%] 35

¹¹ παρετεινεν || παρετινε 1876 (i)

¹² καθημενος 35^c || καθεζομενος [4%] 35

¹³ βαθει || βαθυ 1732 (s)

¹⁴ απο || υπο [30%] 328,394,1140,1247,1249^c;1732,1749,1761,1856,1897

¹⁵ συμπεριλαβων 35^c || 1 αυτον [2%] 35

¹⁶ θορυβεισθε || θροεισθε 1637 (s)

¹⁷ παρεκληθησαν || παρεκληθημεν 1876 (s)

¹⁸ ημεις || υμεις 824 (s)

¹⁹ την || --- 1740 (from one line to the next)

²⁰ τρωγυλιω 35^c || τρωγγυλιω 35

²¹ μιλητον || μιλιτον 2218 (i)

²² εκρινεν 35^c || κεκρικει [4%] 35

²³ μιλητου || μελητου 1876 || μιλυτου 1856 (sp)

²⁴ ημερας || 11 18 (repeats)

την εις Θεον μετανοιαν και πιστιν την¹ εις τον Κυριον ἡμων Ιησουν.² 22 Και νυν ιδου, εγω δεδεμενος τω πνευματι πορευομαι εις Ἱερουσαλημ, τα εν αυτη συναντησοντα μοι μη ειδως, 23 πλην ὅτι το Πνευμα³ το Ἅγιον κατα πολιν διαμαρτυρεται,⁴ λεγον ὅτι δεσμα με και θλιψεις μενουσιν. 24 Αλλ' ουδενος λογον ποιουμαι, ουδε⁵ εχω την ψυχην μου τιμιαν εμαυτω, ὡς τελειωσαι τον δρομον μου⁶ μετα χαρας, και την διακονιαν ἣν ελαβον παρα του⁷ Κυριου Ιησου⁸ διαμαρτυρασθαι το ευαγγελιον της χαριτος του Θεου.

25 Ἔτι νυν ιδου, εγω οίδα ὅτι ουκετι οψεσθε⁹ το προσωπον μου ὑμεις παντες εν οἷς διηλθον κηρυσσων την βασιλειαν του Θεου. 26 Διο μαρτυρομαι¹⁰ ὑμιν εν τη σημερον ἡμερα ὅτι καθαρως εγω απο του αίματος παντων.¹¹ 27 ου γαρ ὑπεστείλαμην του μη¹² αναγγειλαι ὑμιν πασαν την βουλην του Θεου. 28 Προσεχετε ουν ἑαυτοις και παντι τω ποιμνιω, εν ᾧ ὑμας το Πνευμα το Ἅγιον εθετο επισκοπους, ποιμαινειν¹³ την εκκλησιαν του Κυριου και¹⁴ Θεου ἣν περιεποιησατο δια του¹⁵ ιδιου αίματος. 29 Εγω γαρ οίδα τουτο, ὅτι εισελευσονται¹⁶ μετα την αφιξιν μου λυκοι βαρεις εις ὑμας, μη φειδομενοι του ποιμνιου. 30 Και εξ ὑμων αυτων αναστησονται ανδρες, λαλουντες διεστραμμενα, του αποσπαν τους μαθητας οπισω αυτων. 31 Διο γρηγορειτε, μνημονευοντες ὅτι τριετιαν νυκτα και ἡμεραν ουκ επαυσαμην, μετα δακρυων, νουθετων ἕνα ἕκαστον.

32 Ἔτι νυν παρατιθεμαι ὑμας, αδελφοι, τω Θεω και τω λογω της χαριτος αυτου, τω δυναμειω¹⁷ εποικοδομησαι και δουναι ὑμιν κληρονομιαν εν τοις ἡγιασμενοις πασιν. 33 Αργυριου ἢ χρυσιου ἢ ἱματισμου ουδενος επεθυμησα. 34 Αυτοι γινωσκετε ὅτι ταις χρεiais μου, και τοις ουσιν μετ' εμου, ὑπηρηθησαν αἱ χειρες αὐται. 35 Παντα ὑπεδειξα ὑμιν ὅτι οὕτως κοπιωντας δε αντιλαμβανεσθαι των ασθενουντων, μνημονευειν τε του λογου του Κυριου Ιησου ὅτι αυτος ειπεν, Ἰμακαριον εστιν μαλλον διδομαι ἢ λαμβανειν.¹⁸

36 Και ταυτα ειπων, θεις τα γονατα αυτου, συν πασιν αυτοις προσηξατο. 37 Ἰκανος δε κλαυθος εγενετο παντων, και επιπεσοντες επι τον τραχηλον του Παυλου κατεφιλον αυτον, 38 οδυνωμενοι¹⁸ μαλιστα επι τω λογω ᾧ ειρηκει, ὅτι ουκετι μελλουσιν το προσωπον αυτου θεωρειν. Προεπεμπον δε αυτον εις το πλοιοι.

[Paul is warned—again]

21.1 Ὡς δε εγενετο αναχθηναι ἡμας αποσπασθεντας απ' αυτων, ευθυδρομησαντες ηλθομεν εις την Κω, τη δε ἑξης εις την¹⁹ Ῥοδον,²⁰ κακειθεν εις Παταρα. 2 Και εὔροντες πλοιοι διαπερων²¹ εις Φοινικην, επιβαντες ανηχθημεν.²² 3 Αναφανεντες δε την Κυπρον και καταλιποντες αυτην ευωνυμον, επλεομεν εις Συριαν και κατηχθημεν εις Τυρον, εκεισε γαρ ἦν το πλοιοι αποφορτιζομενοι τον γομον. 4 Και ανευροντες μαθητας, επεμειναμεν²³ αυτου²⁴ ἡμερας ἑπτα· οἱτινες τω Παυλω ελεγον, δια του Πνευματος, μη αναβαινειν εις Ἱερουσαλημ. 5 Ὅτε δε εγενετο ἡμας εξαρτισαι τας ἡμερας, εξελθοντες επορευομεθα, προπεμποντων ἡμας παντων, συν γυναιξιν και

¹ την || τον 801 (i)

² ιησουν 35^c || 1 χριστον [25%] 35,2255

³ πνευμα 35^c || 1 μοι [7%] 35

⁴ διαμαρτυρεται || 1 μοι [15%] 2080^c

⁵ ουδε || 1 γαρ 328 (s)

⁶ μου || --- 394 (s)

⁷ του || --- 986 (s)

⁸ ιησου || 1 χριστου 2080 (s)

⁹ οψεσθε || οψεσθαι 2352 (s)

¹⁰ διο μαρτυρομαι || διαμαρτυρομαι 2218 (s)

¹¹ παντων || 1 υμων 2080^c

¹² μη || --- 2378 (s)

¹³ ποιμαινειν 1249^c || ποιμαινην 1249

¹⁴ κυριου και 35^c || --- [4%] 35

¹⁵ 1761 is missing 20:29 - 21:11.

¹⁶ εισελευσονται || ελευσονται 801 (s)

¹⁷ δυναμειω 35^c || 1 υμας [3%] 35

¹⁸ οδυνωμενοι || οδυνομενοι 1723 (i)

¹⁹ την 35^c || --- [1%] 35

²⁰ ροδον || ρωδον 1876 (sp)

²¹ διαπερων || διαπερον 2218^c

²² ανηχθημεν || ανοιχθημεν 1617 (s)

²³ επεμειναμεν || εμειναμεν 328 (s)

²⁴ αυτου 35^c || παρ αυτοις [1%] 35

Acts

τεκνους, έως εξω της πολεως, και θεντες τα γονατα επι τον αιγιαλον προσηξαμεθα. 6 Και ασπασαμενοι αλληλους, επεβημεν εις το πλοιον, εκεινοι δε υπεστρεψαν εις τα ιδια.

7 Ημεεις δε τον πλουν διανυσαντες απο Τυρου, κατηνησαμεν εις Πτολεμαιδα· και ασπασαμενοι τους αδελφους εμειναμεν ημεραν μιαν¹ παρ' αυτοις. 8 Τη δε επαυριον εξελθοντες,² ηλθομεν εις Καισαρειαν· και εισελθοντες³ εις τον οικον Φιλιππου του ευαγγελιστου (οιτος εκ των επτα), εμειναμεν παρ' αυτω. 9 (Τουτω δε ησαν θυγατερες⁴ παρθενου⁵ τεσσαρες⁶ προφητευουσαι.)

[Agabus]

10 Επιμενοντων δε ημων ημερας πλειους, κατηλθεν τις απο της Ιουδαιας προφητης ονοματι Αγαβος. 11 Και ελθων προς ημας και αρας την ζωνην του Παυλου, δησας τε αυτου τους ποδας και τας χειρας⁷ ειπεν, "Ταδε λεγει το Πνευμα το Αγιον: Τον ανδρα ου εστιν η ζωη αυτη ουτως δησουσιν εν Ιερουσαλημ οι Ιουδαιοι, και παραδωσουσιν εις χειρας εθνων". 12 Ως δε ηκουσαμεν ταυτα, παρεκαλουμεν,⁸ ημεεις τε και οι εντοπιοι, του⁹ μη αναβαινειν αυτον¹⁰ εις Ιερουσαλημ. 13 Απεκριθη τε ο Παυλος: "Τι ποιειτε, κλαιοντες και συνθρυπτοντες¹¹ μου την καρδιαν? Εγω γαρ ου μονον δεθηναι, αλλα και αποθανειν εις Ιερουσαλημ, ετοιμως εχω υπερ του ονοματος του Κυριου Ιησου." 14 Μη πειθομενου δε αυτου, ησυχασαμεν ειποντες, "Το θελημα του¹² Κυριου γενεσθω".¹³

[Jerusalem]

15 Μετα δε τας ημερας ταυτας επισκευασαμενοι ανεβαινομεν εις Ιερουσαλημ.¹⁴ 16 Συνηλθον δε και των μαθητων απο Καισαρειας συν ημιν, αγωντες παρ' ω ξενισθωμεν, Μινασωνι τινι Κυπριω, αρχαιω μαθητη. 17 Γενομενων δε ημων εις Ιεροσολυμα, ασμενωσ εδεξαντο ημας οι αδελφοι. 18 Τη δε επιουση εισηει ο Παυλος,¹⁵ συν ημιν, προς Ιακωβον, παντες τε¹⁶ παρεγενοντο οι πρεσβυτεροι. 19 Και ασπασαμενος αυτους, εξηγειτο καθ' εν εκαστον ων εποιησεν ο Θεος εν¹⁷ τοις εθνεσιν δια της διακονιας αυτου.

[Paul submits to a false agenda]

20 Οι δε ακουσαντες εδοξαζον τον Κυριον, ειποντες αυτω: "Θεωρεις, αδελφε, ποσαι μυριαδες εισιν Ιουδαιων των πεπιστευκοτων,¹⁸ και παντες ζηλωται του νομου υπαρχουσιν· 21 κατηχηθησαν δε περι σου οτι αποστασιαν διδασκεις απο Μωυσεος¹⁹ τους κατα τα εθνη παντας Ιουδαιους,²⁰ λεγων μη περιτεμνειν αυτους τα τεκνα μηδε²¹ τοις εθεσιν²² περιπατειν. 22 Τι ουν εστιν? Παντως δει πληθος συνελθειν· ακουσονται γαρ²³ οτι εληλυθας. 23 Τουτο ουν ποιησον ο σοι²⁴ λεγομεν: Εισιν ημιν ανδρες τεσσαρες ευχην εχοντες εφ' εαυτων. 24 Τουτους παραλαβων αγνισθητι συν αυτοις, και δαπανησον επ' αυτοις ινα ξυρησωνται²⁵ την κεφαλην, και γνωσιν παντες οτι ων κατηχηνται περι σου²⁶ ουδεν εστιν· αλλα στοιχεις και αυτος τον νομον φυλασσων.¹

¹ μιαν || --- 204 (s)

² εξελθοντες || 1 οι περι τον παυλον (13.3%) 1247,1892^c,2080

³ 1140 omitted ηλθομεν εις Καισαρειαν και εισελθοντες (clear homoioteleuton); a later hand supplied the missing words correctly.

⁴ θυγατερες || θυγατεραις 1732 (s)

⁵ παρθενου 1892^c || --- 1892

⁶ παρθενου τεσσαρες 35^c || ~ 21 [5%] 2466 || 2 [1%] 35

⁷ τους ποδας και τας χειρας || ~ 45312 [15%] 2218

⁸ παρεκαλουμεν || παρακαλουμεν 2378 (s)

⁹ του || --- 1040 (s)

¹⁰ αυτον || --- 1058,2255,2587 (l)

¹¹ συνθρυπτοντες || συνθριπτοντες 328,2218 (l)

¹² του || --- 328 (s)

¹³ γενεσθω 2218^c || γενεσθαι 2218

¹⁴ ιερουσαλημ 35^c || ιεροσολυμα [7%] 35

¹⁵ παυλος || πλαυλος 1876 (i)

¹⁶ τε || δε 2378 (s)

¹⁷ εν || --- 1856 (s)

¹⁸ ιουδαιων των πεπιστευκοτων || ~ 231 1761 (s)

¹⁹ μωυσεος || μωυσεως [45%] 2255

²⁰ απο μωυσεος τους κατα τα εθνη παντας ιουδαιους || ~ 34567812 1761 (s)

²¹ μηδε || μη 1617 (s)

²² εθεσιν || εθνεσιν [15%] 1548

²³ γαρ 141^c || --- [4%] 141

²⁴ ο σοι || οσον 801 (i)

²⁵ ξυρησωνται || ξυρησονται [18%] 1249 || ξυρισωνται 328

²⁶ σου || 1 οτι ων κατηχηνται περι σου 1248 (s)

¹ τον νομον φυλασσων 35^c || ~ 312 [10%] 35

φυλασσων.¹ 25 Πери δε των πεπιστευκοτων εθων ημεις επεστειλαμεν, κριναντες μηδεν τοιουτου τηρειν αυτους, ει μη² φυλασσεσθαι³ αυτους το τε ειδωλοθυτον και το αιμα και⁴ πνικτον και πορνειαν.”

[Paul arrested]

26 Τότε ο Παυλος παραλαβων τους ανδρας, τη εχομενη ημερα συν αυτοις αγνισθεις εισηει⁵ εις το ιερον, διαγγελλων την εκπληρωσιν των ημερων του αγνισμού, έως ου προσηνεχθη⁶ υπερ ενος εκαστου αυτων⁷ η προσφορα. 27 Ως δε ημελλον⁸ αι επτα ημεραι συντελεισθαι, οι απο της Ασιας Ιουδαιοι, θεασαμενοι αυτον εν τω ιερω, συνεχεον παντα τον οχλον και επεβαλον επ’ αυτον τας χειρας, 28 κραζοντες: “Ανδρες Ισραηλιται, βοηθειτε! Ουτος εστιν ο ανθρωπος ο κατα του λαου και του νομου και του τοπου τουτου⁹ παντας πανταχου διδασκων. Ετι τε και Ελληνας εισηγαγεν εις το ιερον και κεκοινωκεν¹⁰ τον αγιον τοπον τουτου!”¹¹ 29 (Ησαν γαρ εωρακοτες Τροφιμον τον Εφεσιον εν τη πολει συν αυτω, ον ενομιζον οτι εις το ιερον εισηγαγεν ο Παυλος.)

30 Εκινήθη τε η πολις ολη και εγενετο συνδρομη του λαου. Και επιλαβομενοι του Παυλου ειλκον αυτον εξω του ιερου, και ευθεως εκλεισθησαν αι θυραι. 31 Ζητουντων δε αυτον¹² αποκτειναι, ανεβη φασις τω χιλιαρχω της σπειρας¹³ οτι ολη συγκεχυται¹⁴ Ιερουσαλημ· 32 ος εξαυτης παραλαβων στρατιωτας και εκατονταρχους, κατεδραμεν επ’ αυτους· οι δε, ιδοντες τον χιλιαρχον και τους στρατιωτας, επαυσαντο τυπτοντες τον Παυλον. 33 Εγγισας δε ο χιλιαρχος επελαβετο αυτου, και εκελευσεν δεθηναι αλυσεσιν δυσιν, και επυθανετο τις αν ειη και τι εστιν πεποιηκως. 34 Αλλοι δε αλλο τι εβων εν τω οχλω· μη δυναμενος δε γνωμαι το ασφαλές, δια τον θορυβον,¹⁵ εκελευσεν αγεσθαι αυτον εις την παρεμβολην. 35 Οτε δε εγενετο επι τους αναβαθμους, συνεβη βασταζεσθαι αυτον υπο των στρατιωτων, δια την βιαν του οχλου. 36 Ηκολουθει¹⁶ γαρ το πληθος του λαου κραζον, “Αιρε αυτον!”

37 Μελλων δε εις την παρεμβολην εισαγεσθαι, ο Παυλος¹⁷ λεγει τω χιλιαρχω, “Ει εξεστιν μοι ειπειν¹⁸ προς σε?” Ο δε¹⁹ εφη: “Ελληνιστι γνωσκεις? 38 Ουκ αρα συ ει ο Αιγυπτιος ο προ τουτων των ημερων αναστατωσας και εξαγαγων εις την ερημον τους τετρακιςχιλιους ανδρας των Σικαριων?” 39 Ειπεν δε ο Παυλος, “Εγω ανθρωπος μεν²⁰ ειμι Ιουδαιος, Ταρσευς της Κιλικιας, ουκ ασημου²¹ πολεως πολιτης· δεομαι δε²² σου, επιτρεψον μοι λαλησαι προς τον λαον”. 40 Επιτρεψαντος δε αυτου, ο Παυλος εστως επι των αναβαθμων κατεσεισεν τη χειρι τω λαω²³ πολλης δε σιγης γενομενης, προσεφωνει²⁴ τη Εβραϊδι διαλεκτω λεγων:

[Paul addresses the mob]

22.1 “Ανδρες αδελφοι και πατερες, ακουσατε μου της προς υμας νυνι απολογιας”.

2 Ακουσαντες δε οτι τη Εβραϊδι διαλεκτω προσεφωνει αυτοις, μαλλον παρεσχον ησυχιαν. Και φησιν: 3 “Εγω μεν ειμι ανηρ Ιουδαιος, γεγεννημενος²⁵ εν Ταρσω της Κιλικιας, ανατεθραμμενος

¹ τον νομον φυλασσων 35° || ~ 312 [10%] 35

² ει μη || --- 1040 (s)

³ φυλασσεσθαι || φυλασεσθαι 1249 (i)

⁴ και || 1 το 1761 (s)

⁵ εισηει || ειστηει 824 (apparently—it is strange)

⁶ προσηνεχθη || προσηνεγχθη 1249,1856 || προσυνεχθη 1548 (s)

⁷ αυτων || --- 2441 (s)

⁸ ημελλον || εμελλον [65%] 801,1746,1892,2255

⁹ τουτου || --- [5%] 201

¹⁰ κεκοινωκεν 35°,1656°,1892° || κεκοινωηκεν [20%] 35,1656,1892,2431

¹¹ τουτου || --- 2431 (s)

¹² αυτον || αυτων 986,1732 (i)

¹³ 1856 is missing 21:31-26:20.

¹⁴ συγκεχυται || 1 η [5%] 201,1652

¹⁵ θορυβον || οχλον 2352 (s)

¹⁶ ηκολουθει || ηκολουθη [30%] 2378

¹⁷ εις την παρεμβολην εισαγεσθαι ο παυλος || ~ 561234 1075 (s)

¹⁸ ειπειν || 1 τι 2080°

¹⁹ ο δε || --- 1247 (s)

²⁰ μεν || --- 986 (s)

²¹ ασημου || ασιμου [35%] 1617,1897,2218 (sp)

²² δε 2261° || --- [20%] 824,1723,2261,2378,2441

²³ τω λαω || τον λαον 2218 (s)

²⁴ προσεφωνει 35° || προσεφωνησεν [80%] 35,1247,1249° || προσεφωνη 1249

²⁵ γεγεννημενος || γεγενημενος [25%] 2466

δε¹ εν τη πολει ταυτη παρα τους ποδας Γαμαλιηλ, πεπαιδευμενος κατα ακριβειαν του πατρωου νομου, ζηλωτης ὑπαρχων του Θεου, καθως παντες ὑμεις εστε² σημερον· 4 ὃς ταυτην την Ὅδον ἐδιωξα αχρι θανατου, δεσμευων³ και παραδιδους εις φυλακας ανδρας τε και γυναικας, 5 ὡς και ὁ αρχιερευς μαρτυρει μοι και παν το πρεσβυτεριον· παρ' ὧν και επιστολας δεξαμενος προς τους αδελφους εις Δαμασκον επορευομην, αξων και τους εκεισε οντας δεδεμενους εις Ἱερουσαλημ, ινα τιμωρηθωσιν. 6 Εγενετο δε μοι πορευομενω και εγγιζοντι τη⁴ Δαμασκω, περι μεσημβριαν, εξαιφνης⁵ εκ του ουρανου περιαστραψαι φως ικανον περι εμε. 7 Επεσον τε εις το εδαφος και ηκουσα φωνης λεγουσης μοι, 'Σαουλ, Σαουλ, τί με διωκεις?' 8 Εγω δε απεκριθην, 'Τίς εἶ, Κυριε?' Ειπεν τε προς με, 'Εγω ειμι Ιησους ὁ Ναζωραιος,⁶ ὃν συ διωκεις'. 9 Οἱ δε συν εμοι οντες το μεν φως εθεασαντο, και εμφοβοι εγενοντο· την δε φωνην ουκ ηκουσαν του λαλουντος μοι. 10 Ειπον δε, 'Τί ποιησω, Κυριε?' Ὁ δε Κυριος ειπεν προς με, 'Αναστας πορευου εις Δαμασκον, κακει σοι λαληθησεται περι παντων ὧν τετακται σοι⁷ ποιησαι'. 11 Ὡς δε ουκ ενεβλεπον απο της δοξης του φωτος εκεινου, χειραγωγουμενος ὑπο των συνοντων μοι, ηλθον εις Δαμασκον. 12 Ανανιας δε τις, ανηρ ευσεβης κατα τον νομον, μαρτυρουμενος ὑπο παντων των κατοικουντων εν Δαμασκω Ιουδαιων, 13 ελθων προς με και επιστας ειπεν μοι, 'Σαουλ αδελφε, αναβλεψον!' Καγω αυτη τη ὥρα ανεβλεψα εις αυτον. 14 Ὁ δε ειπεν: "Ὁ Θεος των πατερων ἡμων προεχειρισατο⁸ σε⁹ γνωμαι το θελημα αυτου, και ιδειν τον¹⁰ Δικαιον, και ακουσαι φωνην εκ¹¹ του στοματος αυτου. 15 Ὅτι εση μαρτυς αυτω προς παντας ανθρωπους ὧν¹² ἔωρακας και ηκουσας. 16 Και νυν τί μελλεις?¹³ Αναστας, βαπτισαι και απολουσαι τας ἀμαρτιας σου, επικαλεσαμενος το ονομα του¹⁴ Κυριου.'

17 "Εγενετο δε μοι ὑποστρεψαντι εις Ἱερουσαλημ και προσευχομενου¹⁵ μου¹⁶ εν τω ἱερῳ, γενεσθαι με¹⁷ εν εκστασει 18 και ιδειν αυτον λεγοντα μοι, 'Σπευσον και¹⁸ ἐξελθε εν ταχει εξ Ἱερουσαλημ, διοτι ου παραδεξονται¹⁹ σου την μαρτυριαν²⁰ περι εμου'. 19 Καγω ειπον: 'Κυριε, αυτοι επιστανται ὅτι εγω ημην φυλακιζων και δαιρων²¹ κατα τας συναγωγας τους πιστευοντας εις²² σε· 20 και ὅτε ἐξεχειτο το αἷμα Στεφανου του μαρτυρος σου,²³ και αυτος ημην εφεστως και συνευδοκων τη αναιρεσει αυτου, και φυλασσων τα ἱματια των αναιρουντων αυτον.²⁴ 21 Και ειπεν προς με, 'Πορευου, ὅτι εγω εις εθνη μακραν²⁵ εξαποστελω²⁶ σε'."

[A Roman citizen]

22 Ηκουον δε αυτου²⁷ αχρι τουτου του λογου,²⁸ και επηραν την φωνην αυτων λεγοντες, "Αιρε απο της γης τον τοιουτον, ου γαρ καθηκεν²⁹ αυτον ζην!" 23 Κραυγαζοντων³⁰ δε αυτων και

¹ δε || --- 149 (s)

² εστε || εσται 2218 (s)

³ δεσμευων || δευμευων 1897 (i)

⁴ τη || την 2466 (s)

⁵ εξαιφνης || εξεφνης 2378 (i)

⁶ ο ναζωραιος || --- 1892 (s)

⁷ περι παντων ων τετακται σοι || τι σε δει [16%] 1247

⁸ προεχειρισατο || προχειρησατο [12%] 2261

⁹ σε ||σαι 1876 (s)

¹⁰ τον 2080^c || το 1732,2080

¹¹ εκ || εν 1248 (s)

¹² ων || 1 τε 328 (s)

¹³ μελλεις || μελεις 2218 (i)

¹⁴ του || --- [15%] 1876

¹⁵ προσευχομενου || προσευχομενω 1761,2080 (l)

¹⁶ μου 35^c || --- [5%] 35,1761,2080

¹⁷ με || μοι 141,1617 (l)

¹⁸ και || --- 1140 (s)

¹⁹ παραδεξονται || παραδεχονται 2218 (i)

²⁰ 757 is missing 22:19-23:7.

²¹ δαιρων || δερων [80%] 1247,1746,2378

²² εις 35^c || επι [80%] 35

²³ στεφανου του μαρτυρος σου || ~ 2341 328,394,928,1247,1249,1508,1723,1749,2441 (l)

²⁴ αυτον || αυτων 2218 (s)

²⁵ εθνη μακραν || ~ 21 2255 (s)

²⁶ εξαποστελω 141^c,1249^c || εξαποστελλω 141,1249

²⁷ δε αυτου || γαρ 2378 (s)

²⁸ τουτου του λογου || ~ 231 328 (s)

²⁹ καθηκεν 35^c || καθηκει [2%] 35

³⁰ κραυγαζοντων 35^c || κραζοντων [16%] 35,2261 || κραυγαζοντων 1836 (s)

ρίπτουντων¹ τα ἱμάτια, και κοινορτον βαλλοντων εις τον αερα, 24 εκελευσεν ὁ χιλιαρχος αγεσθαι αυτον εις την παρεμβολην, ειπων μαστιξιν ανεταξεσθαι αυτον,² ἵνα επιγνω³ δι' ἣν αιτιαν οὕτως επεφωνουν αυτω.⁴ 25 Ὡς δε προτειναι⁵ αυτον τοις ἱμασιν,⁶ ειπεν προς τον ἑστωτα⁷ ἑκατονταρχον ὁ Παυλος, “Εἰ ανθρωπον Ῥωμαιοι και ακατακριτον εξεστιν ὑμιν μαστιζειν?” 26 Ακουσας δε ὁ ἑκατονταρχος, προσελθων τω χιλιαρχω απηγγειλεν λεγων, “Ὅρα τί μελλεις ποιειν, ὁ γαρ ανθρωπος οὗτος Ῥωμαιοσ εστιν!” 27 Προσελθων δε ὁ χιλιαρχος ειπεν αυτω, “Λεγε μοι, ει συ Ῥωμαιοσ εἶ?” Ὁ δε εφη, “Ναι”. 28 Απεκριθη τε ὁ χιλιαρχος, “Ἐγὼ πολλου κεφαλαιου την πολιτειαν ταυτην εκτησαμην”. Ὁ δε Παυλος εφη, “Ἐγὼ δε και⁸ γεγεννημαι.” 29 Ευθεως ουν απεστησαν απ’ αυτου οἱ μελλοντες αυτον ανεταζειν· και ὁ χιλιαρχος δε εφοβηθη, επιγνους ὅτι Ῥωμαιοσ εστιν και ὅτι ἦν αυτον δεδεκως.⁹

[The Sanhedrin]

30 Τη δε επαυριον, βουλομενος γινωαι το ασφαλές το¹⁰ τί κατηγορεται υπο των Ιουδαιων, ελυσεν αυτον απο των¹¹ δεσμων¹² και εκελευσεν ελθειν¹³ τους αρχιερεις και παν¹⁴ το συνεδριον αυτων,¹⁵ και καταγαγων τον Παυλον εστησεν εις αυτους. 23.1 Ατεισας δε ὁ Παυλος τω συνεδριω ειπεν, “Ανδρες αδελφοι, εγω παση συνειδησει αγαθη πεπολιτευμαι τω Θεω¹⁶ αχρι ταυτης της ἡμερας”. 2 Ὁ δε αρχιερευς Ανανιασ επεταξεν τοις παρεστωσιν αυτω τυπτειν αυτου το στομα. 3 Τοτε ὁ Παυλος προς αυτον ειπεν: “Τυπτειν σε μελλει¹⁷ ὁ Θεος, τοιχε κεκονιαμενε! Και συ καθη κρινων με κατα τον νομον, και παρανομων κελειεις με τυπτεσθαι!” 4 Οἱ δε παρεστωτες ειπον, “Τον αρχιερα του Θεου λοιδορεις?” 5 Εφη τε ὁ Παυλος: “Ουκ ηδειν,¹⁸ αδελφοι, ὅτι εστιν αρχιερευς· γεγραπται γαρ,¹⁹ Ἄρχοντα του λαου σου ουκ ερεις κακως.”

6 Γινους δε ὁ Παυλος ὅτι το ἐν μέρος εστιν Φαρισαιων, το δε ἕτερον Σαδδουκαιων, εκραξεν εν τω συνεδριω, “Ανδρες αδελφοι, εγω Φαρισαιοσ ειμι, υἱος Φαρισαιου· περι ελπιδος και αναστασεως νεκρων²⁰ εγω κρινομαι!” 7 Τοιτο δε αυτου λαλησαντος, εγενετο στασις των Φαρισαιων και των Σαδδουκαιων, και εσχισθη το πληθος. 8 (Σαδδουκαιοι μεν γαρ λεγουσιν μη ειναι αναστασιν, μητε αγγελον μητε πνευμα, Φαρισαιοι δε ὁμολογουσιν τα αμφοτερα.) 9 Εγενετο δε κραυγη μεγαλη, και ανασταντες οἱ γραμματεις του μερους των Φαρισαιων διεμαχοντο λεγοντες, “Ουδεν κακον εὑρισκομεν εν τω ανθρωπω τουτω· ει δε πνευμα ελαλησεν αυτω ἢ αγγελος, μη θεομαχωμεν!” 10 Πολλης δε γενομενης στασεως, ευλαβηθεις²¹ ὁ χιλιαρχος μη διασπασθη ὁ Παυλος ὑπ’ αυτων, εκελευσεν το στρατευμα καταβηναι και²² ἄρπασαι αυτον εκ μεσου αυτων, αγειν τε εις την παρεμβολην.

[A plot exposed]

11 Τη δε επιουση νυκτι επιστας αυτω ὁ Κυριος ειπεν, “Θαρσει Παυλε,²³ ὥς γαρ διεμαρτυρω²⁴ τα περι εμου εις Ἱερουσαλημ, οὕτως σε δει και εις Ῥωμην μαρτυρησαι”.

¹ ριπτουντων || ρυπτουντων 824^v,2378

² εις την παρεμβολην ειπων μαστιξιν ανεταξεσθαι αυτον || --- 2255 (h)

³ επιγνω || γνω 2218 (s)

⁴ επεφωνουν αυτω 35^c || κατεφωνουν αυτου [1%] 35

⁵ προτειναι 35^c || προτεινον [5%] 35

⁶ ἱμασιν || ἱμασιν 386

⁷ εστωτα || εφεστωτα 2080^c || ενεστωτα 2378 (s)

⁸ 2441 is missing 22:29 – 23:11.

⁹ αυτον δεδεκως || 1 δεδωκως 328 (i) || αυτω δεδεικως 986 (s)

¹⁰ ασφαλές το || --- 1892 (h)

¹¹ 1248 omits Ιουδαιων ελυσεν αυτον απο των (h)

¹² απο των δεσμων 35^c || --- (9.9%) 35

¹³ ελθειν || συνελθειν [5%] 2080^c

¹⁴ παν || απαν 1652 (s)

¹⁵ αυτων 35^c || --- [12%] 35

¹⁶ τω θεω 35^c || --- 35

¹⁷ μελλει || μελλοι 1617 (s)

¹⁸ ηδειν || ηδην 328,394 (l)

¹⁹ γαρ 1503^c || 1 οτι [5%] 1503

²⁰ νεκρων || --- 2378 (s)

²¹ ευλαβηθεις 35^c || φοβηθεις [7%] 35

²² καταβηναι και 35^c || καταβαν [5%] 35

²³ παυλε 35^c || --- [5%] 35

²⁴ διεμαρτυρω || διεμαρτυρησω 386 (s)

12 Γενομένης δε ἡμέρας, ποιησαντες τινες των Ιουδαιων¹ συστροφην, ανεθεματισαν ἑαυτους² μητε φαγειν μητε πιειν³ ἕως οὗ ανελωσιν⁴ τον Παυλον. 13 Ησαν δε πλειους τεσσαρακοντα οἱ ταυτην την συνωμοσιαν πεποιηκοτες.⁵ 14 οἱτινες προσελθοντες τοις αρχιερευσιν και τοις πρεσβυτεροις ειπον: “Ανεθεματι ανεθεματισαμεν ἑαυτους μηδενος γευσασθαι ἕως οὗ αποκτεινωμεν τον Παυλον. 15 Νυν ουν, ὑμεις εμφανισατε τω χιλιαρχω, συν τω συνεδριω, ὅπως αυριον καταγαγη αυτον⁶ προς ὑμας,⁷ ὡς μελλοντας διαγιγνωσκειν ακριβεστερον τα περι αυτου· ἡμεις δε, προ⁸ του εγγισαι αυτον, ἑτοιμοι εσμεν του ανελειν αυτον.”

16 Ακουσας δε ὁ υἱος της αδελφης Παυλου το ενεδρον, παραγενομενος και εισελθων εις την παρεμβολην, απηγγειλεν τω Παυλω. 17 Προσκαλεσαμενος δε ὁ Παυλος ἑνα των⁹ ἑκατονταρχων εφη, “Τον νεανιαν τουτον απαγαγε προς¹⁰ τον χιλιαρχον, εχει γαρ τι απαγγελαι αυτω”. 18 Ὁ μεν ουν παραλαβων αυτον ηγαγεν προς τον χιλιαρχον και φησιν, “Ὁ δεσμιος Παυλος προσκαλεσαμενος με ηρωτησεν τουτον τον νεανιαν¹¹ αγαγειν προς σε, εχοντα τι¹² λαλησαι σοι”. 19 Επιλαβομενος δε της χειρος αυτου, ὁ χιλιαρχος και αναχωρησας κατ’ ιδιαν επυθανετο, “Τί εστιν ὁ εχεις απαγγελαι μοι?” 20 Ειπεν δε ὅτι “Οἱ¹³ Ιουδαιοι συνεθεντο του ερωτησαι σε ὅπως αυριον εις το συνεδριον καταγαγης τον Παυλον,¹⁴ ὡς μελλοντες τι ακριβεστερον πυνθανεσθαι περι αυτου. 21 Συ ουν μη πεισθης αυτοις· ενεδρευουσιν γαρ αυτον¹⁵ εξ αυτων ανδρες πλειους τεσσαρακοντα, οἱτινες ανεθεματισαν ἑαυτους μητε φαγειν μητε πιειν ἕως οὗ ανελωσιν αυτον, και νυν ἑτοιμοι εισιν προσδεχομενοι την απο σου επαγγελαιαν.” 22 Ὁ μεν ουν χιλιαρχος απελυσεν τον νεανιαν παραγγειλας, “Μηδενι εκλαλησαι ὅτι ταυτα ενεφανισας προς με!”

[Paul sent to Felix]

23 Και προσκαλεσαμενος δυο τινας των ἑκατονταρχων ειπεν: “Ἐτοιμασατε στρατιωτας¹⁶ διακοσιους ὅπως πορευθωσιν ἕως Καισαρειας, και ἱππεις ἑβδομηκοντα¹⁷ και δεξιολαβους διακοσιους, απο τριτης ὥρας της νυκτος· 24 κτηνη τε παραστησαι, ἵνα επιβιβασαντες¹⁸ τον Παυλον διασωσωσιν προς Φηλικα¹⁹ τον ἡγεμονα.” 25 Γραψας επιστολην περιεχουσαν τον τυπον τουτον:

26 “Κλαυδιος Λυσιας, τω κρατιστω ἡγεμονι Φηλικι:²⁰ Χαιρειν. 27 Τον ανδρα τουτον συλληφθεντα ὑπο των²¹ Ιουδαιων και μελλοντα²² αναιρεισθαι ὑπ’ αυτων· επιστας συν τω στρατευματι εξειλομην αυτον,²³ μαθων ὅτι Ῥωμαιος εστιν. 28 Βουλομενος δε γνωμαι την αιτιαν δι’ ἣν ενεκαλουν αυτω, κατηγαγον αυτον εις το²⁴ συνεδριον αυτων.²⁵ 29 ὃν εὔρον εγκαλουμενον περι ζητηματων του νομου αυτων, μηδεν²⁶ αξιον θανατου ἢ δεσμων εγκλημα εχοντα.²⁷

¹ τινες των ιουδαιων 35^c || οι ιουδαιοι [10%] 35

² εαυτους || 1 λεγοντες [75%] 1247

³ πιειν || ποιειν 1548 (twice), 1876 (once)

⁴ ανελωσιν || αποκτεινωσι [80%] 2261

⁵ πεποιηκοτες || πεποικοτες 801 (i)

⁶ αυριον καταγαγη αυτον 35^c || ~ 32 35 || ~ 312 2261 [5% omit αυριον, 65% have ~ 32]

⁷ υμας || ημας 1075 (s)

⁸ προ || --- 1876 (s)

⁹ των || τον 2255 (s)

¹⁰ προς || εις 801 (s)

¹¹ τουτον τον νεανιαν || ~ 231 2261 (s)

¹² τι || τοι 1249 (s)

¹³ οι || --- 1723,2441 (l)

¹⁴ εις το συνεδριον καταγαγης τον παυλον 35^c || ~ 564123 [7%] 35

¹⁵ αυτον || --- 1075 (s)

¹⁶ στρατιωτας || 1 εν οπλους 2261 (s)

¹⁷ εβδομηκοντα || εβδοηκοντα 1876 (i)

¹⁸ επιβιβασαντες || επιβασαντες 204 (i)

¹⁹ φηλικα 35^c || φιλικα 986 || φιληκα [25%] 35,328,394,604,757,928,1040,1058,1072,1247,1248,1249,1482,1503,1508,1548,1617,1619,1636,1637,1652,1723,1740,1746,1749,1761,1855^c,1892,2218,2255,2352,2431,2441,2587

²⁰ φηλικι 35^c || φιλικι 2218 || φιληκι [30%] 35,328,394,604,757,928,986,1040,1058,1072,1247,1248,1249,1482,1503,1508,1548,1617,1619,1636,1637,1652,1723,1740,1746,1749,1761,1855^c,1892,2255,2352,2431,2441,2587

²¹ των || --- 328,394,1247,1249,1508,1723,2441 (l)

²² μελλοντα || 1 αυτον 1732 (s)

²³ αυτον 35^c || --- [10%] 35

²⁴ εις το || --- 1876 (s)

²⁵ κατηγαγον αυτον εις το συνεδριον αυτων || --- [1%] 2441 (h)

²⁶ μηδεν 35^c || 1 δε [25%] 35

²⁷ εγκλημα εχοντα 2218^c || ~ 21 2218

30 Μηνυθεισης δε μοι επιβουλης εις¹ τον ανδρα μελλειν εσσεσθαι υπο των Ιουδαιων, εξ αυτης επεμψα² προς σε, παραγγειλας και τοις κατηγοροις λεγειν τα προς αυτον επι σου. Ερρωσο.”³

31 Οί μιν ουν στρατιωται, κατα το διατεταγμενον αυτοις, αναλαβοντες⁴ τον Παυλον, ηγαγον δια της νυκτος εις την Αντιπατριδα. 32 Τη δε επαυριον εασαντες τους ιππεις πορευεσθαι συν αυτω, υπεστρεψαν εις την παρεμβολην. 33 Οίτινες εισελθοντες εις την Καισαρειαν και αναδοντες⁵ την επιστολην τω ηγεμονι, παρεστησαν και τον Παυλον αυτω. 34 Αναγνους δε ο ηγεμων και επερωτησας εκ ποιας επαρχιας εστιν και πυθομενος⁶ οτι απο Κιλικιας. 35 “Διακουσομαι σου”, εφη, “οταν και οι κατηγοροι σου παραγενωνται”.⁷ Εκκελευσεν τε⁸ αυτον εν τω πραιτωριω⁹ του Ηρωδου φυλασσεσθαι.¹⁰

[Caesarea]

[Felix]

24.1 Μετα δε πεντε ημερας κατεβη ο αρχιερευς Ανανιας μετα των¹¹ πρεσβυτερων και ρητορος Τερτυλλου τινος, οίτινες ενεφανισαν¹² τω ηγεμονι κατα του Παυλου. 2 Κληθεντος δε αυτου, ηρξατο κατηγορειν ο Τερτυλλος λεγων: “Πολλης ειρηνης τυγχανοντες δια σου, και κατορθωματων γινομενων τω εθνει τουτω δια της σης προνοιας, 3 παντη τε¹³ και πανταχου αποδεχομεθα, κρατιστε Φηλιξ,¹⁴ μετα πασης ευχαριστιας. 4 Ίνα δε μη επι πλεον¹⁵ σε εγκοπτω, παρακαλω ακουσαι σε¹⁶ ημων¹⁷ συντομως τη ση επιεικεια.¹⁸ 5 Εύροντες γαρ τον ανδρα τουτον λοιμον και κινουντα στασιν πασιν τοις Ιουδαιοις τοις¹⁹ κατα την οικουμενην, πρωτοστατην τε της²⁰ των Ναζωραιων αιρεσεως, 6 ος και το ιερον επειρασεν²¹ βεβηλωσαι· ον και²² εκρατησαμεν·²³ 8 παρ’ ου δυνηση, αυτος ανακρινας, περι παντων τουτων επιγινωαι ων ημεις κατηγορουμεν αυτου.” 9 Συνεπεθεντο δε²⁴ και οι Ιουδαιοι, φασκοντες ταυτα ουτως εχειν.

10 Απεκριθη δε ο Παυλος, νευσαντος αυτω του ηγεμονος, λεγειν: “Εκ πολλων ετων²⁵ οντα σε κριτην δικαιον²⁶ τω εθνει τουτω επισταμενος, ευθυμοτερον τα περι εμαυτου απολογουμαι, 11 δυναμενου σου γινωαι²⁷ οτι ου πλειους εισιν μοι²⁸ ημεραι²⁹ δεκαδυο, αφ’ ης ανεβην προσκυνησων εν³⁰ Ίερουσαλημ. 12 Και ουτε εν τω ιερω εύρον με προς τινα³¹ διαλεγομενον η επισυστασιν ποιουντα οχλου, ουτε εν ταις συναγωγαίς, ουτε κατα την πολιν. 13 Ουτε παραστησαι¹

¹ εις || προς [3%] 201

² επεμψα || 1 τουτον 1761 (s)

³ ερρωσο 35^c || ερρωσθε [25%] 35

⁴ αναλαβοντες || αναγαγοντες 2261 (s)

⁵ αναδοντες || αναδιδοντες 1723,2441 || επιδοντες 2261 (s)

⁶ πυθομενος || πειθομενος 1247 (i)

⁷ παραγενωνται || παραγονται [20%] 1876

⁸ εκκελευσεν τε || 1 1508 (s) || εκκελευσεται 1876 (s)

⁹ πραιτωριω || πραιτοριω 2466 (i)

¹⁰ φυλασσεσθαι || φυλαττεσθαι 1548 || φυλασεσθαι 1876 (sp)

¹¹ των 35^c || --- (1.7%) 35

¹² ενεφανισαν || ενεφανησαν [20%] 328

¹³ παντη τε || παντοτε 386 (i)

¹⁴ φηλιξ 35^c || φιληξ [35%] 35,328,394,444,928,986,1040,1058,1072,1247,1248,1249,1482,1503,1508 1548,1617,1619,1636,1637,1652,1723,1740,1746,1749,1761,1855^c,1892,2255,2352,2431,2441,2587

¹⁵ πλεον || πλειον [79%] 444,1636

¹⁶ σε || τε 1248 (s)

¹⁷ ημων || --- 801 (s)

¹⁸ επιεικεια || επιεικια 1876 (i)

¹⁹ τοις || την 1548 (i)

²⁰ της || τοις 1247 (s)

²¹ επειρασεν || επειρασαι 2218 (s)

²² και || --- 1723,2441 (l)

²³ lack verse 7 35^c || have verse 7 [40%] 35,1249^m,2261^c (these agree with the main variant),1761 (variant 28),1876,2080 (variant 22+),801,1892^m (variant 22-)

²⁴ δε || --- 1865 (s)

²⁵ ετων 1740^c || --- 1740

²⁶ δικαιον || --- [70%] 1761

²⁷ γινωαι || επιγινωαι [7%] 2080

²⁸ μοι || μου 801 (i)

²⁹ ημεραι || ημερας 141 (s)

³⁰ εν || εις [25%] 1247,1761

³¹ προς τινα || --- 1058 (s)

¹ παραστησαι || 1 μοι 444 || 1 με 2261

παραστησαι¹ δυνανται² περι ων νυν³ κατηγορουσιν μου. 14 'Ομολογω δε τουτο σοι, οτι κατα την οδον ην λεγουσιν αιρεσιν, ουτως λατρευω τω πατρω Θεω, πιστευων πασιν τοις κατα τον Νομον και⁴ τοις⁵ Προφηταις⁶ γεγραμμενοις, 15 ελπιδα εχων εις⁷ τον⁸ Θεον, ην και αυτοι ουτοι προσδεχονται, αναστασιν μελλειν εσεσθαι νεκρων, δικαιων τε και αδικων. 16 Εν τουτω δε⁹ αυτος¹⁰ ασκω, απροσκοπον συνειδησιν εχων προς τε¹¹ τον Θεον και τους ανθρωπους δια παντος. 17 Δι' ετων δε πλειονων παρεγενομην ελεημοσυνας ποιησων εις το εθνος μου και προσφορας, 18 εν οις¹² ευρον με ηγνισμενον¹³ εν τω ιερω, ου μετα οχλου ουδε μετα θορυβου, τινες¹⁴ απο της Ασιας Ιουδαιοι. 19 ους εδει επι σου παρειναι και κατηγορειν ει τι εχοιεν¹⁵ προς με. 20 'Η αυτοι ουτοι ειπατωσαν τι ευρον εν εμοι αδικημα, σταντος μου επι του συνεδριου, 21 η περι μιας ταυτης φωνης ης εκραξα,¹⁶ εστως εν αυτοις, οτι 'Περι αναστασεως νεκρων εγω κρινομαι σημερον υψ' υμων'."

22 Ακουσας δε ταυτα ο Φηλιξ¹⁷ ανεβαλετο αυτους,¹⁸ ακριβεστερον ειδως τα περι της 'Οδου, ειπων, "'Οταν Λυσιας ο χιλιαρχος καταβη διαγνωσομαι τα καθ' υμας". 23 διαταξαμενος τε τω εκατονταρχη¹⁹ τηρεισθαι τον Παυλον, εχειν τε ανεσιν, και μηδεν κωλυειν των ιδιων αυτου υπηρετειν η προσερχεσθαι αυτω.

24 Μετα δε ημερας τινας, παραγενομενος ο Φηλιξ συν Δρουσιλλη τη²⁰ γυναικι,²¹ ουση Ιουδαια, μετεπεμψατο τον Παυλον και ηκουσεν αυτου περι της εις Χριστον Ιησουν πιστεως. 25 Διαλεγομενου δε αυτου περι δικαιοσυνης και εγκρατειας και του κριματος του μελλοντος εσεσθαι, εμφοβος γενομενος ο Φηλιξ απεκριθη, "'Το νυν εχον²² πορευου· καιρον δε μεταλαβων²³ μετακαλεσομαι σε". 26 'Αμα και²⁴ ελπίζων οτι χρηματα δοθησεται αυτω υπο του Παυλου, οπως λυση²⁵ αυτον· διο και πυκνότερον²⁶ μεταπεμπομενος ωμιλει αυτω.

27 Διετίας²⁷ δε πληρωθεισης, ελαβεν διαδοχον ο Φηλιξ Πορκιον Φηστον· θελων δε χαριτας καταθεσθαι τοις Ιουδαιοις, ο Φηλιξ κατελιπεν τον Παυλον δεδεμενον.

[Festus]

25.1 Φηστος ουν επιβας τη επαρχια, μετα τρεις ημερας ανεβη εις 'Ιεροσολυμα απο Καισαρειας. 2 Ενεφανισαν²⁸ δε αυτω οι αρχιερεις²⁹ και οι πρωτοι των Ιουδαιων κατα του Παυλου, και παρεκαλουν αυτον,³⁰ 3 αιτουμενοι χαριν κατ' αυτου³¹ οπως μεταπεμψηται αυτον εις

¹ παραστησαι || 1 μοι 444 || 1 με 2261

² δυνανται || 1 σοι [7%] 1761,2080

³ νυν || νυνι [7%] 1761,2080 || --- [5%] 1636,1637,1740

⁴ και 35^c || 1 εν [1%] 35

⁵ τοις || τους [5%] 1897 || --- 394 (s)

⁶ και τοις προφηταις || ~ 312 1732 (s)

⁷ εις || προς 1761 (s)

⁸ τον || --- 1247 (s)

⁹ δε || 1 και [12%] 444,1508 || και [10%] 1761

¹⁰ αυτος || --- 394 (s)

¹¹ τε || --- [40%] 444,1761

¹² οις || αις [10%] 1761

¹³ ηγνισμενον || αγνισμενον 444 (s)

¹⁴ τινες 35^c || 1 των [2%] 35,1892

¹⁵ εχοιεν || εχειεν 2378 (i)

¹⁶ εκραξα || εκεκραξα [20%] 386,1628,2080,2261

¹⁷ φηλιξ 35^c || φιληξ [32%] 35,328,394,444,604,928,986,1040,1058,1072,1247,1248,1249,1482,1503,1508,1548,1617,1619,1636,1637,1652,1723,1740, 1746,1749,1761,1855^c,1892,2255,2352,2431,2441,2587 (five times)

¹⁸ ακουσας δε ταυτα ο φηλιξ ανεβαλετο αυτους 35^c || ~ 62745 (4.9%) 35

¹⁹ εκατονταρχη 444^c || εκατονταρχω 444 (s)

²⁰ τη || 1 ιδια [3%] 2080

²¹ γυναικι || 1 αυτου [8%] 141

²² εχον || εχων [14%] 1876,2218

²³ μεταλαβων 2261^c || λαβων [10%] 386,2261

²⁴ αμα και || ~ 21 2466 (s)

²⁵ λυση 1855^c || απολυση 444,986,1482,1855,2080

²⁶ πυκνότερον || 1 αυτον [75%] 444,1761^c,2261

²⁷ διετίας || διετειας 2441 (sp)

²⁸ ενεφανισαν || ενεφανησαν [6%] 1617 || ενεφανισεαν 2261 (s)

²⁹ αρχιερεις 2261^c || αρχιερευς [60%] 2261

³⁰ και παρεκαλουν αυτον || --- 444 (s)

³¹ χαριν κατ αυτου 1075^c || ~ 231 1075

Ἱερουσαλημ¹—ενεδραν ποιουντες ανελευν αυτον κατα την ὁδον. 4 Ὁ μιν ουν Φηστος απεκριθη τηρεισθαι τον Παυλον εν Καισαρεια, ἑαυτον δε μελλειν εν ταχει εκπορευεσθαι. 5 “Οἱ ουν δυνατοι εν ὑμιν”, φησιν, “συγκαταβαντες, ει τι εστιν² εν τω ανδρι τουτω,³ κατηγορειτωσαν⁴ αυτου”. 6 Διατριψας δε εν αυτοις ἡμερας πλειους⁵ ἢ δεκα, καταβας⁶ εις Καισαρειαν· τη επαυριον καθισας επι του βηματος εκελευσεν τον Παυλον αχθηναι. 7 Παραγενομενου δε αυτου, περιεστησαν οἱ απο Ἱεροσολυμων καταβεβηκοτες⁷ Ιουδαιοι, πολλα και βαρεα αιτιαματα⁸ φεροντες κατα του Παυλου ἃ ουκ ισχυον αποδειξαι, 8 απολογουμενου αυτου οτι “Ουτε εις τον νομον των Ιουδαιων ουτε εις⁹ το ἱερον ουτε εις Καισαρα τι ἡμαρτον”. 9 Ὁ¹⁰ Φηστος δε, τοις Ιουδαιοις θελων χαριν καταθεσθαι, απκριθεις τω Παυλω ειπεν, “Θελεις εις Ἱεροσολυμα αναβας, εκει περι τουτων κρινεσθαι ὑπ¹¹ μου?” 10 Ειπεν δε ὁ Παυλος: “Επι του βηματος Καισαρος εστως εμι, οὔ με δει κρινεσθαι. Ιουδαιους ουδεν ηδικησα, ὡς και συ καλλιον επιγινωσκεις.¹² 11 Ει μιν γαρ αδικω και αξιον θανατου πεπραχα τι,¹³ ου παραιτουμαι το¹⁴ αποθαινειν· ει δε ουδεν εστιν ὧν οὔτοι κατηγορουσιν μου, ουδεις με¹⁵ δυναται αυτοις χαρισασθαι. Καισαρα επικαλουμαι!” 12 Τότε ὁ Φηστος, συλλαλησας μετα του συμβουλιου απεκριθη: “Καισαρα επικεκλησαι. Επι Καισαρα πορευση!”

[Agrippa]

13 Ἡμερων δε διαγενομενων τινων, Αγριππας ὁ βασιλευς και Βερνικη κατηντησαν εις Καισαρειαν ασπασομενοι¹⁶ τον Φηστον. 14 Ὡς δε πλειους ἡμερας διετριβον εκει, ὁ Φηστος τω βασιλει ανεθετο τα κατα τον Παυλον λεγων: “Ανηρ τις εστιν καταλελειμμενος ὑπο Φηλικος¹⁷ δεσμιος, 15 περι οὔ, γενομενου μου¹⁸ εις Ἱεροσολυμα, ενεφανισαν οἱ αρχιερεις και οἱ πρεσβυτεροι των Ιουδαιων, αιτουμενοι κατ’ αυτου δικην· 16 προς οὓς απεκριθην οτι ουκ εστιν εθος Ῥωμαιοις χαριζεσθαι τινα ανθρωπον εις απωλειαν πριν ἢ ὁ κατηγορουμενος κατα προσωπον εχοι¹⁹ τους κατηγορους, τοπον τε²⁰ απολογιας λαβοι²¹ περι του εγκληματος. 17 Συνελθοντων ουν αυτων²² ενθαδε, αναβολην μηδεμιαν ποιησαμενος, τη ἔξης καθισας επι του βηματος, εκελευσα²³ αχθηναι τον ανδρα· 18 περι οὔ σταθεντες οἱ κατηγοροι ουδεμιαν αιτιαν επεφερον²⁴ ὧν ὑπενουουν εγω, 19 ζητηματα δε τινα περι της ιδιας δεισιδαιμονιας ειχον προς αυτον, και περι τινος Ιησου τεθνηκοτος ὃν εφασκεν ὁ Παυλος ζην. 20 Απορουμενος δε εγω περι την²⁵ τουτων²⁶ ζητησιν, ελεγον ει βουλοιτο πορευεσθαι εις Ἱερουσαλημ κακει κρινεσθαι περι τουτων. 21 Του δε Παυλου επικαλεσαμενου τηρηθηται αυτον εις την του Σεβαστου διαγνωσιν, εκελευσα τηρεισθαι αυτον ἕως οὔ πεμψω αυτον²⁷ προς²⁸ Καισαρα.”

¹ 2378 is missing 25:3 – 16.

² εστιν || 1 ατοπον 2080 (s)

³ τουτω || 1 ατοπον (13.3%) 2261

⁴ κατηγορειτωσαν || κατηγορητωσαν 328,2218 (l)

⁵ πλειους || πλειονας 328 (s)

⁶ καταβας || κακαταβας 1617 (from one page to the next)

⁷ καταβεβηκοτες || 1 οι 2554 (s)

⁸ αιτιαματα || αιτηματα 201 (s) || αιτιασματα 2218 (i)

⁹ 1248 omits τον νομον των Ιουδαιων ουτε εις (h)

¹⁰ ο || --- 444 (s)

¹¹ υπ || επ [63%] 2080

¹² επιγινωσκεις || γινωσκεις 1897 (s)

¹³ θανατου πεπραχα τι 1617^c || ~ 231 1617

¹⁴ το 141^c || του [35%] 141,801,1617,1723,1876,2255,2261,2441

¹⁵ με || μου 1617 || --- 1892

¹⁶ ασπασομενοι || ασπασαμενοι [70%] 824,1749

¹⁷ φηλικος 35^c || φιληκος [37%] 35,328,394,444,604,928,986,1040,1058,1072,1247,1248,1249,1482,1503,1508,1617,1619,1636,1637,1652,1723,1740,1746,1749,1761,1892,2255,2352,2431,2441,2587

¹⁸ μου || --- 801,1865,2723 (l) (homoioteleuton)

¹⁹ εχοι || εχει 2218,2261 (l)

²⁰ τε || --- 2218 (s)

²¹ λαβοι || λαβη 444 (s)

²² αυτων || --- 2431 (s)

²³ εκελευσα || εκελευσεν 1617 (s)

²⁴ επεφερον || υπεφερον [5%] 2218

²⁵ περι την || ~ 21 [80%] 1892

²⁶ περι την τουτων || 2 τουτου 2261 || 212 τουτου 2261^c [65% have τουτου]

²⁷ αυτον || --- 444 (s)

²⁸ προς || εις 2080 (s)

22 Αγριππας δε προς τον Φηστον εφη, “Εβουλομην και αυτος του ανθρωπου ακουσαι”. ‘Ο δε, “Αυριον”, φησιν,¹ “ακουση αυτου”. 23 Τη ουν² επαυριον,³ ελθοντος του Αγριππα και της Βερνικης μετα πολλης φαντασιας και εισελθοντων εις το ακροατηριον,⁵ συν τε τοις χιλιαρχοις και ανδρασιν τοις κατ’ εξοχην ουσιν της πολεως, και⁶ κελευσαντος του Φηστου, ηχθη⁷ ο Παυλος. 24 Και φησιν ο Φηστος: “Αγριππα βασιλευ, και παντες οι συμπαροντες ημιν ανδρες: θεωρειτε τουτου, περι ου⁸ παν το πληθος των Ιουδαιων ενετυχον μοι, εν τε Ιεροσολυμοις και ενθαδε, επιβωντες⁹ μη δειν ζην αυτον¹⁰ μηκετι. 25 Εγω δε καταλαβομενος μηδεν αξιον θανατου αυτον πεπραχεναι, και αυτου δε τουτου επικαλεσαμενου¹¹ τον Σεβαστον, εκρινα πεμπειν αυτον. 26 Περι ου ασφαλεις τι γραφαι τω κυριω ουκ εχω. Διο προηγαγον αυτον εφ’ υμων, και μαλιστα επι σου, Βασιλευ Αγριππα, οπως της ανακρισεως γενομενης¹² σχω τι γραφαι. 27 Αλογον γαρ μοι δοκει πεμποντα δεσμιον, μη και τας κατ’ αυτου αιτιας σημαναι.”

[Paul's defense]

26.1 Αγριππας δε¹³ προς τον Παυλον εφη, “Επιτρεπεται σοι¹⁴ υπερ σεαυτου λεγειν”. Τοτε¹⁵ ο Παυλος απελογειτο, εκτεινας την χειρα:¹⁶ 2 “Περι παντων ων εγκαλουμαι υπο Ιουδαιων, Βασιλευ Αγριππα, ηγημαι εμαυτον μακαριον επι σου μελλων απολογεισθαι σημερον, 3 μαλιστα γνωστην οντα σε παντων των κατα Ιουδαιους εθων τε και ζητηματων.¹⁷ διο δεομαι σου μακροθυμως ακουσαι μου. 4 Την μεν ουν βιωσιν μου την εκ νεοτητος, την απ’ αρχης γενομενην εν τω εθνει μου εν Ιεροσολυμοις,¹⁸ ισασιν παντες οι¹⁹ Ιουδαιοι, 5 προγινωσκοντες με ανωθεν, εαν θελωσιν²⁰ μαρτυρειν, οτι κατα την ακριβεστατην αιρεσιν της ημετερας θρησκειας²¹ εζησα Φαρισαιος. 6 Και νυν επ’ ελπιδι της προς τους πατερας²² επαγγελιας γενομενης υπο του Θεου εστηκα κρινομενος, 7 εις ην το δωδεκαφυλον ημων, εν εκτενια^{23,24} νυκτα και ημεραν²⁵ λατρουον, ελπίζει καταντησαι. Περι ης ελπιδος εγκαλουμαι, Βασιλευ Αγριππα, υπο Ιουδαιων. 8 Τί απιστον κρινεται παρ’ υμιν ει ο Θεος νεκρους εγειρει?

[how he persecuted Christians]

9 “Εγω μεν ουν εδοξα εμαυτω προς το ονομα Ιησου του Ναζωραιου δειν πολλα εναντια πραξαι· 10 ο και εποιησα εν Ιεροσολυμοις, και πολλους των αγιων εγω φυλακαεις²⁶ κατεκλεισα, την παρα²⁷ των αρχιερων εξουσιαν λαβων· αναιρουμενων τε αυτων κατηνεγκα ψηφον. 11 Και κατα πασας τας συναγωγας πολλακις τιμωρων²⁸ αυτους, ηναγκαζον βλασφημειν· περισσως τε εμμαινομενος²⁹ αυτοις, εδιωκον εως και εις³⁰ τας³¹ εξω πολεις.

[how Jesus chose him]

¹ φησιν || --- 1897 (s)

² τη ουν || τηγουν 801 (i)

³ 1248 omits φησιν ακουση αυτου τη ουν επαυριον (h)

⁴ ουν επαυριον || ~ 21 328 (s)

⁵ ακροατηριον || ακρωατηριον 2466 (i)

⁶ και || --- 1892 (s)

⁷ ηχθη || 1 και 386 (s)

⁸ ου || τουτου 2080 (s)

⁹ επιβωντες 1140^c || --- 1140

¹⁰ ζην αυτον || ~ 21 [15%] 394,928,1249,1723,2441

¹¹ επικαλεσαμενου 35^c || επικαλουμενου [1%] 35

¹² γενομενης || γινομενης [24%] 2261

¹³ δε || 1 ο βασιλευς 2080 (s)

¹⁴ σοι || σε 1075 (s)

¹⁵ τοτε || το 2466 (s)

¹⁶ απελογειτο εκτεινας την χειρα 2261^c || ~ 2341 [5%] 2261

¹⁷ ζητηματων || 1 επισταμενος [20%] 328,394,928,986,1247,1249,1482,1508,1723,1749,1855^c,2255,2441

¹⁸ ιεροσολυμοις || ιερουσαλημ 444 (s)

¹⁹ οι || --- [25%] 2378

²⁰ θελωσιν || εθελωσιν 2466 || 1 μοι 2080

²¹ θρησκειας || θρησκιας 2378 (sp)

²² πατερας 35^c || 1 ημων [22%] 35

²³ εκτενια || εκτενεια [31%] 141^c,757,986,1761,1855,2080,2261 (sp)

²⁴ εν εκτενια || --- 2218 (s)

²⁵ ημεραν || ημερα 824 (s)

²⁶ εγω φυλακαεις || ~ 21 2352 (s)

²⁷ 986 is missing 26:10-18.

²⁸ τιμωρων || τιμωρουμενος 2261 (s)

²⁹ εμμαινομενος || εμμενομενος 1732 (s)

³⁰ εις || --- 1247 (s)

³¹ τας || --- 1140 (s)

12 “Ἐν οἷς και πορευομενος εις¹ Δαμασκον μετ² εξουσιας και επιτροπης της παρα των αρχιερων, 13 ἡμερας μεσης³ κατα την ὁδον ειδον, βασιλευ,⁴ ουρανοθεν ὑπερ την λαμπροτητα του ἡλιου, περιλαμψαν⁵ με φως και τους συν εμοι πορευομενους. 14 Παντων δε καταπεσοντων ἡμων εις την γην, ηκουσα φωνην λαλουσαν προς με και λεγουσαν τη Ἑβραϊδι διαλεκτω: ‘Σαουλ, Σαουλ, τί με διωκεις? Σκληρον σοι προς κεντρα λακτιζειν.’ 15 Ἐγω δε ειπον, ‘Τίς εἶ, Κυριε?’ Ὁ δε ειπεν: ‘Ἐγω εἰμι Ἰησους, ὃν συ διωκεις. 16 Ἀλλα ανασθηθι και στηθι επι τους ποδας σου· εις τουτο γαρ ωφθην σοι, προχειρισασθαι σε ὑπηρετην και μαρτυρα ὧν τε ειδες ὧν τε οφθησομαι⁶ σοι,⁷ 17 εξαιρουμενος σε εκ του λαου⁸ και⁹ των εθνων, εις οὐς εγω σε αποστελλω:¹⁰ 18 ανοιξαι οφθαλμους αυτων, του επιστρεψαι¹¹ απο σκοτους εις φως και της εξουσιας του Σατανα επι τον Θεον, του λαβειν αυτους αφεσιν ἁμαρτιων και κληρον εν τοις ἡγιασμενοις, πιστει τη εις εμε.’ 19 Ὁθεν, Βασιλευ Ἀγριππα, ουκ εγενομην απειθης¹² τη ουρανιω οπτασια 20—αλλα τοις εν Δαμασκω πρωτον και¹³ Ἱεροσολυμοις, εις πασαν τε την χωραν της Ἰουδαιας και τοις εθνεσιν, απαγγελλω:¹⁴ ἕμετανοειν και επιστρεφειν επι τον Θεον, αξια της μετανοιας εργα πρασσοντας’. 21 Ἐνεκα τουτων¹⁵ με¹⁶ οἱ¹⁷ Ἰουδαιοι συλλαβομενοι εν τω ἱερῳ επειρωντο διαχειρισασθαι. 22 Ἐπικουριας ουν τυχων της παρα του Θεου, αχρι της ἡμερας ταυτης ἕστηκα μαρτυρομενος μικρω τε και μεγαλω, ουδεν εκτος λεγων¹⁸ ὧν τε οἱ προφηται ελαλησαν μελλοντων γινεσθαι και Μωυσης¹⁹ 23—ει παθητος ὁ Χριστος· ει πρωτος εξ αναστασεως νεκρων φως μελλει²⁰ καταγγελλειν τω τε²¹ λαω και τοις εθνεσιν.”

[Festus interrupts]

24 Ταυτα δε αυτου απολογουμενου, ὁ Φηστος μεγαλη τη φωνη εφη: “Μαινη, Παυλε! Τα πολλα σε γραμματα εις μανιαν²² περιτρεπει!” 25 Ὁ δε: “Ου μαινομαι”, φησιν, “κρατιστε Φηστε· αλλα αληθειας και σωφροσυνης ῥηματα αποφθεγγομαι. 26 Ἐπισταται γαρ περι τουτων ὁ βασιλευς, προς ὃν και²³ παρρησιαζομενος λαλω· λανθανειν γαρ αυτον τι τουτων ου πειθομαι²⁴ ουδεν, ου²⁵ γαρ²⁶ εν γωνια²⁷ πεπραγμενον τουτο.²⁸ 27 Πιστευεις, Βασιλευ Ἀγριππα, τοις προφηταις? Οἶδα ὅτι πιστευεις.” 28 Ὁ δε Ἀγριππας προς τον Παυλον εφη, “Ἐν ολιγω με πειθεις^{29,30} χριστιανον γινεσθαι!” 29 Ὁ δε Παυλος ειπεν, “Ευξαιμην³¹ αν τω Θεω, και εν ολιγω και εν πολλω, ου μονον σε αλλα και παντας τους³² ακουοντας μου σημερον γινεσθαι τοιουτους ὁποιος καγω εἰμι, παρεκτος των δεσμων τουτων.”

¹ εις || 1 την [75%] 444

² μετ || μετα 1865 (s)

³ μεσης 35° || μεσουσης [1%] 35

⁴ βασιλευ || 1 αγριππα 2261 (s)

⁵ περιλαμψαν || περιαστραψαν 2080 (s)

⁶ οφθησομαι || ωφθησομαι 201 (s)

⁷ σοι || --- 801 (s)

⁸ λαου || 1 των ιουδαιων 2261 (s)

⁹ και || 1 εκ [6%] 1740,2352

¹⁰ αποστελλω || αποστελω [44%] 2080,2261

¹¹ επιστρεψαι || αποστρεψαι [35%] 1040,1892,2218,2352,2378

¹² απειθης 2218° || απειθεις 2218

¹³ και || 1 εν 444 (s)

¹⁴ απαγγελλω 1723° || απαγγελω 1723

¹⁵ τουτων || τουτου 444 (s)

¹⁶ με || δε 1876 (s)

¹⁷ οι || --- [5%] 1100

¹⁸ λεγων || λεγω 1723,2441 (l)

¹⁹ μωυσης || μωσης [13%] 444

²⁰ μελλει || μελλειν [18%] 2218

²¹ τε || --- [40%] 444

²² μανιαν || μανειαν 2378 (sp)

²³ και || --- 1740 (s)

²⁴ πειθομαι || πιθομαι 1858° (i)

²⁵ ου || ουδε [15%] 2080

²⁶ γαρ 35° || 1 εστιν [25%] 35,444,2261

²⁷ γωνια || γονια 1617 (s)

²⁸ τουτο || 1 εστιν 801,2080

²⁹ με πειθεις || ~ 21 1892 (s)

³⁰ πειθεις || πιθεις 2378 (i)

³¹ ευξαιμην || ευξαμην [40%] 18,35,386,1058,1100,1247,1865,2466,2587,2723

³² τους || τας 2723 (s)

30 Και ταυτα ειποντος¹ αυτου,² ανεστη³ ο βασιλευς, και ο ηγεμων η τε Βερνικη, και⁴ οι συγκαθημενοι αυτοις· 31 και αναχωρησαντες ελαλουν προς αλληλους, λεγοντες οτι⁵ “Ουδεν θανατου αξιον η δεσμων πρασσει ο ανθρωπος ουτος”. 32 Αγριππας δε τω Φηστω εφη, “Απολελυσθαι⁶ εδυνατο⁷ ο ανθρωπος ουτος, ει μη επεκεκλητο Καισαρα”.

[Paul sent to Rome]

27.1 Ὡς δε εκριθη του αποπλειν ἡμας εις την Ιταλιαν, παρεδιδου τον τε Παυλον και τινας ἑτερους δεσμωτας ἑκατονταρχη ονοματι Ιουλιω, σπειρας⁸ Σεβαστης. 2 Επιβαντες δε πλοιω⁹ Ατραμυτινω,¹⁰ μελλοντες¹¹ πλειν¹² τους κατα την Ασιαν τοπους, ανηχθημεν· οντος¹³ συν ἡμιν Αρισταρχου, Μακεδονος Θεσσαλονικεως.¹⁴ 3 Τη τε ἑτερα κατηχθημεν εις Σιδωνα· φιλανθρωπως τε ο Ιουλιος τω Παυλω χρησαμενος επετρεψεν προς τους φιλους πορευθεντα επιμελειας τυχειν. 4 Κακειθεν αναχθεντες, υπεπλευσαμεν¹⁵ την Κυπρον, δια το τους ανεμους εινα εναντιους. 5 Το τε πελαγος το κατα την Κιλικιαν¹⁶ και Παμφυλιαν¹⁷ διαπλευσαντες, κατηχθημεν¹⁸ εις Μυρα της Λυκιας. 6 Κακει ευρων ο ἑκατονταρχος πλοιον Αλεξανδρινου¹⁹ πλεον εις Ιταλιαν, ενεβιβασεν ἡμας εις αυτο. 7 Εν ικαναις δε ἡμεραις βραδυπλοουντες και μολις γενομενοι κατα την Κνιδου, μη προσεωντος ἡμας του ανεμου, υπεπλευσαμεν την Κρητην κατα Σαλμωνην· 8 μολις τε παραλεγομενοι αυτην ηλθομεν εις τοπον τινα καλουμενον Καλους Λιμενας, ὧ εγγυς ἦν πολις Λασαια.²⁰

[A difference of opinion]

9 Ἰκανου δε χρονου διαγενομενου και οντος ηδη επισφαλους του πλοος, δια το και την Νηστειαν ηδη²¹ παρεληλυθειν· παρηγει ο Παυλος 10 λεγων αυτοις, “Ανδρες, θεωρω οτι μετα ὑβρεως και πολλης ζημιας, ου μονον του φορτου²² και του πλοιου αλλα και των ψυχων ἡμων, μελλειν εσεσθαι τον πλουν”. 11 Ὁ δε ἑκατονταρχος²³ τω κυβερνητη²⁴ και τω ναυκληρω επειθετο μαλλον η τοις ὑπο του Παυλου²⁵ λεγομενοις. 12 Ανευθετου δε του λιμενος ὑπαρχοντος προς παραχειμασιαν, οι πλειους²⁶ εθεντο βουλην αναχθηναι εκειθεν, ει πως δυναιτο κατανησαντες εις Φοινικα παραχειμασαι, λιμενα της Κρητης βλεποντα κατα λιβα²⁷ και κατα χωρον.

[The storm]

13 Ὑποπινευσαντος δε νοτου, δοξαντες της προθεσεως κεκρατηκεναι, αραντες²⁸ ασσον²⁹ παρελεγοντο³⁰ την Κρητην. 14 Μετ’ ου πολυ δε, εβαλεν κατ’ αυτης ανεμος τυφωνικος (ο καλουμενος Ευροκλυδων). 15 Συναρπασθεντος³¹ δε του πλοιου, και μη δυναμενου αντοφθαλμειν τω

¹ ειποντος || ειπωντος 2378°

² και ταυτα ειποντος αυτου 35° || --- [5%] 35

³ ανεστη 35° || 1 δε [2%] 35

⁴ και || 1 παντες 2080 (s)

⁵ οτι || --- 328 (s)

⁶ απολελυσθαι || απολυεσθαι 2218 (s)

⁷ εδυνατο || ηδυνατο [20%] 2080

⁸ σπειρας || σπειρης [65%] 328

⁹ πλοιω || πλειω 328 (i)

¹⁰ ατραμυτινω || ατραμμυτινω 328,394,928,986,1058,1247,1249,1482,1508,1548,1749,1855,1856,2255,2587 || ατραμυττηνω 2218 (i) ||

ατραμυττινω [6%] 604,1723,2441 (sp)

¹¹ μελλοντες 35° || μελλοντι [16%] 35,141°,1548,2587

¹² πλειν || αποπλειν 149,201 (l)

¹³ οντος || οντως 2261 (s)

¹⁴ θεσσαλονικεως || θεσσαλονικεος 1897 (i)

¹⁵ 2441 is missing 27:4 – 19.

¹⁶ κιλικιαν || λυκιαν 328 (s)

¹⁷ παμφυλιαν || παφιλιαν 604 (s)

¹⁸ κατηχθημεν 35° || κατηλθομεν [75%] 35

¹⁹ αλεξανδρινου || αλεξανδρηνον [22%] 1761 (sp)

²⁰ λασαια || λασια 1249 || λασεα 1247

²¹ ηδη || ηδει 328 (i)

²² φορτου || φορτιου [78%] 1732

²³ εκατονταρχος 35° || εκατονταρχης [50%] 35

²⁴ κυβερνητη || κυβερνιτη 1617,1628 (l)

²⁵ παυλου || πλαυλου 1876 (i)

²⁶ πλειους || πλειονες [4%] 2218

²⁷ λιβα || λιβαν 801 (sp)

²⁸ αραντες || 1 την 204 (s)

²⁹ ασσον || ασον 1876 (i)

³⁰ παρελεγοντο || παρελεγομεν 2218 (s)

³¹ συναρπασθεντος || συναρσπασθεντος 1856 (s)

ανεμω, επιδοντες εφερομεθα. 16 Νησιον¹ δε τι υποδραμοντες καλουμενοι² Κλαυδην, μολις ισχυσαμεν περικρατεις γενεσθαι της σκαφης· 17 ἦν αραντες, βοηθειαις εχρωντο, υποζωννυντες³ το πλοιοι· φοβουμενοι τε μη εις την Συρτιν⁴ εκπεσωσιν,⁵ χαλασαντες το σκευος,⁶ οὕτως⁷ εφεροντο. 18 Σφοδρως δε χειμαζομενων ἡμων, τη ἑξης εκβολην εποιουντο, 19 και τη τριτη αυτοχειρες την σκευην του πλοιου ερριψαμεν. 20 Μητε δε ἡλιου μητε αστρων επιφαινουντων επι πλειονας ἡμερας, χειμωνος τε ουκ ολιγου επικειμενου, λοιπον περιηρειτο πασα⁸ ελπις του σωζεσθαι ἡμας.

21 Πολλης δε ασιτιας⁹ ὑπαρχουσης, τοτε σταθεις ὁ Παυλος¹⁰ εν μεσω αυτων¹¹ ειπεν: “Εδει μεν, ω ανδρες, πειθαρχησαντας μοι μη αναγεσθαι απο της Κρητης,¹² κερδησαι τε την ὑβριν ταυτην και την ζημιαν.¹³ 22 Και τα νυν παραινω ὑμας ευθυμειν, αποβολη γαρ ψυχης ουδεμια εσται εξ ὑμων, πλην του πλοιου. 23 Παρεστη γαρ μοι ταυτη τη νυκτι αγγελος του Θεου οὔ ειμι, ὦ και λατρευω, 24 λεγων, ‘Μη φοβου, Παυλε· Καισαρι σε δει παραστηναι. Και ιδου, κεχαρισται σοι ὁ Θεος παντας τους πλεοντας¹⁴ μετα σου.’ 25 Διο ευθυμειτε, ανδρες· πιστευω γαρ τω Θεω ὅτι οὕτως εσται καθ’ ὃν τροπον λεαληται μοι. 26 Εις νησον δε τινα δει¹⁵ ἡμας¹⁶ εκπεσειν.”

27 Ὡς δε τεσσαρεσκαιδεκατη¹⁷ νυξ εγενετο, διαφερομενων ἡμων εν τω Αδρια, κατα μεσον της νυκτος ὑπενουον οἱ ναυται προσαγειν τινα αυτοις χωραν. 28 Και βολισαντες¹⁸ εὔρον οργυιας¹⁹ εικοσι· βραχυ δε διαστησαντες,²⁰ και παλιν²¹ βολισαντες,²² εὔρον οργυιας²³ δεκαπεντε.²⁴ 29 φοβουμενοι τε μηπως εις τραχεις²⁵ τοπους εκπεσωμεν, εκ πρυμνης²⁶ ριψαντες²⁷ αγκυρας τεσσαρας, ηυχοντο ἡμεραν γενεσθαι. 30 Ἐων δε ναυτων ζητούντων φυγειν εκ του πλοιου²⁸ και χαλασαντων την σκαφην εις την θαλασσαν, προφασει ὡς εκ πρωρας μελλοντων αγκυρας εκτεινειν· 31 ειπεν ὁ Παυλος τω ἑκατονταρχη²⁹ και τοις στρατιωταις, “Εαν μη οὔτοι εν τω πλοιω μεινωσιν,³⁰ ὑμεις σωθηναι ου δυνασθε”. 32 Τοτε οἱ στρατιωται απεκοψαν τα σχοινια της σκαφης και εισαν αυτην εκπεσειν.

33 Αχρι δε οὔ εμελλεν³¹ ἡμερα γινεσθαι, παρεκαλει ὁ Παυλος ἀπαντας μεταλαβειν τροφης, λεγων:³² “Τεσσαρεσκαιδεκατην σημερον ἡμεραν³³ προσδοκωντες—ασιτοι διατελειτε, μηδεν προσλαβομενοι. 34 Διο παρακαλω ὑμας μεταλαβειν³⁴ τροφης, τουτο γαρ προς της ἡμετερας³⁵

¹ νησιον || νησιδιον 1732 (s)

² καλουμενοι || καλουμενος 18 (s)

³ υποζωννυντες || υποζωννυντες 757,2218 (sp)

⁴ συρτιν 1732^c || συρτην [55%] 824,1732,2352,2378 (sp)

⁵ εκπεσωσιν || εκπεσουσιν 2378 (s)

⁶ το σκευος || τα ιστια 1247 (s)

⁷ το σκευος ουτως 35^c || 35 erased something and re-wrote correctly

⁸ πασα || 1 η 2218 (s)

⁹ ασιτιας 141^c || ασιτειας 141

¹⁰ σταθεις ο παυλος || ~ 231 444,2261 (/)

¹¹ αυτων || --- 1761 (s)

¹² κρητης || κριτης 141 (s)

¹³ ζημιαν || ζυμιαν 2352 (s)

¹⁴ πλεοντας || συνπλεοντας 1892 (s)

¹⁵ δει || --- 986 (s)

¹⁶ ημας 1140^c || υμας 444,1140 (/)

¹⁷ τεσσαρεσκαιδεκατη || τεσσαρεσκεδεκατη 1876 (s)

¹⁸ βολισαντες || βολησαντες 2261^{2x}

¹⁹ οργυιας || οργυας [5%] 2218^{2x}

²⁰ διαστησαντες || διασταντες 201 (s)

²¹ βραχυ δε διαστησαντες και παλιν || ~ 45134 2218 (s)

²² και παλιν βολισαντες 141^m || --- 141

²³ 1628 omits οργυιας εικοσι βραχυ δε διαστησαντες και παλιν βολισαντες εὔρον οργυιας (h)

²⁴ και παλιν βολισαντες ευρον οργυιας δεκαπεντε || 45 τε 1247 (s)

²⁵ 1548 has a whole line erased and re-written correctly in a cramped hand; he may have omitted the material between the two οργυιας [homoioteleuton] but then caught himself.

²⁶ πρυμνης || πρυμνας 1100 (s)

²⁷ ριψαντες || ρυψαντες 1617 (s)

²⁸ ζητούντων φυγειν εκ του πλοιου || ~ 23451 2466 (s)

²⁹ εκατονταρχη || εκατοταρχη 1617 (i)

³⁰ εν τω πλοιω μεινωσιν || ~ 4123 [75%] 444,2261

³¹ εμελλεν || ειμελλεν 1876 || ημελλεν [23%] 2261

³² λεγων || --- 1247 (s)

³³ σημερον ημεραν || ~ 21 328,928,1249,1856,2441 (/)

³⁴ μεταλαβειν || προσλαβειν [70%] 1247

³⁵ ημετερας || υμετερας [50%] 444,1548,2261

σωτηρίας ὑπαρχει· ουδενος γαρ ὑμων θριξ εκ της κεφαλης πεσειται.” 35 Ειπων δε ταυτα και λαβων αρτον, ευχαριστησεν¹ τω Θεω ενωπιον παντων· και κλασας ηρξατο εσθιειν. 36 Ευθυμοι δε γενομενοι παντες και αυτοι προσελαβοντο τροφης. 37 (Ημεν δε εν τω πλοιω αι πασαι ψυχαι, διακοσαι ἐβδομηκοντα ἕξ.) 38 Κορεσθεντες δε² τροφης, εκουφιζον το πλοιοι εκβαλλομενοι³ τον σιτον εις την θαλασσαν.

39 Ὅτε δε ἡμερα εγενετο,⁴ την γην ουκ⁵ επεγνωσκον, κολπον δε τινα κατενοουν⁶ εχοντα αιγιαλον, εις ὃν εβουλευσαντο, ει δυνατον, εξωσαι το πλοιοι. 40 Και τας αγκυρας περιελοντες⁷ ειων εις την θαλασσαν, ἅμα ανεντες⁸ τας ζευκτηριας των πηδαλιων· και επαραντες τον αρτεμονα⁹ τη πιεουση κατειχον¹⁰ εις τον αιγιαλον. 41 Περιπεσοντες¹¹ δε¹² εις τοπον διθαλασσον επωκειλαν την ναυν·¹³ και ἡ μεν πρωρα ερεισασα εμενει¹⁴ ασαλευτος, ἡ δε πρυμνα ελυετο ὑπο της βιας των κυματων.

42 Των δε στρατιωτων βουλη εγενετο ἵνα τους δεσμωτας¹⁵ αποκτεινωσιν, μη τις εκκολυμβησας διαφυγη. 43 Ὁ δε ἑκατονταρχος, βουλομενος διασωσαι τον Παυλον, εκωλυσεν αυτους του βουληματος εκελευσεν τε τους δυναμενους¹⁶ κολυμβαν απορριψαντας¹⁷ πρωτους επι την γην εξιεναι, 44 και τους λοιπους, οὐς μεν¹⁸ επι σανισιν, οὐς δε επι τινων των απο του πλοιου. Και οὕτως εγενετο παντας διασωθηναι επι την γην.

[Malta]

28.1 Και¹⁹ διασωθεντες, τοτε επεγνωσαν οτι Μελιτη ἡ νησος καλειται. 2 Οἱ δε βαρβαροι παρειχον ου την τυχουσαν φιλανθρωπιαν ἡμιν, αναψαντες γαρ πυραν, προσελαβοντο παντας ἡμας,²⁰ δια τον ὑετον τον εφεστωτα και δια το ψυχος. 3 Συστρεψαντος δε του Παυλου φρυγανων πληθος και επιθεντος επι την πυραν, εχιδινα εκ της θερμης εξελθουσα²¹ καθηψατο²² της χειρος αυτου. 4 Ὡς δε ειδον οἱ βαρβαροι κρεμαμενον το θηριον εκ της χειρος²³ αυτου, ελεγον προς αλληλους, “Παντως φονευς εστιν ὁ ανθρωπος οὗτος,²⁴ ὃν διασωθεντα εκ της θαλασσης ἡ Δικη²⁵ ζην ουκ ειασεν”. 5 Ὁ μεν ουν, αποτιναξαμενος²⁶ το θηριον εις το πυρ, επαθεν ουδεν κακον.²⁷ 6 Οἱ δε προσδοκων αυτον μελλειν²⁸ πιμπρασθαι, ἡ καταπιπτειν αφνω νεκρον· επι πολυ δε αυτων προσδοκωντων²⁹ και θεωρουντων μηδεν³⁰ ατοπον εις αυτον γινομενον, μεταβαλλομενοι³¹ ελεγον θεον αυτον ειναι.

¹ ευχαριστησεν || ηυχαριστησε [20%] 444,2261

² δε 35^c || 1 της [70%] 35,444

³ εκβαλλομενοι || εκβαλομενοι 2218 (i)

⁴ ημερα εγενετο || ~ 21 1732 (s)

⁵ ουκ || --- 328,394 (/)

⁶ κατενοουν || υπενοουν [10%] 149,201

⁷ περιελοντες || περιελωντες 1732 (i)

⁸ ανεντες || ανεντας 2466 (s)

⁹ αρτεμονα || αρτεμωνια [40%] 141

¹⁰ κατειχον || κατηχον 18 || κατηγον 1247,1249 || κατειλθον 1876

¹¹ περιπεσοντες || πεσοντες 444 (s)

¹² δε || --- 1247 (s)

¹³ ναυν || ναυ [23%] 1856,2303

¹⁴ εμενειν || εμεινεν [75%] 444,1858,2303

¹⁵ δεσμωτας || δεσμους 201 (s)

¹⁶ δυναμενους || βουλαμενους 1856 (s)

¹⁷ απορριψαντας || απορριψας 801 (s)

¹⁸ μεν || --- 2378 (s)

¹⁹ και || --- 2218 (s)

²⁰ ημας || υμας 2466 (s)

²¹ εξελθουσα || διεξελθουσα [65%] 444,2080

²² καθηψατο || ἠψατο 1637 (s)

²³ χειρος 2378^c || --- 2378

²⁴ ουτος || τουτος 149 (s)

²⁵ δικη || δηκη 1617 (s)

²⁶ αποτιναξαμενος 2261^c || αποτειναξαμενος 1140 (s) || αποτιναξας [45%] 444,2261

²⁷ επαθεν ουδεν κακον || ~ 231 2466 (s)

²⁸ μελλειν || μελειν 1858 (i)

²⁹ προσδοκωντων || προσδοκουντων 1876,2218 (/)

³⁰ μηδεν || μηδεια 2378 (i)

³¹ μεταβαλλομενοι || μεταβαλομενοι [13%] 386,444,1548,2218,2587

7 Ἐν δὲ τοῖς περὶ τὸν τόπον ἐκεῖνον ὑπῆρχεν χωρία τῶ πρώτῳ τῆς νησοῦ, οἰοματι Ποπλίῳ, ὃς ἀναδεξαμένος ἡμᾶς¹ τρεῖς ἡμέρας φιλοφρονῶς ἐξείσεν. 8 Ἐγένετο δὲ τὸν πατέρα τοῦ Ποπλίου πυρετοὺς καὶ δυσεντερία συνεχόμενον κατακεῖσθαι· πρὸς δὲ ὃν ὁ Παῦλος εἰσελθὼν καὶ προσευξάμενος,² ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας αὐτῷ, ἰάσατο αὐτόν. 9 Τοῦτου οὖν γενομένου,³ καὶ οἱ λοιποὶ⁴ οἱ ἔχοντες ἀσθενείας ἐν τῇ νησῷ προσήρχοντο καὶ ἐθεραπεύοντο· 10 οἱ καὶ πολλὰς τιμὰς ἐτίμησαν ἡμᾶς, καὶ ἀναγομένους ἐπέθεντο τὰ πρὸς τὴν χρεῖαν.

[Rome]

11 Μετὰ δὲ τρεῖς μῆνας ἀνηχθήμεν⁵ ἐν πλοίῳ παρακεχειμακῶτι ἐν τῇ νησῷ, Ἀλεξανδρινῷ, παρασημῷ⁶ Διοσκουροῖς. 12 Καὶ καταχθέντες εἰς Συρακούσας⁷ ἐπεμεινάμεν ἡμέρας τρεῖς· 13 ὅθεν περιελθόντες κατηντησάμεν⁸ εἰς Ῥώμιον. Καὶ μετὰ μιαν ἡμέραν ἐπιγενομένου⁹ νοτοῦ, δευτεραῖοι¹⁰ ἤλθομεν εἰς Ποτιόλους, 14 οὓς εὗροντες ἀδελφούς, παρεκλήθημεν ἐπ’ αὐτοῖς¹¹ ἐπιμειναι ἡμέρας ἑπτὰ—καὶ οὕτως εἰς τὴν Ῥώμην ἤλθομεν.¹² 15 Κακείθεν οἱ ἀδελφοί, ἀκουσάντες τὰ περὶ ἡμῶν, ἐξήλθον εἰς ἀπαντήσιν ἡμῖν¹³ ἀχρὶς Ἀππίου Φοροῦ καὶ Τριῶν Ταβερνῶν, οὓς ἰδὼν ὁ Παῦλος, εὐχαρίστησας τῷ Θεῷ, ἔλαβεν θάρσος.

16 Ὅτε δὲ ἤλθομεν εἰς Ῥώμην, ὁ ἑκατοντάρχος παρέδωκεν τοὺς δεσμίους τῷ στρατοπεδάρχῃ· τῷ δὲ Παύλῳ ἐπέτραπη μείναι καθ’ ἑαυτόν, σὺν τῷ φυλασσόντι αὐτὸν στρατιωτῇ.

[Paul and the Jews]

17 Ἐγένετο δὲ μετὰ ἡμέρας τρεῖς¹⁴ συγκαλεσασθαι τὸν Παῦλον τοὺς ὄντας τῶν Ἰουδαίων πρώτους· συνελθόντων¹⁵ δὲ αὐτῶν, ἔλεγεν πρὸς αὐτούς: “Ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ οὐδὲν ἐναντιὸν ποιήσας τῷ λαῷ ἢ τοῖς ἐθεσιν τοῖς πατρῴοις, δεσμιὸς ἐξ Ἱεροσολύμων παρεδόθην εἰς τὰς χεῖρας τῶν Ῥωμαίων, 18 οἵτινες ἀνακρινάντες με ἐβούλοντο ἀπολῦσαι διὰ τὸ μηδεμίαν αἰτίαν θανάτου ὑπάρχειν ἐν¹⁶ ἐμοί. 19 Ἀντιλεγόντων δὲ τῶν Ἰουδαίων, ἠναγκάσθην ἐπικαλεσασθαι Καίσαρα· οὐχ ὥς τοῦ ἐθνοῦς μου ἔχων τι κατηγορησαί. 20 Διὰ ταύτην οὖν τὴν αἰτίαν παρεκάλεσα ὑμᾶς ἰδεῖν καὶ προσλαλήσαι· ἔνεκεν γὰρ τῆς ἐλπίδος τοῦ Ἰσραὴλ τὴν ἄλυσιν ταύτην περικειμαι.” 21 Οἱ δὲ πρὸς αὐτὸν εἶπον: “Ἡμεῖς οὐτε γράμματα περὶ σοῦ ἐδεξάμεθα¹⁷ ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας, οὐτε παραγενομένου τις¹⁸ τῶν ἀδελφῶν ἀπηγγείλειν ἢ ἐλαλήσεν τι ποιήρον περὶ σοῦ.¹⁹ 22 Ἀξιούμεν²⁰ δὲ παρὰ σοῦ ἀκουσαί²¹ ἃ²² φρονεῖς· περὶ μὲν²³ γὰρ τῆς αἵρεσεως ταύτης, γνωστὸν ἐστὶν ἡμῖν ὅτι πανταχοῦ ἀντιλεγεται.”

23 Ταξάμενοι δὲ αὐτῷ ἡμέραν, ἤκον πρὸς αὐτὸν εἰς τὴν ξενίαν πλείονες, οἷς ἐξετιθετο²⁴ διαμαρτυρομένους τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, πείθων τε αὐτούς τὰ περὶ τοῦ²⁵ Ἰησοῦ, ἀπὸ τε τοῦ Νομοῦ Μωϋσεως²⁶ καὶ τῶν Προφητῶν, ἀπὸ πρωῒ ἕως ἑσπερας. 24 Καὶ οἱ μὲν ἐπειθόντο τοῖς λεγομένοις, οἱ δὲ ἠπίστουν.

¹ ἡμᾶς || 1 ἐπι 2080 (s)

² προσευξάμενος || 1 καὶ [2%] 2080

³ γενομένου || γινομένου 1249 (s)

⁴ λοιποὶ || λοιποὶ 2378 (i)

⁵ ἀνηχθήμεν 35^c || ἠχθήμεν [30%] 35 || ἀνοιχθήμεν 1617

⁶ παρασημῷ || παρασιμῷ 986,2378 (sp)

⁷ συρακούσας || συρρακούσας 1856,2080 (i)

⁸ κατηντησάμεν || καταντησάμεν 2378 (i)

⁹ ἐπιγενομένου || ἐπιγινομένου 2378 (i)

¹⁰ δευτεραῖοι || δευτερεοὶ 394 (s)

¹¹ αὐτοῖς || αὐτοὺς 1876 (s)

¹² εἰς τὴν ρώμην ἤλθομεν || ~ 4123 328,394,928,1247,1249,1508,1723,1749,1856,2441 (i)

¹³ ἡμῖν 35^c || ἡμῶν [30%] 35

¹⁴ ἡμέρας τρεῖς || ~ 21 2261 (s)

¹⁵ συνελθόντων || συνελήλυθόντων 2466 || προσελθόντων 1858

¹⁶ ἐν || --- 2466 (s)

¹⁷ περὶ σοῦ ἐδεξάμεθα 2261^c || ~ 312 2261

¹⁸ τις || 1 ἀπὸ 444 (s)

¹⁹ ποιήρον περὶ σοῦ || ~ 231 [80%] 328,444,1746,2261

²⁰ αξιούμεν || αξιουμαί 1247 (s)

²¹ παρὰ σοῦ ἀκουσαί || ~ 312 [13%] 328,394,444,604,928,1247,1249,1508,1723,1740,1749,1856,2261,2441,2466

²² α || οὐ 204 (s)

²³ μὲν || --- 444 (s)

²⁴ ἐξετιθετο || ἐξεθετο 824 (s)

²⁵ τοῦ || --- 328,1761 (i)

²⁶ μωϋσεως || μωσσεως [35%] 444,2466 || μωσσεως [40%] 2255

Acts

25 Ασυμφωνοι δε οντες προς αλληλους απελυοντο, ειποντος του Παυλου ρημα εν, οτι
“Καλως¹ το Πνευμα το ‘Αγιον ελαλησεν δια ‘Ησαιου του προφητου προς τους πατερας ημων,² 26
λεγον:³ ‘Πορευθητι προς τον λαον τουτον και ειπον, “Ακοη ακουσετε, και ου μη συνητε· και
βλεποντες βλειψετε, και ου μη ιδητε”· 27 επαχυνη γαρ η καρδια του λαου τουτου, και τοις ωσιν⁴
βαρεως ηκουσαν, και τους οφθαλμους αυτων εκαμμυσαν· μηποτε ιδωσιν τοις οφθαλμοις και τοις
ωσιν ακουσωσιν και τη καρδια συνωσιν και επιστρεψωσιν, και ιασωμαι⁵ αυτους.’ 28 Γνωστον ουν
εστω⁶ υμιν οτι τοις εθνεσιν απεσταλη το σωτηριον του Θεου· αυτοι και ακουσονται!” 29 Και
ταυτα αυτου⁷ ειποντος,⁸ απηλθον οι Ιουδαιοι, πολλην εχοντες εν εαυτοις συζητησιν.

[Two tranquil years]

30 Εμεινεν δε ο Παυλος διετιαν ολην εν ιδιω μισθωματι, και απεδεχετο παντας τους
εισπορευομενους προς⁹ αυτον, 31 κηρυσσων την βασιλειαν του Θεου και διδασκων τα περι του¹⁰
Κυριου Ιησου Χριστου,¹¹ μετα πασης παρρησιας, ακωλυτως.

¹ καλως || καλλως 1858 (i)

² ημων || υμων [22%] 444,1075,1248,1503,1652,1740,1746,2261,2352,2431

³ λεγον || λεγων [45%] 1855,1876

⁴ ωσιν || 1 αυτων 444 (s)

⁵ ιασωμαι || ιασομαι [75%] 141,1058,1075,2218,2261,2303,2378,2554 [2261,2554 left space for the ω]

⁶ εστω || 1 πασιν 444 (s)

⁷ αυτου || --- 1892 (s)

⁸ αυτου ειποντος || ~ 21 328 (s)

⁹ προς || εις 2431 (s)

¹⁰ του || --- 801 (s)

¹¹ χριστου || --- [12%] 444